

Najčešća pitanja

Provedba Uredbe EU-a o deforestaciji

Verzija 4 – travanj 2025.

Ovaj je dokument radni dokument koji su sastavile službe Komisije kako bi pružile informacije nacionalnim tijelima, gospodarskim subjektima i drugim dionicima za provedbu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 (u ovom dokumentu „ta uredba” ili „Uredba”). Ovaj dokument odražava samo stajališta službi Komisije. Nije pravno obvezujući i Komisija ne snosi odgovornost za njega.

Ažuriranja i dopune treće verzije ovog dokumenta (objavljene u listopadu 2024.) označeni su pojmovima „(AŽURIRANO)” i „(NOVO)”.

Sadržaj

1. Sljedivost	12
1.1. Zašto gospodarski subjekti moraju prikupljati koordinate i kako to čine? (AŽURIRANO)	12
1.2. Bi li sva roba (uvezena, izvezena, kojom se trguje) trebala biti sljediva? (AŽURIRANO)	13
1.3. Kako to funkcionira za proizvode kojima se trguje u rasutom stanju ili mješovite proizvode? (AŽURIRANO)	13
1.4. Jesu li dopušteni lanci nadzora na temelju masene bilance?	13
1.5. Što ako dio proizvoda nije usklađen?	14
1.6. Koja se pravila primjenjuju na zemljište koje nije nekretnina?	14
1.7. Koja veličina područja (u hektarima) može biti obuhvaćena poligonom?	14
1.8. Treba li se geolokacija uvijek navoditi na temelju poligona?	15
1.9. (OBRISANO, a informacije su premještene u odgovor na pitanje 7.26.)	15
1.10. Što ako nema zemljišnih knjiga, vlasničkog lista ili drugog dokaza o vlasništvu?	15
1.11. Može li gospodarski subjekt upotrijebiti geolokacijske podatke proizvođača?	15
1.12. Trebaju li gospodarski subjekti provjeravati geolokaciju? (AŽURIRANO)	16
1.13. Treba li ponovno postupati s dužnom pažnjom za proizvode s istog zemljišta? (AŽURIRANO)	16
1.14. Može li poligon obuhvatiti više zemljišnih čestica?	16
1.15. Što ako se relevantna roba proizvodi na zemljišnoj čestici unutar jedne nekretnine koja obuhvaća i druge zemljišne čestice?	16
1.16. Trebaju li poligoni biti navedeni kao opseg?	17
1.17. Kako bi trebalo prijaviti mjesto proizvodnje pomiješane robe? (AŽURIRANO)	17

1.18.	U kojim okolnostima gospodarski subjekti u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom mogu navesti više zemljišnih čestica od onih na kojima se stvarno odvija proizvodnja određene robe stavljene na tržište? Koje su posljedice „prijave viška“? (AŽURIRANO)	18
1.19.	Kako će geolokacija u praksi omogućiti provjeru tvrdnji? (AŽURIRANO)	19
1.20.	Gospodarski subjekti (i trgovci koji nisu MSP-ovi) i provedbena tijela mogli bi usporediti geolokacijske koordinate sa satelitskim snimkama ili kartama šumskog pokrova kako bi procijenili ispunjavaju li proizvodi zahtjev iz Uredbe o nepovezanosti s deforestacijom. Kako će EU provjeravati valjanost tvrdnje da nije došlo do deforestacije? 19	19
1.21.	Koje vrste provjera mogu provoditi nadležna tijela država članica EU-a u trećim zemljama ako se proizvod smatra potencijalno neusklađenim s Uredbom?	20
1.22.	Hoće li nadležna tijela upotrebljavati definicije iz Uredbe?	20
1.23.	Što je sljedivost lanca opskrbe? (AŽURIRANO)	20
1.24.	Kako će sljedivost funkcionirati za proizvode iz više zemalja?	21
1.25.	Što je „datum ili razdoblje proizvodnje“? (AŽURIRANO)	21
1.26.	Kako funkcionira sljedivost za goveda? (AŽURIRANO)	22
1.26.1	Na koji bi način gospodarski subjekti trebali ispuniti obveze povezane s „hranom za životinje koja se upotrebljava za stoku“? (NOVO)	22
1.27.	Što ako dobavljači na početku lanca opskrbe ne dostave potrebne informacije? (AŽURIRANO)	22
1.28.	Treba li navoditi koordinate ako se zemljište nalazi u zemljama niskog rizika?	23
1.29.	Primjenjuje li se zahtjev u pogledu zakonitosti na zemljište koje nije povezano s deforestacijom?	23
1.29.1	U kojim se slučajevima zakonodavstvo može smatrati relevantnim čak i ako nije povezano s ciljevima zaustavljanja deforestacije i degradacije šuma iz Uredbe? (NOVO) 23	23
1.29.2	Roba se bere u zemlji A i prevozi u zemlju B radi daljnje proizvodnje (npr. kakao u zrnu iz zemlje A prerađuje se u kakao prah u zemlji B) prije nego što se kakao prah stavi na tržište EU-a u zemlji C. Zakoni koje zemlje su relevantni? (NOVO)	23
1.30.	Postoje li pravne obveze za treće zemlje?	24
1.31.	Kako proizvođači mogu dijeliti geolokacijske podatke ako određene vlade zabranjuju njihovo dijeljenje? (AŽURIRANO)	24
2.	Područje primjene	24
2.1.	Koji su proizvodi obuhvaćeni Uredbom?	24
2.2.	Što je s navedenim proizvodima koji ne sadržavaju navedenu robu? (AŽURIRANO)	25

2.3.	Primjenjuje li se Uredba bez obzira na količinu ili vrijednost?	25
2.4.	Što je s robom koja se proizvodi u EU-u? (AŽURIRANO).....	25
2.5.	Kako se Uredba primjenjuje na drvo i papir koji se upotrebljavaju kao ambalaža? (AŽURIRANO)	26
2.6.	Bi li se povrat relevantne prazne ambalaže od trgovca na malo dobavljaču smatrao „stavljanjem na raspolaganje na tržištu EU-a” ako je predmetna ambalaža samostalno stavljena na tržište EU-a (tj. samostalna ambalaža) prije povrata? (AŽURIRANO)	26
2.7.	Je li trgovanje relevantnim rabljenim proizvodima na tržištu EU-a obuhvaćeno područjem primjene Uredbe?	27
2.8.	Je li reciklirani papir / karton obuhvaćen područjem primjene Uredbe?.....	27
2.8.1	Podliježe li plašt gume ili karkasa obnovljene gume Uredbi? (NOVO)	27
2.9.	Što su oznake KN i HS i kako ih koristiti? Gdje mogu pronaći više informacija o primjenjivim mjerama TARIC-a? (AŽURIRANO)	27
2.10.	Kada postoji „isporuka” relevantnog proizvoda, odnosno kada se on stavlja na tržište ili stavlja na raspolaganje na tržištu u okviru trgovačke djelatnosti? U kojoj su mjeri poduzeća obuhvaćena područjem primjene Uredbe kad koriste relevantne proizvode u vlastitom poslovanju ili ih prerađuju? (AŽURIRANO)	28
2.11.	Kad je potrebno postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom ako ista fizička ili pravna osoba prerađuje relevantni proizvod više puta u okviru svoje trgovačke djelatnosti?	31
2.12.	Je li bambus obuhvaćen područjem primjene Uredbe? Što je s drugim proizvodima koji ne sadržavaju relevantnu robu ili nisu proizvedeni uz upotrebu relevantne robe, ali su navedeni u Prilogu I.?	31
2.13.	Podliježu li razmjene pismena i drugih predmeta korespondencije zahtjevima Uredbe? (NOVO)	31
2.14.	Jesu li uzorci i proizvodi koji se upotrebljavaju za preglede, analizu ili testiranje obuhvaćeni područjem primjene Uredbe? (NOVO)	32
2.15.	Obuhvaća li Uredba iznajmljivanje relevantnih proizvoda? (NOVO)	32
3.	Subjekti koji podliježu obvezama	33
3.1.	Tko se smatra gospodarskim subjektom? (AŽURIRANO).....	33
3.1.1.	U kojoj mjeri promjena oznake HS utječe na to da poduzeće bude određeno kao gospodarski subjekt ili trgovac? (NOVO)	33
3.2.	Što znači „u okviru trgovačke djelatnosti”?	33
3.3.	Što znači „relevantno zakonodavstvo zemlje proizvodnje”? (AŽURIRANO)	34
3.4.	Koje obveze imaju gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi? (AŽURIRANO)	34

3.5.	Koje su obveze gospodarskih subjekata niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi? (AŽURIRANO)	37
3.6.	Hoće li gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi i koji su niže u lancu opskrbe moći u informacijskom sustavu pristupiti geolokacijskim informacijama u izjavama o postupanju s dužnom pažnjom koje su gospodarski subjekti na početku lanca opskrbe podnijeli u taj sustav? (AŽURIRANO).....	37
3.7.	Što ako gospodarski subjekt sa sjedištem izvan EU-a stavlja relevantni proizvod ili robu na tržište EU-a? U kojim će okolnostima gospodarski subjekti sa sjedištem izvan EU-a imati pristup informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)	38
3.8.	Koja su poduzeća trgovci koji nisu MSP-ovi i koje su njihove obveze?	38
3.9.	Jesu li organizacije koje nisu MSP-ovi i prodaju proizvode potrošačima (trgovcima na malo) klasificirane kao trgovci?.....	39
3.10.	Tko je MSP na temelju Uredbe? (AŽURIRANO).....	39
3.10.1.	Ja sam MSP oslobođen obveze podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom. Mogu li poduzeća koja nisu MSP-ovi, a kojima isporučujem, ipak zahtijevati od mene da podnesem izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)	39
3.11.	Tko je odgovoran ako dođe do kršenja Uredbe? (AŽURIRANO)	40
3.12.	Tko je gospodarski subjekt u slučaju uspravnih stabala ili prava na sječu? (AŽURIRANO)	40
3.13.	Kako se Uredba primjenjuje na grupe poduzeća? (AŽURIRANO)	40
3.14.	Tko je gospodarski subjekt ili trgovac kada jedno poduzeće sklopi ugovor s drugim poduzećem za isporuku relevantnih proizvoda povezanih s njegovim trgovačkim djelatnostima? Primjer toga je kantina, mala trgovina ili kiosk koji posluju uz glavnu djelatnost. (NOVO)	41
3.15.	Kako su definirane uloge „ovlaštenog zastupnika” iz članka 6. Uredbe i „carinskog zastupnika” iz članka 18. Uredbe (EU) br. 952/2013 (Carinski zakonik Unije)? (NOVO)	42
4.	Definicije.....	42
4.1.	Što znači „globalna deforestacija”?	43
4.2.	Što znači „zemljišna čestica”? (AŽURIRANO)	43
4.3.	Koje kriterije treba ispunjavati drvo?	43
4.4.	Što su usklađene razine sječe?	44
4.5.	Kako treba tumačiti izraz „da nije došlo do degradacije šuma” iz definicije pojma „koji nije povezan s deforestacijom” za relevantne proizvode koji sadržavaju drvo ili su proizvedeni uz upotrebu drva?.....	44
4.6.	Kako se ocjenjuje da drveni proizvod nije povezan s deforestacijom i koje se relevantno vremensko razdoblje razmatra? (AŽURIRANO)	45

4.7.	Može li drvni proizvod biti nepovezan s degradacijom šuma ako je posječen u šumi u kojoj je nakon 31. prosinca 2020. došlo do strukturnih promjena koje nisu izazvane sječom?	46
4.8.	U nekim slučajevima neko vrijeme nakon što je drvni proizvod stavljen na tržište Europske unije (ili je stavljen na raspolaganje na tom tržištu ili izvezen s njega) možda neće biti dokaza da je sječa drva uzrokovala „degradaciju šuma”. Mogu li gospodarski subjekti biti odgovorni za događaje koji se dogode nakon podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom?	46
4.9.	Ima li definicija „degradacije šuma” odvratajući učinak na plansku sadnju i sjetvu stabala, što bi moglo biti važno za zaštitu i obnovu šuma?	47
4.10.	Kako primijeniti klauzulu „stabl[a] koja mogu dosegnuti te vrijednosti <i>in situ</i> ”? 47	
4.11.	Koja je prenamjena šumskog zemljišta usklađena s Uredbom?.....	47
4.12.	Bi li se prirodna katastrofa smatrala deforestacijom?.....	48
4.13.	Hoće li biti obuhvaćeno „drugo pošumljeno zemljište” ili drugi ekosustavi? (AŽURIRANO)	48
4.14.	Smatra li se uzgoj kaučuka „poljoprivrednom svrhom” u skladu s Uredbom? .	48
5.	Dužna pažnja	48
5.1.	Koje su moje obveze u svojstvu gospodarskog subjekta? (AŽURIRANO)	48
5.2.	Tko može ovlastiti „ovlaštenog zastupnika”? (AŽURIRANO)	49
5.2.1.	Tko je ovlaštenu zastupnik? Može li jedan ovlaštenu zastupnik zastupati više gospodarskih subjekata i trgovaca? Koji obveze iz Uredbe može ispuniti ovlaštenu zastupnik? (NOVO)	50
5.3.	Mogu li poduzeća postupati s dužnom pažnjom u ime društava kćeri?.....	51
5.4.	Što je s ponovnim uvozom proizvoda? Koji su moje obveze dužne pažnje ako ponovno uvozim proizvod koji je prethodno izvezen iz EU-a? (NOVO)	52
5.5.	Na koje carinske postupke utječe Uredba?	52
5.6.	Je li za stavljanje na tržište proizvoda koji nisu proizvedeni u EU-u potrebno carinjenje?	52
	Je li carinska deklaracija dostatna u tom kontekstu?	52
5.6.1.	Kako se Uredba primjenjuje na izvoz? (NOVO).....	53
5.7.	Koja je uloga programa certificiranja ili provjere? (AŽURIRANO)	53
5.8.	Koliko dugo treba čuvati dokumentaciju?	53
5.9.	Koji su kriteriji za „proizvode zanemarivog rizika”?	54
5.10.	Jesu li „proizvodi zanemarivog rizika” izuzeti?	54
5.11.	Može li se određena roba iz određene zemlje smatrati „robom zanemarivog rizika”?	54

5.12.	Za koje razdoblje bi se trebale provoditi provjere usklađenosti sa zahtjevom nepovezanosti s deforestacijom?	54
5.13.	Za koje proizvode gospodarski subjekti i trgovci moraju imati dokumentaciju u kontekstu njihovih obveza dužne pažnje?	54
5.14.	Kada će gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi morati izraditi svoja prva godišnja izvješća u skladu s člankom 12. stavkom 3. Uredbe? (AŽURIRANO).....	55
5.15.	Hoće li postojati predložak za izjavu o postupanju s dužnom pažnjom koju dionici u sedam sektora robe obuhvaćenih Uredbom trebaju ispuniti?	55
5.16.	Hoće li postojati skup pitanja u unaprijed utvrđenom formatu ili popisu u svrhu postupanja s dužnom pažnjom?	55
5.17.	Moraju li se gospodarski subjekti i trgovci (i/ili njihovi ovlašteni zastupnici) koji žele staviti relevantne proizvode na tržište EU-a, staviti ih na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvoziti ih s tržišta EU-a registrirati u informacijskom sustavu?	55
5.18.	Hoće li Komisija objaviti dodatne pojedinosti o alatima za izradu satelitskih snimki koji će se upotrebljavati za provjeru usklađenosti relevantnih proizvoda (npr. pojedinosti o minimalnoj rezoluciji)?	55
5.19.	Koliko često bi se izjave o postupanju s dužnom pažnjom trebale podnositi u informacijski sustav i mogu li obuhvaćati više pošiljaka/serija? Kako treba postupati kad se relevantni proizvodi uzastopno stavljaju na tržište u određenom razdoblju? (AŽURIRANO)	56
5.20.	Koji je najnoviji rok za podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom? (AŽURIRANO)	57
5.21.	Koji je najraniji rok za podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)	58
5.22.	Moje poduzeće uvozi relevantne proizvode u EU koji se zatim prodaju na tržištu EU-a većem broju klijenata bez daljnje proizvodnje ili koji se izvoze bez daljnje proizvodnje. Trebam li dvaput podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom (prije uvoza i prije prodaje/izvoza)? (NOVO)	59
6.	Ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima i partnerstva	59
6.1.	Što je ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima za pojedinu zemlju? (AŽURIRANO)	59
6.2.	Koja se metodologija upotrebljava? (AŽURIRANO)	59
6.3.	Razvoj sustava ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima na temelju Uredba EU-a o deforestaciji redovito se predstavlja na sastancima Platforme s više dionika o deforestaciji i drugim relevantnim sastancima. Kako dionici mogu doprinijeti tome? ...	60
6.4.	Mogu li zemlje podijeliti relevantne podatke s Komisijom? (AŽURIRANO)	60
6.5.	Hoće li se uzeti u obzir rizici od nezakonitosti?.....	60
6.6.	Kako se podržava zemlje proizvođače i maloposjednike? (AŽURIRANO).....	61

6.7.	Od kojih se elemenata sastoji inicijativa Tima Europa? (AŽURIRANO)	61
6.8.	Kako je inicijativa Tima Europa povezana s Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje? (AŽURIRANO).....	62
6.9.	Kako možemo smanjiti rizik od toga da gospodarski subjekti izbjegavaju određene lance opskrbe ili određene zemlje/regije proizvođače koji su ocijenjeni kao visokorizični?.....	62
6.10.	Kako će se EU pobrinuti za transparentnost?	63
7.	Digitalna provedba (informacijski sustav Uredbe EU-a o deforestaciji)...	63
7.1.	Što je informacijski sustav i jedinstveno sučelje EU-a? (AŽURIRANO)	63
7.2.	Koje će mjere zaštite sigurnosti podataka imati? (AŽURIRANO)	63
7.3.	Kako se gospodarski subjekti i trgovci mogu registrirati? (AŽURIRANO)	64
7.4.	Može li sustav pohraniti često korištene podatke? (AŽURIRANO).....	64
7.5.	Može li sustav pomoći poljoprivrednicima da utvrde geolokaciju? Hoće li u alatu za mapiranje u informacijskom sustavu biti dostupne ortofotografije ili satelitske snimke? (AŽURIRANO)	64
7.6.	Može li se izjava o postupanju s dužnom pažnjom izmijeniti? (AŽURIRANO) ...	65
7.7.	Tko može pregledavati geolokacijske podatke pohranjene u informacijskom sustavu? (AŽURIRANO).....	65
7.8.	U kojem se formatu geolokacija učitava u informacijski sustav?	65
7.9.	Je li informacijski sustav spreman? (AŽURIRANO).....	65
7.10.	Trebam li izraditi novi broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom kao gospodarski subjekt ili trgovac niže u lancu opskrbe ako rukujem samo robom koja je već uvezena u EU i ima referentni broj izjave? (NOVO)	65
7.11.	Hoće li informacijski sustav uvijek biti dostupan ili se mogu očekivati opetovana razdoblja prekida rada sustava? (NOVO)	66
7.12.	Koja su ograničenja pri unosu podataka u izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? Drugim riječima, koja je najveća količina sadržaja koji korisnik može unijeti u jednu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO).....	66
7.13.	Je li moguće prijaviti mjesto proizvodnje koristeći datoteku GeoJSON koja se sastoji od više koordinata u više zemalja? (NOVO).....	67
7.14.	Koliko će dugo podaci iz izjave o postupanju s dužnom pažnjom biti pohranjeni u informacijskom sustavu? Je li potrebno izvoziti i pohranjivati podatke u svrhu arhiviranja? (NOVO)	67
7.15.	Kako se geolokacijske koordinate mogu dijeliti duž lanca opskrbe ako prethodni dobavljači nisu odobrili dijeljenje geolokacijskih informacija putem referentnog broja u informacijskom sustavu? (NOVO)	67

7.16.	Što ako je izjava o postupanju s dužnom pažnjom veća od najveće dopuštene veličine datoteke od 25 MB? (NOVO).....	68
7.17.	Što ako datoteka s geolokacijom ima drukčiji broj znamenki od broj propisanog Uredbom? (NOVO).....	68
7.18.	Mora li se pri uvozu ili izvozu proizvoda deklarirati neto masa iako se proizvodom obično trguje u drugim jedinicama? (NOVO)	69
7.19.	Može li izjava o postupanju s dužnom pažnjom sadržavati tekst koji nije na engleskom jeziku (npr. na jeziku države članice)? (NOVO)	69
7.20.	Je li potrebno izraditi zasebnu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za svako tržište na koje se proizvod izvozi? (NOVO).....	69
7.21.	Je li referentni broj na temelju Uredbe potrebno navesti u otpremnim dokumentima kao što su dostavnica ili račun i slati dokumente zajedno s pošiljkama? Je li to obvezno za carinjenje uvoza/izvoza? (NOVO).....	69
7.22.	Odnosi li se „neto masa” u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom na masu cijelog proizvoda, samo na dio relevantne robe unutar proizvoda ili na cijelu pošiljku (tj. proizvod i paletu/ambalažu)? (NOVO)	70
7.23.	Mogu li se u informacijskom sustavu dijeliti dodatne informacije, kao što su pravni dokumenti? (NOVO)	70
7.24.	Koju razinu oznaka HS treba navesti u informacijskom sustavu? (NOVO)	70
7.25.	Je li u informacijskom sustavu moguće provjeriti valjanost referentnih i verifikacijskih brojeva izjava o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO).....	70
7.26.	Zašto je za učitavanje geolokacijskih podataka u obliku datoteke dopušten samo format GeoJSON? (NOVO)	71
7.27.	Koji se popis znanstvenih naziva koristi u informacijskom sustavu? Je li dovoljno navesti samo rod ili se mora navesti određena vrsta? Je li znanstveni naziv obavezan za sve proizvode obuhvaćene robom „drvo”, kao što su proizvodi od papirne mase ili papira? (NOVO)	71
7.28.	Je li potrebno ponovno unositi znanstvene nazive kada se upućuje na drugu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)	71
7.29.	Koji su zahtjevi u pogledu računa subjekta za osobu koja obavlja više funkcija, kao što su gospodarski subjekt, trgovac i ovlaštenu zastupnik? Može li se račun jednog subjekta upotrebljavati za sve uloge ili svaka uloga mora imati namjenski račun subjekta u informacijskom sustavu? (NOVO)	72
7.30.	Što bi trebalo učiniti u slučaju tehničkog problema s informacijskim sustavom? (AŽURIRANO)	72
8.	Vremenski okvir	72
8.1.	Kad Uredba stupa na snagu i kad se počinje primjenjivati? (AŽURIRANO)	72
8.2.	Što je s razdobljem između tih datuma? (AŽURIRANO)	73

8.3.	Kako dokazati da je proizvod proizveden prije stupanja Uredbe na snagu? Koja su pravila za proizvodnju proizvoda dobivenih od goveda?	73
9.	Druga pitanja	73
9.1.	Koje su obveze gospodarskih subjekata i trgovaca koji nisu MSP-ovi kada stavljaju na tržište EU-a ili izvoze relevantni proizvod izrađen od relevantnog proizvoda ili relevantne robe koja je stavljena na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju (tj. razdoblju od stupanja na snagu Uredbe (29. lipnja 2023.) do početka primjene (30. prosinca 2025.))? (AŽURIRANO)	73
9.2.	Koji su dokazi potrebni kako bi se dokazalo da je proizvod stavljen na tržište EU-a prije datuma početka primjene (tj. koji su dokumenti prihvatljivi kao dokaz „stavljanja na tržište“)? Trebaju li takvi proizvodi biti deklarirani u informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)	75
9.3.	Mogu li se proizvodi stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju miješati s proizvodima koji su u skladu s Uredbom i koji se stavljaju na tržište EU-a nakon prijelaznog razdoblja ako se može dokazati da je svaka serija stavljena na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju ili je usklađena s Uredbom?	76
9.4.	Kako će miješanje robe uskladištene u prijelaznom razdoblju s robom koja će se staviti na tržište EU-a nakon 30. prosinca 2025. funkcionirati u praksi, posebno u informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)	76
9.5.	Kad prijelazno razdoblje počinje i završava u praksi?	76
9.6.	Kako bi nadležna tijela trebala provoditi provjere proizvoda koji su stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju kako bi se zajamčila usklađenost s Uredbom?	76
9.7.	Hoće li Komisija izdati smjernice? (AŽURIRANO)	76
9.8.	Hoće li Komisija izdati smjernice za pojedinu robu? (AŽURIRANO)	77
9.9.	Koje obveze izvješćivanja imaju gospodarski subjekti?	77
9.10.	Što je Opservatorij EU-a za deforestaciju i degradaciju šuma? (AŽURIRANO) ..	77
9.10.1.	Može li se karta globalnog šumskog pokrova za 2020. upotrijebiti kao konačni izvor informacija za usklađenost s Uredbom EU-a o deforestaciji ili su za dokazivanje usklađenosti potrebni dodatni koraci i izvori podataka? (NOVO)	78
9.10.2.	Koja se razina točnosti može očekivati od globalnih i nacionalnih prostornih karata i jesu li pouzdan izvor za postupke dužne pažnje i provjere usklađenosti? (NOVO)	79
9.10.3.	Je li roba automatski neusklađena ako je proizvedena na području označenom kao šuma na karti globalnog šumskog pokrova za 2020.? (NOVO)	79
9.10.4.	Mogu li dionici upotrebljavati nacionalne karte šuma zajedno s kartom globalnog šumskog pokrova za 2020.? (NOVO)	79
9.11.	Što se smatra visokim rizikom i koliko dugo suspenzija može trajati?	79
9.12.	Kako je Uredba povezana s Direktivom EU-a o energiji iz obnovljivih izvora? (AŽURIRANO)	80

9.13.	Kako se u Uredbi uzimaju u obzir države EFTA-e/EGP-a? (NOVO)	80
10.	Sankcije	81
10.1.	Što znači da se sankcijama koje su utvrdile države članice EU-a ne dovode u pitanje obveze država članica na temelju Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća? (AŽURIRANO).....	81
10.2.	Koji je najveći iznos novčane kazne?.....	81
10.3.	Uzimajući u obzir Direktivu o javnoj nabavi, je li na državama članicama EU-a da pri provedbi Uredbe odluče treba li omogućiti samopročišćenje?	81
10.4.	U skladu s člankom 25. stavkom 3. Uredbe „[d]ržave članice obavješćuju Komisiju o pravomoćnim presudama” i sankcijama izrečenima pravnim osobama. Komisija će objaviti popis tih presuda na svojim internetskim stranicama. Odnosi li se to na sve upravne odluke ili sudske odluke?	81
10.5.	Posjekao sam nekoliko malih stabala na svojoj nekretnini gdje sad uzgajam krave. Namjeravam prodati drvo i meso krava na lokalnom tržištu u EU-u. Hoće li mi biti izrečene sankcije za prodaju jer sam posjekao drveće? (AŽURIRANO).....	82
10.6.	<i>(OBRISANO, a informacije su premještene u odgovor na pitanje 7.30.)</i>	<i>82</i>

1. Sljedivost

1.1. Zašto gospodarski subjekti moraju prikupljati koordinate i kako to čine? (AŽURIRANO)

Uredbom se od gospodarskih subjekata koji na tržište EU-a stavljaju obuhvaćene proizvode zahtijeva da prikupljaju geografske koordinate zemljišnih čestica na kojima je roba proizvedena.

Sljedivost do zemljišne čestice (tj. zahtjev za prikupljanje geografskih koordinata zemljišnih čestica na kojima je roba proizvedena) potrebna je **kako bi se dokazalo da na određenoj proizvodnoj lokaciji nema deforestacije**. Dio industrije i niz organizacija za ovjeravanje već upotrebljavaju geografske informacije koje povezuju proizvode sa zemljišnom česticom. Informacije dobivene daljinskim istraživanjem (fotografije iz zraka, satelitske snimke) ili druge informacije (npr. fotografija polja s povezanim lokacijskim i vremenskim oznakama) mogu se upotrijebiti za provjeru je li geolokacija deklarirane robe i proizvoda povezana s deforestacijom.

Geolokacijske koordinate trebaju se navesti u izjavama o postupanju s dužnom pažnjom (dalje u tekstu „izjava o postupanju s dužnom pažnjom”) koje su gospodarski subjekti dužni podnijeti u informacijski sustav prije stavljanja proizvoda na tržište EU-a ili njihova izvoza iz EU-a¹. To je stoga ključan dio Uredbe, kojom se zabranjuje stavljanje na tržište EU-a ili izvoz bilo kojeg proizvoda obuhvaćenog njezinim područjem primjene za koji geolokacijske koordinate još nisu prikupljene i podnesene u okviru izjave o postupanju s dužnom pažnjom.

Geolokacijske koordinate zemljišne čestice mogu se prikupiti mobilnim telefonima, ručnim uređajima povezanim s globalnim navigacijskim satelitskim sustavom (GNSS) i raširenim digitalnim aplikacijama koje se mogu slobodno koristiti (npr. geografski informacijski sustavi (GIS)). Za to nije potrebna pokrivenost mobilnom mrežom, već samo dobar signal GNSS-a, kao što su signali koje emitira Galileo.

Za zemljišne čestice veće od četiri hektara koje se upotrebljavaju za proizvodnju robe, osim goveda, geolokacija se mora navesti na temelju poligona, odnosno točaka zemljopisne širine i dužine sa šest decimalnih mjesta za opis opsega svake zemljišne čestice. Geolokaciju zemljišnih čestica manjih od četiri hektara gospodarski subjekti mogu navesti na temelju jednog poligona ili jedne točke zemljopisne širine i dužine sa šest decimalnih mjesta. Objekti u kojima se drže goveda mogu se opisati na temelju jedne točke geolokacijske koordinate.

Imajte na umu da se Uredbom ne nameću izravne obveze proizvođačima u trećim zemljama (osim ako izravno stavljaju proizvode na tržište EU-a).

Za obveze gospodarskih subjekata niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovaca koji nisu MSP-ovi vidjeti pitanje 3.4.

¹ Funkcioniranje informacijskog sustava utvrđeno je u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2024/3084, [Provedbena uredba – EU – 2024/3084 – HR – EUR-Lex](#). Dodatne informacije navedene su u poglavlju 7. ovog dokumenta.

1.2. Bi li sva roba (uvezena, izvezena, kojom se trguje) trebala biti sljediva? (AŽURIRANO)

Zahtjevi sljedivosti primjenjuju se na svaku seriju relevantne robe za uvoz/izvoz/trgovinu?

Uredbom se zahtijeva da gospodarski subjekti slijede **svaku relevantnu robu** do njezine zemljišne čestice prije nego što relevantni proizvod stave na raspolaganje na tržištu EU-a, stave ga na tržište EU-a ili ga izvezu. Zato je za uvoz (carinski postupak „puštanja u slobodni promet“) i izvoz (carinski postupak „izvoza“) relevantnih proizvoda i pošiljke za transakcije unutar tržišta EU-a propisano **podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom koja uključuje geolokacijske informacije**. U slučaju izvoza subjekti niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi potrebne informacije mogu dostaviti upućivanjem na prethodnu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom (vidjeti pitanje 3.4., a za zahtjeve za MSP-ove pri izvozu vidjeti pitanje 5.6.1.).

1.3. Kako to funkcionira za proizvode kojima se trguje u rasutom stanju ili mješovite proizvode? (AŽURIRANO)

Za proizvode kojima se trguje u **rasutom stanju**, kao što su soja ili palmino ulje, to znači da se gospodarski subjekt treba pobrinuti da su identificirane sve zemljišne čestice s kojih potječe roba iz pošiljke i da se roba ni u kojem koraku postupka ne miješa s robom nepoznatog podrijetla ili robom s područja na kojima je došlo do deforestacije ili degradacije šuma nakon krajnjeg roka 31. prosinca 2020.

Za relevantne **mješovite** proizvode, kao što je drveni namještaj s različitim drvenim komponentama, gospodarski subjekt treba geolocirati sve zemljišne čestice na kojima je proizvedena relevantna roba (npr. drvo) upotrijebljena u procesu proizvodnje. To može učiniti prikupljanjem geolokacija ili upućivanjem na prethodnu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom u kojoj su navedene geolokacije svih zemljišnih čestica. Komponente relevantne robe ne mogu biti nepoznatog podrijetla ni s područja na kojima je došlo do deforestacije ili degradacije šuma nakon krajnjeg roka.

Kad je riječ o **mješovitim** proizvodima koji sadržavaju više vrsta relevantne robe ili proizvoda (npr. čokolada u rebrima koja sadržava kakao prah, kakao maslac i palmino ulje ili drveni namještaj s kožnim komponentama), gospodarski subjekt koji stavlja takav proizvod na tržište EU-a ili ga s njega izvozi morat će postupati s dužnom pažnjom samo u odnosu na glavnu robu i (dobivene) proizvode koji se smatraju relevantnima na temelju Uredbe, a to je roba navedena u lijevom stupcu Priloga I. Na primjer, za čokoladu u rebrima (oznaka 1806) povezana relevantna roba je kakao. To znači da se obveza dužne pažnje i zahtjevi u pogledu informacija odnose samo na relevantne proizvode navedene u desnom stupcu Priloga I. pod relevantnom robom koju čokolada u rebrima sadržava ili je proizvedena od nje, što je u ovom slučaju kakao prah i kakao maslac pod primarnom robom „kakao“.

1.4. Jesu li dopušteni lanci nadzora na temelju masene bilance?

Uredbom se zahtijeva da se roba koja se upotrebljava za sve proizvode obuhvaćene područjem primjene može slijediti do zemljišne čestice.

Lanci nadzora na temelju masene bilance u kojima je dopušteno da se u bilo kojem koraku lanca opskrbe roba koja nije povezana s deforestacijom miješa s robom nepoznatog podrijetla

ili robom koja je povezana s deforestacijom **nisu dopušteni** na temelju Uredbe jer ne jamče da roba koja se stavlja na tržište EU-a ili izvozi s njega nije povezana s deforestacijom. Stoga se u svakom koraku lanca opskrbe roba koja se stavlja na tržište EU-a ili izvozi s njega treba odvojiti od robe nepoznatog podrijetla ili robe koja je povezana s deforestacijom. Budući da zato treba isključiti masenu bilancu, potpuno očuvanje identiteta nije potrebno.

1.5. Što ako dio proizvoda nije usklađen?

Ako dio relevantnog proizvoda nije usklađen, **taj dio treba identificirati i odvojiti od ostatka** prije nego što se relevantni proizvod stavi na tržište EU-a ili izveze, a taj se dio ne smije staviti na tržište EU-a niti izvesti.

Ako identifikacija i odvajanje nisu mogući, na primjer jer su proizvodi koji nisu usklađeni pomiješani s ostalima, cijeli relevantni proizvod nije usklađen jer se ne može zajamčiti da su ispunjeni uvjeti iz članka 3. Uredbe i on se ne smije staviti na tržište EU-a niti izvesti.

Na primjer, ako je roba u rasutom stanju koja je u cijelosti pomiješana povezana s nekoliko stotina zemljišnih čestica, činjenica da je na jednoj zemljišnoj čestici došlo do deforestacije nakon 2020. znači da je cijela relevantna serija neusklađena.

Međutim, proizvod je usklađen ako su cjelokupna relevantna roba ili relevantni proizvodi stavljeni na tržište EU-a 1. sljedivi do zemljišne čestice, 2. zakoniti i nisu povezani s deforestacijom u smislu Uredbe i 3. ni u jednom trenutku nisu pomiješani s robom nepoznatog podrijetla ili robom koja je povezana s deforestacijom.

1.6. Koja se pravila primjenjuju na zemljište koje nije nekretnina?

Što s javnim zemljištem ili zemljištem u vlasništvu zajednice koje ne spada u pojam „nekretnine“?

Uredbom je propisano da roba koja se stavlja na tržište EU-a ili izvozi mora biti proizvedena ili požnjevena na zemljištu koje je označeno kao zemljišna čestica. Nepostojanje zemljišnih knjiga ili vlasničkog lista ne bi trebalo spriječiti označavanje zemljišta koje se *de facto* upotrebljava kao zemljišna čestica (vidjeti u nastavku).

1.7. Koja veličina područja (u hektarima) može biti obuhvaćena poligonom?

U Uredbi nije određena fiksna najmanja i najveća veličina zemljišne čestice, već da ona mora obuhvaćati točno područje proizvodnje i imati dovoljno homogene uvjete kako bi se na agregatnoj razini mogao procijeniti rizik od deforestacije i degradacije šuma povezan s relevantnim proizvodima proizvedenima na tom zemljištu. Vidjeti i prvo pitanje o zemljopisnim koordinatama za čestice manje od četiri hektara.

Područje poligona koje se može prenijeti u informacijski sustav nije ograničeno, ali ukupna veličina datoteke izjave o postupanju s dužnom pažnjom ne može biti veća od 25 MB.

1.8. Treba li se geolokacija uvijek navoditi na temelju poligona?

Ne. Geolokacija zemljišnih čestica manjih od četiri hektara može se opisati na temelju jedne točke zemljopisne širine i dužine. Geolokacija se za „objekte” (kako su definirani u članku 2. točki 29. Uredbe) u kojima se drže goveda ne mora navesti na temelju poligona, nego je dovoljno navesti samo geolokacijske koordinate jedne točke.

1.9. (OBRISANO, a informacije su premještene u odgovor na pitanje 7.26.)

1.10. Što ako nema zemljišnih knjiga, vlasničkog lista ili drugog dokaza o vlasništvu?

Kako gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi mogu pribaviti geolokacijske podatke u zemljama u kojima su zemljišne knjige nepotpune ili ako poljoprivrednici nemaju ni posjedovne ni vlasničke isprave? (AŽURIRANO)

Poljoprivrednici mogu prikupiti geolokacije svojih zemljišnih čestica neovisno o tome jesu li upisane u zemljišne knjige te imaju li dokumente s informacijama o zemljištu ili dokaz o vlasništvu nad njim. Osim ako su izravni dobavljači gospodarskih subjekata ili su i sami gospodarski subjekti, od poljoprivrednika se ne traže osobni podaci, već je dovoljna geolokacija zemljišne čestice koja se upotrebljava za opskrbu robom koja se stavlja na tržište EU-a.

Kad je riječ o zahtjevu u pogledu zakonitosti u smislu prava na upotrebu zemljišta (članak 2. točka 40. podtočka (a) Uredbe), Uredbom se zahtijeva usklađenost s relevantnim nacionalnim zakonima. Ako je na temelju nacionalnih zakona (u zemljama u kojima možda ne postoje zemljišne knjige i u kojima neki poljoprivrednici možda nemaju osobne isprave) poljoprivrednicima zakonski dopušteno da prodaju svoj proizvod, gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi) ispunjavaju zahtjev u pogledu zakonitosti pri nabavi robe od tih poljoprivrednika. Ako u skladu s nacionalnim pravom vlasništvo nad zemljištem nije obvezno za proizvodnju i komercijalizaciju poljoprivrednih proizvoda, to se ne zahtijeva Uredbom. Međutim, gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi) trebali bi provjeriti postoji li u njihovim lancima opskrbe rizik od nezakonitosti, odnosno poštuju li se relevantni zakoni koji se primjenjuju u zemlji proizvodnje.

Mnogo je različitih sredstava kojima se gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi) već sad služe za prikupljanje informacija o zakonitosti (i geolokacijskih informacija). Neki izravno mapiraju svoje dobavljače, a drugi se oslanjaju na posrednike kao što su kooperative, tijela za ovjeravanje, nacionalni sustavi sljedivosti ili druga poduzeća. Gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi) pravno su odgovorni za točnost geolokacijskih informacija i informacija o zakonitosti, neovisno o sredstvima ili posrednicima kojima se služe kako bi prikupili te informacije.

1.11. Može li gospodarski subjekt upotrijebiti geolokacijske podatke proizvođača?

Može, ali za točnost podataka u konačnici je odgovoran sâm gospodarski subjekt, a ne proizvođač koji ih pruža. Uredba se ne odnosi na proizvođače koji ne stavljaju izravno proizvode na tržište Europske unije (i stoga ne spadaju pod definiciju gospodarskih subjekata i trgovaca).

U tom slučaju gospodarski subjekt mora se pobrinuti da je područje na kojem je relevantna roba proizvedena ispravno mapirano i da geolokacija odgovara zemljišnoj čestici. Mjere koje može koristiti uključuju potporu dobavljačima, posebno maloposjednicima, u obliku izgradnje kapaciteta i drugih ulaganja kako bi ispunili zahtjeve te uredbe.

1.12. Trebaju li gospodarski subjekti provjeravati geolokaciju? (AŽURIRANO)

Gospodarski subjekti **moraju provjeriti i moći dokazati da je geolokacija točna.**

Istinitost i preciznost geolokacijskih informacija ključan je dio odgovornosti koje gospodarski subjekti moraju ispuniti. Kad bi dostavili netočne geolokacijske podatke, prekršili bi svoje obveze na temelju Uredbe.

1.13. Treba li ponovno postupati s dužnom pažnjom za proizvode s istog zemljišta? (AŽURIRANO)

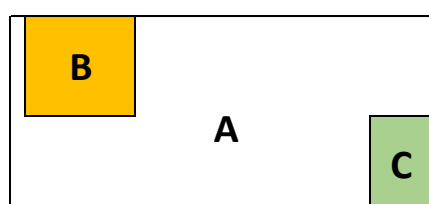
Obveza dostavljanja geolokacijskih informacija u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom putem informacijskog sustava povezana je sa svakim relevantnim proizvodom. Stoga će gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi) trebati navesti te informacije svaki put kad namjeravaju staviti na tržište EU-a, staviti na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvesti relevantni proizvod. Za svaki relevantni proizvod moraju ponovno postupiti s dužnom pažnjom (tj. ažurirati izjavu), a u skladu s time navesti i odgovarajuće geolokacijske koordinate. **Potrebne informacije mogu se pružiti upućivanjem na prethodnu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom**, ako se utvrdi da su gospodarski subjekti na početku lanca opskrbe postupili s dužnom pažnjom (vidjeti pitanje 3.4. najčešćih pitanja).

1.14. Može li poligon obuhvatiti više zemljišnih čestica?

Poligone je potrebno koristiti kako bi se opisao opseg zemljišnih čestica na kojima je roba proizvedena. **Svaki poligon trebao bi označivati jednu zemljišnu česticu, neovisno o tome graniči li s drugom česticom.** Ako su relevantni proizvodi izrađeni od robe s više zemljišnih čestica, u jednoj izjavi o postupanju s dužnom pažnjom mora biti navedeno više poligona. Poligon se ne može koristiti kako bi se opisao opseg neke površine zemljišta koja bi mogla uključivati zemljišne čestice samo na nekim svojim dijelovima.

1.15. Što ako se relevantna roba proizvodi na zemljišnoj čestici unutar jedne nekretnine koja obuhvaća i druge zemljišne čestice?

Takvu je situaciju najbolje prikazati crtežom u nastavku.

- A → Jedna nekretnina
- B → Zemljišna čestica na kojoj se proizvodi relevantna roba (npr. soja)
- C → Područje na kojem je došlo do deforestacije

i) Ako se relevantna roba (u navedenom primjeru soja) proizvodi na području B, koju bi geolokaciju trebalo navesti?

Na temelju definicije zemljišne čestice („zemljište unutar jedne nekretnine“) gospodarski subjekt trebao bi navesti samo geolokaciju zemljišne čestice na kojoj se proizvodi relevantna roba (u navedenom primjeru područje B).

ii) Što ako je deforestacija na području C zakonita i nakon krajnjeg roka?

- Ako se na području C ne proizvodi relevantna roba, deforestacija na području C ne utječe na usklađenost soje proizvedene na području B.
- Ako se na području C proizvodi druga relevantna roba (npr. goveda), goveda nisu usklađena (povezana su s deforestacijom), ali je soja s područja B u načelu usklađena.
- Ako se ista roba proizvodi u područjima B i C (soja), gospodarski subjekt morat će postići zanemariv rizik, posebno uzimajući u obzir visok rizik od miješanja unutar jedne nekretnine (članak 10. stavak 2. točka (j)).

iii) Što ako na pravni status nekretnine A utječe nezakonitost u smislu Uredbe (npr. u slučaju nezakonite deforestacije na području C)? Utječe li to na soju proizvedenu na području B?

Soja proizvedena na području B nije zakonita i stoga nije usklađena jer pravni status područja proizvodnje (ne zemljišne čestice, već cijele nekretnine u skladu s člankom 2. točkom 40.) nije u skladu s relevantnim zakonodavstvom zemlje proizvodnje.

1.16. Trebaju li poligoni biti navedeni kao opseg?

Ne postoji ni obveza ni mogućnost pružanja informacija o zemljišnoj čestici u obliku opsega. **Za zemljišne čestice veće od četiri hektara** (koje se upotrebljavaju za proizvodnju robe, osim stoke) geolokacija se mora navesti pomoću poligona (a ne jedne središnje točke i opsega) koji sadržava dovoljno detaljne točke zemljopisne širine i dužine za opis opsega svake zemljišne čestice.

1.17. Kako bi trebalo prijaviti mjesto proizvodnje pomiješane robe? (AŽURIRANO)

Gospodarski subjekt mora prijaviti mjesto proizvodnje sve robe koja je poslana u EU.

Na primjer, ako se usklađena roba iz više mjesta proizvodnje miješa u istom silosu, stogu, hrpi, spremniku itd., a zatim se dio te robe stavlja na tržište EU-a:

- Prijavljeno mjesto proizvodnje trebalo bi **obuhvaćati mjesta proizvodnje sve robe koja je ušla u silos otkad je posljednji put ispražnjen** (i stoga je mogla biti uključena u pošiljku).
- Ako se silosi ne prazne redovito, gospodarski subjekt trebao bi prijaviti mjesta proizvodnje sve robe koja je ušla u silos u nekom razdoblju u kojem se može osigurati da nije došlo do miješanja robe nepoznatog mjesta proizvodnje. Na primjer, kod preuzimanja dijela robe uskladištene u silosu to bi se moglo sigurno postići navođenjem geolokacije sve prethodne robe koja je ušla u silos do najmanje 200 %

kapaciteta silosa, pod uvjetom da se u silosu koristi sustav „prvi ulaz – prvi izlaz” ili jednakovrijedan sustav u kojem se sirovine kronološki koriste redosljedom kojim su ušle. Taj se pristup primjenjuje na relevantnu robu ili proizvode uskladištene u stogovima, spremnicima itd. i na svu kontinuiranu preradu. Moguće je primijeniti i druge pristupe za sustav „prvi ulaz – prvi izlaz” te za druge sustave skladištenja, pod uvjetom da se roba nepoznatog mjesta proizvodnje ili roba koja nije u skladu s Uredbom ne miješa.

- Prijavljivanje mjesta proizvodnje x količine robe koja je ušla u silos, pri čemu je x količina koja je stavljena na tržište EU-a, **nije dopušteno** na temelju Uredbe jer bi se time prekršila zabrana na temelju Uredbe o stavljanju proizvoda nepoznatog podrijetla na tržište Unije.

Time se ne dovode u pitanje prijelazne odredbe opisane u odjeljku 9.

1.18. U kojim okolnostima gospodarski subjekti u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom mogu navesti više zemljišnih čestica od onih na kojima se stvarno odvija proizvodnja određene robe stavljene na tržište? Koje su posljedice „prijave viška”? (AŽURIRANO)

Temeljna je ideja Uredbe povezanost robe/proizvoda stavljenih na tržište i zemljišnih čestica na kojima se stvarno proizvode (stoga se Uredba temelji na načelu stroge sljedivosti, pri čemu gospodarski subjekti moraju prikupljati točne geolokacijske koordinate koje odgovaraju zemljišnim česticama na kojima se odvija proizvodnja). Međutim, gospodarski subjekt u posebnim okolnostima može navesti geolokacijske koordinate za ograničeni broj zemljišnih čestica veći od broja čestica na kojima je roba proizvedena.

Gospodarski subjekti mogu prijaviti „višak” samo u situacijama u kojima se roba u rasutom stanju može u potpunosti slijediti do zemljišne čestice i ne miješa se s robom nepoznatog podrijetla ili neusklađenom robom. Ako se takva roba u rasutom stanju miješa tijekom logistike ili proizvodnje, na primjer u silosima za skladištenje, na brodovima radi prijevoza ili u tvornicama tijekom proizvodnog postupka, gospodarski subjekt može prijaviti višak zemljišnih čestica ako i kad se na tržište stavlja samo dio cjeline. Gospodarski subjekti dužni su pribaviti što detaljnije podatke o sljedivosti.

Veći broj zemljišnih čestica moguće je prijaviti i u slučaju plodoreda na skupu poljoprivrednih zemljišta na poljoprivrednom gospodarstvu na kojem se, primjerice, soja svake godine proizvodi na drugom dijelu ukupne obradive površine poljoprivrednoga gospodarstva.

Ako gospodarski subjekt u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom navede „višak” zemljišnih čestica, preuzima punu odgovornost za usklađenost svih zemljišnih čestica za koje je navedena geolokacija, bez obzira na to jesu li uključene u proizvodnju robe/proizvoda koji se u konačnici stavljaju na tržište. Ako jedna zemljišna čestica „geolocirana” u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom nije usklađena, cijeli „geolocirani” skup zemljišnih čestica nije usklađen. U tim slučajevima gospodarski subjekt koji prijavljuje višak zemljišnih čestica mora u potpunosti postupati s dužnom pažnjom u skladu s obvezama iz Uredbe u odnosu na sve prijavljene zemljišne čestice (pa i one koje su višak) i mora dostaviti dokaze 1. da je rizik od neusklađenosti (sa zahtjevima zakonitosti i nepovezanosti s deforestacijom) procijenjen za sve zemljišne čestice u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe, 2. da je pri toj procjeni

gospodarski subjekt posebno uzeo u obzir kriterije (i) i (j) iz članka 10. Uredbe i 3. da je takav rizik zanemariv za sve zemljišne čestice. Točnije, gospodarski subjekt mora razmotriti postojanje rizika ako je povezivanje relevantnih proizvoda sa zemljišnim česticama na kojima je relevantna roba proizvedena otežano u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (i) Uredbe te ako rizik od izbjegavanja Uredbe ili miješanja s relevantnim proizvodima nepoznatog podrijetla nije zanemariv u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (j) Uredbe. Gospodarski subjekt mora smanjiti te rizike na zanemarivu razinu prije nego što te proizvode stavi na tržište, stavi na raspolaganje na tržištu ili ih izveze.

Ne dovodeći u pitanje prethodno navedene scenarije, prakse sljedivosti u okviru kojih se nastoji prijaviti prekomjerna količina zemljišnih čestica (npr., na razini regije ili cijele zemlje) općenito nisu u skladu s pravilima te uredbe. Takve prakse spriječile bi gospodarske subjekte da ispunje temeljne obveze dužne pažnje, posebno obvezu smanjenja rizika od izbjegavanja Uredbe (tj. postupanje s dužnom pažnjom u skladu s člankom 8. Uredbe nije moguće u odnosu na cijelu zemlju). To bi ujedno otežalo rad nadležnih tijela država članica EU-a, zbog čega bi im bilo teže (ili čak nemoguće) ispuniti obveze provođenja provjera u skladu s člankom 16.

1.19. Kako će geolokacija u praksi omogućiti provjeru tvrdnji? (AŽURIRANO)

Kako će geolokacija u praksi omogućiti provjeru valjanosti tvrdnje da nije došlo do deforestacije? Usklađuju li se satelitsko određivanje položaja i karte deforestacije? Hoće li postojati osnovne karte sa šumskim područjima ili područjima na kojima je došlo do deforestacije i degradacije šuma? Kako će to funkcionirati ako nije dostupna geolokacija poljoprivrednih gospodarstava, nasada ili koncesija?

Gospodarski subjekti snose odgovornost za prikupljanje geolokacijskih koordinata zemljišnih čestica na kojima je roba proizvedena. Ako gospodarski subjekt ne može prikupiti geolokaciju svih zemljišnih čestica s kojih potječe relevantni proizvod, tad u skladu s člankom 3. Uredbe ne bi trebao staviti taj proizvod na tržište EU-a niti ga izvesti.

1.20. Gospodarski subjekti (i trgovci koji nisu MSP-ovi) i provedbena tijela mogli bi usporediti geolokacijske koordinate sa satelitskim snimkama ili kartama šumskog pokrova kako bi procijenili ispunjavaju li proizvodi zahtjev iz Uredbe o nepovezanosti s deforestacijom. Kako će EU provjeravati valjanost tvrdnje da nije došlo do deforestacije?

Nadležna tijela država članica EU-a trebala bi provoditi provjere kako bi utvrdila da relevantna roba i proizvodi koji su stavljeni na tržište EU-a ili na raspolaganje na tržištu EU-a, izvezeni ili za nešto od toga namijenjeni potječu sa zemljišnih čestica koje nisu povezane s deforestacijom i da su proizvedeni zakonito (u skladu s člankom 16. Uredbe). To uključuje provjeru valjanosti izjava o postupanju s dužnom pažnjom i opće usklađenosti gospodarskih subjekata i trgovaca s odredbama Uredbe.

Više informacija o opsegu obveza nadležnih tijela država članica EU-a potražite u člancima 18. i 19. Uredbe.

1.21. Koje vrste provjera mogu provoditi nadležna tijela država članica EU-a u trećim zemljama ako se proizvod smatra potencijalno neusklađenim s Uredbom?

Nadležna tijela u skladu s člankom 18. stavkom 2. točkom (e) Uredbe u trećim zemljama mogu provoditi revizije na terenu u suradnji s njihovim upravnim tijelima, pod uvjetom da se te treće zemlje s tim slože.

Treba napomenuti da u Uredbi nije propisano da se nadležna tijela država članica EU-a moraju savjetovati sa zemljama proizvođačima ako je proizvod ocijenjen kao „potencijalno neusklađen” ili „neusklađen”.

1.22. Hoće li nadležna tijela upotrebljavati definicije iz Uredbe?

U kontekstu provedbe Uredbe nadležna tijela država članica EU-a **upotrebljavat će definicije utvrđene u članku 2. Uredbe.**

Uredba je obvezujući zakonodavni akt u EU-u i mora se u cijelosti usklađeno primjenjivati u 27 država članica EU-a.

1.23. Što je sljedivost lanca opskrbe? (AŽURIRANO)

Informacije, dokumenti i podaci koje gospodarski subjekti i, prema potrebi, trgovci koji nisu MSP-ovi trebaju prikupljati i čuvati pet godina kako bi dokazali usklađenost s Uredbom navedeni su u članku 9. i Prilogu II., kao i u članku 2. točki 28. Uredbe kad je riječ o podacima povezanim s geolokacijom.

Gospodarski subjekti trebali bi postupati s dužnom pažnjom u pogledu svih relevantnih proizvoda koje isporučuje svaki pojedini dobavljač. Stoga bi trebali uspostaviti sustav dužne pažnje, koji uključuje prikupljanje informacija, podataka i dokumenata potrebnih za ispunjavanje zahtjeva utvrđenih u članku 9., mjere za procjenu rizika opisane u članku 10. i mjere za smanjenje rizika iz članka 11. Uredbe. Zahtjevi za uspostavljanje i održavanje sustava dužne pažnje, izvješćivanje i vođenje evidencije navedeni su u članku 12. Uredbe. Gospodarski subjekti trebat će priopćiti gospodarskim subjektima i trgovcima niže u lancu opskrbe sve informacije koje su potrebne kako bi dokazali da su postupali s dužnom pažnjom i da nije utvrđen rizik ili da je utvrđen tek zanemariv rizik u skladu s člankom 4. stavkom 7. Uredbe.

Gospodarski subjekti i trgovci niže u lancu opskrbe koji prime te informacije svoje postupanje s dužnom pažnjom mogu temeljiti na primljenim informacijama, ali sama činjenica da je drugi gospodarski subjekt ili trgovac više u lancu vrijednosti postupao s dužnom pažnjom ne oslobađa ih vlastitih obveza. Za obveze subjekata niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovaca koji nisu MSP-ovi vidjeti pitanje 3.4. najčešćih pitanja.

Gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi dužni su osigurati točnost informacija o sljedivosti koje dostavljaju provedbenim tijelima u državama članicama u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom podnesenoj u informacijski sustav.

Razvoj i funkcioniranje informacijskog sustava bit će usklađeni s relevantnim odredbama o zaštiti podataka. Osim toga, **sustav će imati sigurnosne mjere za zaštitu cjelovitosti i povjerljivosti dijeljenih informacija.**

1.24. Kako će sljedivost funkcionirati za proizvode iz više zemalja?

Gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi dužni su nadležnim tijelima u državama članicama dostaviti točne tražene informacije o sljedivosti, **bez obzira na duljinu ili složenost svojih lanaca opskrbe.**

Informacije o sljedivosti mogu se dodavati duž lanaca opskrbe. Na primjer, velika pošiljka soje u rasutom stanju koja dolazi s nekoliko stotina zemljišnih čestica u više zemalja trebala bi biti povezana s izjavom o postupanju s dužnom pažnjom koja uključuje sve relevantne zemlje proizvodnje i geolokacijske informacije za svaku pojedinu zemljišnu česticu u svim zemljama s koje potječe roba u pošiljci.

1.25. Što je „datum ili razdoblje proizvodnje“? (AŽURIRANO)

U skladu s obvezama utvrđenima u članku 9. Uredbe gospodarski subjekti dužni su prikupljati informacije o datumu ili razdoblju proizvodnje. Te su informacije potrebne kako bi se utvrdilo da relevantni proizvod nije povezan s deforestacijom. Zato se primjenjuju na robu obuhvaćenu Uredbom koja se stavlja na tržište EU-a ili na robu koja se upotrebljava za proizvodnju relevantnih proizvoda obuhvaćenih Uredbom.

Za robu, osim stoke, datum proizvodnje odnosi se na datum berbe, žetve ili sječe robe, a razdoblje proizvodnje na razdoblje/trajanje proizvodnog postupka (npr. „razdoblje proizvodnje“ za drvo odnosilo bi se na trajanje relevantnih postupaka sječe). Datum proizvodnje i razdoblje proizvodnje trebali bi biti povezani s označenim zemljišnim česticama.

Ako zbog posebnosti proizvodnje nisu dostupne preciznije informacije, mogla bi se navesti godina usjeva i/ili sezona berbe, žetve ili sječe.

Za relevantne proizvode u okviru robe „goveda“ razdoblje proizvodnje odnosi se na životni vijek životinja od trenutka rođenja do trenutka klanja. Ako se žive životinje vrste goveda (oznaka HS 0102 21, 0102 29) stavljaju na tržište EU-a (npr. uvozom ili prvom prodajom krave nakon rođenja u EU-u), moraju se prikupiti sve geolokacije do prvog stavljanja na tržište EU-a i dostaviti uz izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. Ako se živa goveda na raspolaganje na tržištu EU-a stavljaju u kasnijem trenutku, trgovci koji nisu MSP-ovi morat će prikupiti i dodati sve dodatne geolokacije objekata u kojima su goveda držana nakon prvog stavljanja na tržište EU-a (vidjeti članak 9. stavak 1. točku (d) Uredbe). Trgovci koji su MSP-ovi neće morati dodavati svoje geolokacije ni izdavati nove izjave o postupanju s dužnom pažnjom, ali bi najmanje pet godina trebali čuvati informacije o relevantnim proizvodima koje namjeravaju staviti na raspolaganje na tržištu, kako je utvrđeno u članku 5. stavcima 3. i 4.

Treba napomenuti da se Uredba u skladu sa svojim člankom 1. stavkom 2. i definicijom riječi „proizvedeno“ iz članka 2. točke 14. ne primjenjuje na goveda i proizvode dobivene od goveda rođenih prije stupanja na snagu Uredbe, tj. prije 29. lipnja 2023.

1.26. Kako funkcionira sljedivost za goveda? (AŽURIRANO)

Je li dovoljno dostaviti geolokaciju zemljišta na kojem je tele rođeno? Neka goveda mogu se prije klanja premjestiti na jednu ili više lokacija.

Gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi) koji stavljaju proizvode dobivene od goveda na tržište EU-a moraju geolocirati ili uputiti na izjavu o postupanju s dužnom pažnjom koja sadržava geolokacije svih objekata povezanih s uzgojem goveda, uključujući mjesto njihova rođenja, poljoprivredna gospodarstva na kojima su hranjena, pašnjake i klaonice ako se goveda drže u tom objektu (ali za svaki od tih „objekata” geolokacija se navodi samo pomoću jedne točke zemljopisne širine i jedne točke zemljopisne dužine, a ne pomoću poligona).

1.26.1 Na koji bi način gospodarski subjekti trebali ispuniti obveze povezane s „hranom za životinje koja se upotrebljava za stoku”? (NOVO)

U skladu s uvodnom izjavom 39. Uredbe gospodarski subjekti koji stavljaju na tržište ili stavljaju na raspolaganje na tržištu ili izvoze relevantne proizvode koji su proizvedene uz upotrebu goveda trebali bi se u okviru svojeg sustava dužne pažnje pobrinuti da hrana za životinje koja se upotrebljava za stoku nije povezana s deforestacijom. Međutim, za samu hranu za životinje ne bi trebale biti potrebne geolokacijske informacije.

Uzimajući u obzir da su Uredbom propisani zahtjevi za relevantne proizvode, hrana za životinje koja se upotrebljava za stoku relevantna je u okviru Uredbe samo ako je relevantan proizvod u trenutku hranjenja (npr. HS 1208 10 – brašno i krupica od soje).

Izjava o postupanju s dužnom pažnjom za hranu za životinje iz Priloga I. mora se dostaviti isključivo ako se hrana za životinje samostalno stavlja na tržište, stavlja na raspolaganje na tržištu ili izvozi.

Ako je hrana za životinje koja se upotrebljava za stoku već podvrgnuta dužnoj pažnji u prethodnom koraku lanca opskrbe, postupanje s dužnom pažnjom prema govedima i relevantnim proizvodima dobivenima od njih može uključivati navođenje relevantnih računa, referentnih brojeva relevantnih izjava o postupanju s dužnom pažnjom ili druge relevantne dokumentacije kao dokaza da hrana za životinje nije povezana s deforestacijom. Te dokaze mogu zatražiti nadležna tijela tijekom istrage ako prikupe ili saznaju za relevantne informacije, uključujući informacije koje se temelje na potkrijepljenim sumnjama trećih strana da postoji rizik da hrana za životinje nije u skladu s Uredbom. Dokazi bi trebali obuhvaćati životni vijek životinja u trajanju od najdulje pet godina.

1.27. Što ako dobavljači na početku lanca opskrbe ne dostave potrebne informacije? (AŽURIRANO)

Ako gospodarski subjekt ili trgovac koji stavlja robu na tržište ili je stavlja na raspolaganje na tržištu EU-a ili je izvozi ne može dobiti informacije propisane Uredbom od svojih dobavljača, mora se suzdržati od stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvoza relevantnih proizvoda iz EU-a jer bi to dovelo do kršenja Uredbe.

1.28. Treba li navoditi koordinate ako se zemljište nalazi u zemljama niskog rizika?

Ne postoji iznimka za zahtjev sljedivosti putem geolokacije. Gospodarski subjekti ujedno trebaju procijeniti složenost relevantnog lanca opskrbe te rizik od izbjegavanja Uredbe i rizik od miješanja s proizvodima nepoznatog podrijetla ili podrijetla iz zemalja ili dijelova zemalja visokog ili standardnog rizika (članak 13. Uredbe). Ako gospodarski subjekt dobije ili sazna za bilo kakvu relevantnu informaciju koja bi ukazivala na to da postoji rizik da relevantni proizvodi nisu usklađeni s Uredbom ili da se Uredba izbjegava, mora ispuniti sve obveze na temelju članaka 10. i 11. Uredbe i o svim relevantnim informacijama odmah obavijestiti nadležno tijelo.

1.29. Primjenjuje li se zahtjev u pogledu zakonitosti na zemljište koje nije povezano s deforestacijom?

Relevantna roba ne može se staviti na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvesti iz EU-a ako nije proizvedena u skladu s relevantnim zakonodavstvom zemlje proizvodnje u skladu s člankom 3. točkom (b) Uredbe (takozvani „zahtjev u pogledu zakonitosti“).

Obveze iz članka 3. kumulativne su, što znači da sve moraju biti ispunjene: **1. zahtjev u pogledu zakonitosti (članak 3. točka (b)); 2. zahtjev da roba i proizvodi nisu povezani s deforestacijom (članak 3. točka (a)) i 3. zahtjev da roba ili proizvodi budu obuhvaćeni izjavom o postupanju s dužnom pažnjom (članak 3. točka (c) Uredbe).**

1.29.1 U kojim se slučajevima zakonodavstvo može smatrati relevantnim čak i ako nije povezano s ciljevima zaustavljanja deforestacije i degradacije šuma iz Uredbe? (NOVO)

Kako je navedeno u uvodnom dijelu definicije u članku 2. točki 40. Uredbe, zakonodavstvo je relevantno ako se odnosi na pravni status područja proizvodnje, tj. ako zakoni posebno utječu na pravni status područja na kojem je roba proizvedena.

U članku 2. točki 40. Uredbe dodatno je utvrđeno da to može uključivati, među ostalim, trgovinske i carinske propise. Iako se po svojoj prirodi ne odnose na pravni status područja proizvodnje, takvi propisi ipak mogu biti relevantni ako se posebno odnose na relevantne sektore poljoprivredne proizvodnje ili proizvodnje drva – na primjer, ako se određeni dokumenti povezani s poljoprivredom ili šumama moraju podnijeti carinskim tijelima ili u skladu s trgovinskim propisima zemlje proizvodnje.

1.29.2 Roba se bere u zemlji A i prevozi u zemlju B radi daljnje proizvodnje (npr. kakao u zrnu iz zemlje A prerađuje se u kakao prah u zemlji B) prije nego što se kakao prah stavi na tržište EU-a u zemlji C. Zakoni koje zemlje su relevantni? (NOVO)

U navedenom primjeru zahtjev u pogledu zakonitosti obuhvaća samo zakone koji se primjenjuju u zemlji A s obzirom na to da je ona zemlja proizvodnje.

1.30. Postoje li pravne obveze za treće zemlje?

Ne postoje pravne obveze za treće zemlje. Uredbom se utvrđuju obveze gospodarskih subjekata i trgovaca (kako su definirani u poglavlju 2. Uredbe) te država članica EU-a i njihovih nadležnih tijela (vidjeti poglavlje 3. Uredbe).

Međutim, mnoge zemlje svijeta uvele su mjere kako bi unaprijedile lance opskrbe koji nisu povezani s deforestacijom, ojačale javne sustave sljedivosti relevantne robe itd., što olakšava zadaće poduzeća obuhvaćenih Uredbom. To je poželjno jer gospodarskim subjektima i trgovcima može uvelike pomoći da ispune svoje obveze.

1.31. Kako proizvođači mogu dijeliti geolokacijske podatke ako određene vlade zabranjuju njihovo dijeljenje? (AŽURIRANO)

Jedan od temeljnih zahtjeva Uredbe za gospodarske subjekte jest prikupljanje geolokacijskih informacija o zemljišnim česticama na kojima su proizvedeni roba i proizvodi koji se stavljaju na tržište EU-a ili izvoze s njega (članak 9. stavak 1. točka (d) Uredbe). Gospodarski subjekti ne mogu se pozivati na nacionalne zakone koji zabranjuju dijeljenje takvih (javnih) podataka s drugim gospodarskim subjektima i trgovcima kako bi bili oslobođeni obveze prikupljanja i učitavanja tih podataka u informacijski sustav. Gospodarski subjekti moraju dostavljati geolokacijske informacije u okviru svojih obveza. U protivnom gospodarski subjekti i trgovci pri upućivanju na prethodnu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom ne mogu ispuniti zahtjeve o dužnoj pažnji u skladu s člankom 8. i stoga relevantne proizvode ne mogu stavljati na tržište EU-a ili na raspolaganje na tržištu EU-a niti ih s njega izvoziti.

ooo

2. Područje primjene

2.1. Koji su proizvodi obuhvaćeni Uredbom?

Uredba se primjenjuje samo na proizvode navedene u Prilogu I. Proizvodi koji nisu navedeni u Prilogu I. ne podliježu zahtjevima Uredbe čak ni kad sadržavaju relevantnu robu obuhvaćenu područjem primjene Uredbe. Na primjer, sapun neće biti obuhvaćen Uredbom, čak ni ako sadržava palmino ulje.

Isto tako, zahtjevima Uredbe ne podliježu proizvodi s oznakom HS koji nisu uključeni u Prilog I., ali koji mogu sadržavati komponente ili elemente dobivene od robe obuhvaćene Uredbom, kao što su automobili s kožnim sjedalima ili gumama od prirodnoga kaučuka.

NAPOMENA: Uredbom se predviđa da Komisija delegiranim aktom može izmijeniti popis relevantnih proizvoda i opise proizvoda. Osim toga, Komisija će procijeniti potrebu i izvedivost podnošenja zakonodavnog prijedloga Europskom parlamentu i Vijeću radi proširenja područja primjene Uredbe na dodatnu robu, na temelju procjene učinka relevantne robe na

deforestaciju i degradaciju šuma. Prvo preispitivanje robe obuhvaćene područjem primjene provodi se u roku od dvije godine od stupanja na snagu Uredbe.

2.2. Što je s navedenim proizvodima koji ne sadržavaju navedenu robu? (AŽURIRANO)

	... koji je proizveden od robe navedene u odgovarajućem lijevom stupcu Priloga I.	... koji <u>nije</u> proizveden od robe navedene u odgovarajućem lijevom stupcu Priloga I.
Relevantni proizvod naveden u Prilogu I. ...	podliježe Uredbi	<u>ne</u> podliježe Uredbi
Drugi proizvod koji <u>nije</u> naveden u Prilogu I. ...	<u>ne</u> podliježe Uredbi	<u>ne</u> podliježe Uredbi

Uredba se ne odnosi na proizvode navedene u Prilogu I. koji ne sadržavaju robu navedenu u odgovarajućem lijevom stupcu Priloga I. ili nisu proizvedeni od nje.

Oznaka „ex” prije oznake HS navedena za proizvode iz Priloga I. znači da je proizvod opisan u prilogu samo dio opsega svih proizvoda koji se mogu razvrstati pod oznaku HS. Na primjer, oznaka 9401 mogla bi uključivati sjedala izrađena od sirovina koje nisu drvo, ali samo drvena sjedala podliježu zahtjevima Uredbe. Slično tomu, HS 0201 obuhvaća „meso od životinja **vrste goveda**, svježe ili rashlađeno”, dok oznaka ex 0201 u Prilogu I. Uredbi obuhvaća samo „meso od životinja **vrste goveda**, svježe ili rashlađeno”, što znači goveda roda *Bos* i njegovih podrodova: *Bos*, *Bibos*, *Novibos* i *Poephagus*, ali meso bizona (rod *Bison*) ili bivola (rod *Syncerus*) **nije** obuhvaćeno Uredbom.

Ako je relevantni proizvod, npr. „ex 4011 nove pneumatske gume”, izrađen od mješavine sintetičkog i prirodnoga kaučuka, gospodarski subjekt (ili trgovac koji nije MSP) mora postupati s dužnom pažnjom samo u odnosu na prirodni kaučuk.

2.3. Primjenjuje li se Uredba bez obzira na količinu ili vrijednost?

Ne postoji prag obujma ili vrijednosti relevantne robe ili relevantnog proizvoda, među ostalim unutar prerađenih proizvoda, ispod kojeg se Uredba ne bi primjenjivala.

Gospodarski subjekti i trgovci koji stavljaju na tržište EU-a ili stavljaju na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvoze s njega relevantni proizvod uključen u Prilog I., neovisno o njegovoj količini, podliježu obvezama iz Uredbe.

2.4. Što je s robom koja se proizvodi u EU-u? (AŽURIRANO)

Roba koja se proizvodi unutar EU-a **podliježe istim zahtjevima kao i roba koja se proizvodi izvan EU-a**. Uredba se primjenjuje na proizvode navedene u Prilogu I., neovisno o tome proizvode li se u EU-u ili uvoze.

Na primjer, ako proizvodi čokoladu (oznaka 1806, koja je uključena u Prilog I.), poduzeće u EU-u smatrat će se gospodarskim subjektom niže u lancu opskrbe koji podliježe obvezama iz

Uredbe, čak i ako je kakao prah koji se upotrebljava u čokoladi već stavljen na tržište EU-a i za njega su ispunjeni zahtjevi dužne pažnje (vidjeti pitanja 3.4. i 3.5. o gospodarskim subjektima niže u lancu opskrbe).

2.5. Kako se Uredba primjenjuje na drvo i papir koji se upotrebljavaju kao ambalaža? (AŽURIRANO)

Na primjer, ako proizvođač prodaje ambalažu, kao što su palete, proizvođačima (radi zaštite krajnjeg proizvoda, a ne radi prodaje potrošačima kao krajnji proizvod), tekst „**[n]e uključujući ambalažni materijal koji se isključivo koristi kao ambalažni materijal za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda koji se stavlja na tržište**” u Prilogu I. trebalo bi tumačiti kako slijedi:

Ako se bilo koja predmetna ambalaža stavlja na tržište EU-a ili izvozi kao samostalni proizvod (tj. samostalna ambalaža), a ne kao ambalaža za drugi proizvod, obuhvaćena je Uredbom i stoga se primjenjuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje.

Ako se ambalaža, kako je razvrstana pod oznaku HS 4415 ili neku drugu oznaku HS, primjerice HS 48, upotrebljava za „podupiranje, zaštitu ili prenošenje” drugog proizvoda, nije obuhvaćena Uredbom.

Ambalažni materijali koji se koriste isključivo kao ambalažni materijal za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda koji se stavlja na tržište EU-a nisu relevantni proizvod u smislu Priloga I. Uredbi, bez obzira na oznaku HS pod koju su razvrstani. Nije važno je li ambalažni materijal naveden na računu zajedno s proizvodom koji se prenosi; odlučujuće je pitanje bi li ambalaža bila razvrstana zajednički ili zasebno pri uvozu ili izvozu (vidjeti pravilo 5.b Općih pravila za tumačenje kombinirane nomenklature). Prema pravilu 5.b materijali za pakiranje i spremnici za pakiranje podneseni s robom u njima razvrstavaju se zajedno s tom robom kad su vrste koja se uobičajeno rabi za pakiranje takve robe. Ako je ambalaža razvrstana ili bi bila razvrstana zajedno s proizvodom koji se prenosi, može se smatrati da se koristi isključivo kao ambalažni materijal za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda koji se stavlja na tržište EU-a ili se stavlja na raspolaganje na tržištu EU-a ili se izvozi s njega.

U nacrtu delegiranog akta Komisija je predložila da i korisnički priručnici, informativni leci, katalogi, marketinški materijali i etikete uz druge proizvode budu obuhvaćeni tim izuzećem, osim ako su sami stavljeni na tržište, stavljeni na raspolaganje na tržištu ili izvezeni.

2.6. Bi li se povrat relevantne prazne ambalaže od trgovca na malo dobavljaču smatrao „stavljanjem na raspolaganje na tržištu EU-a” ako je predmetna ambalaža samostalno stavljena na tržište EU-a (tj. samostalna ambalaža) prije povrata? (AŽURIRANO)

Ako se predmetna ambalaža, na primjer paleta, stavlja na tržište EU-a, stavlja na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvozi kao samostalni proizvod (tj. samostalna ambalaža), a ne kao ambalaža za drugi proizvod, obuhvaćena je Uredbom i stoga se primjenjuju relevantni zahtjevi u pogledu dužne pažnje (vidjeti prethodno pitanje) sve dok se samostalno koristi u komercijalne svrhe.

Međutim, nakon što predmetna ambalaža postane ambalažni materijal koji se koristi isključivo kao ambalažni materijal za podupiranje, zaštitu ili prenošenje nekog proizvoda, nije obuhvaćena područjem primjene Uredbe. To znači da prodaja ili iznajmljivanje rabljenog

ambalažnog materijala drugim poduzećima ne podliježe Uredbi. Slično tomu, prazan ambalažni materijal koji je već prvi put iskorišten za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda, na primjer kad se njime trguje u okviru zatvorenog sustava razmjene (tj. palete se premještaju od jednog poduzeća do drugoga kako bi se ponovno koristile za prijevoz), nije obuhvaćen Uredbom. Za dodatne informacije o najmu proizvoda vidjeti pitanje 2.14.

Ako se ambalaža koja je već upotrijebljena za podupiranje, zaštitu ili prenošenje drugog proizvoda popravlja i prodaje, samo novi relevantni proizvodi koji se upotrebljavaju za popravak (npr. paleta koja se popravlja nerecikliranim drvenim komponentama) moraju biti u skladu s Uredbom. To znači da se u navedenom primjeru za paletu mora podnijeti nova izjava o postupanju s dužnom pažnjom, ali postupanju s dužnom pažnjom podliježu samo nove drvene komponente.

2.7. Je li trgovanje relevantnim rabljenim proizvodima na tržištu EU-a obuhvaćeno područjem primjene Uredbe?

Rabljeni proizvodi čiji je vijek trajanja završen i koji bi inače bili odbačeni kao otpad (vidjeti uvodnu izjavu 40. i Prilog I.) ne podliježu obvezama iz Uredbe.

2.8. Je li reciklirani papir / karton obuhvaćen područjem primjene Uredbe?

Većina proizvoda od recikliranog papira / kartona sadržava malen postotak primarne celuloze ili recikliranog papira prije upotrebe proizvoda (npr. odbačeni kartonski ostaci od proizvodnje kartonskih kutija) radi jačanja vlakana.

U Prilogu I. navedeno je da se Uredba **ne primjenjuje na robu ako je u cijelosti proizvedena od materijala čiji je vijek trajanja završen i koji bi inače bio odbačen kao otpad**, kako je definiran u članku 3. točki 1. Direktive 2008/98/EZ. Stoga se obveze iz Uredbe ne primjenjuju na reciklirani materijal.

S druge strane, **ako proizvod sadržava nereciklirani materijal, podliježe zahtjevima Uredbe**, a nereciklirani materijali trebati će se geolociranjem slijediti natrag do čestice podrijetla.

U Prilogu I. pojašnjava se i da nusproizvodi proizvodnog procesa općenito podliježu Uredbi. Papir/karton koji je oporabljeni proizvod (otpad i otpaci) nije obuhvaćen područjem primjene Uredbe u skladu s Prilogom I. (vidjeti poglavlja 47. i 48. kombinirane nomenklature).

2.8.1 Podliježe li plašt gume ili karkasa obnovljene gume Uredbi? (NOVO)

U nacrtu delegiranog akta koji je predložila Komisija predlaže se da rabljeni plaštev i karkase guma (koji se obično upotrebljavaju za obnovu guma) ne budu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe, a da obnovljene gume budu obuhvaćene samo u odnosu na nove dijelove prirodnoga kaučuka, kao što je gazni sloj, koji se primjenjuju na karkase i plaštev.

2.9. Što su oznake KN i HS i kako ih koristiti? Gdje mogu pronaći više informacija o primjenjivim mjerama TARIC-a? (AŽURIRANO)

Nomenklatura uređena Konvencijom o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označivanja robe, opće poznata kao „**nomenklatura HS-a**”, međunarodna je višenamjenska

nomenklatura koju je razvila Svjetska carinska organizacija (WCO). Prema toj se nomenklaturi, koja se primjenjuje u cijelom svijetu, robi dodjeljuju šesteroznamenaste oznake za razvrstavanje. Zemlje ili regije mogu tim oznakama dodati još znamenaka radi detaljnijeg razvrstavanja.

Oznaka kombinirane nomenklature (oznaka KN) Europske unije osmeroznamenasta je oznaka koja se temelji na globalnoj nomenklaturi HS-a i još preciznije razdjeljuje robu za potrebe Europske zajednice.

Oznaka KN osnova je za deklariranje robe za uvoz u Europsku uniju ili izvoz iz Europske unije, kao i za statistiku trgovine unutar EU-a. Roba i proizvodi iz Priloga I. Uredbi razvrstani su prema oznakama KN. Relevantni proizvodi iz Priloga I. Uredbi razvrstani su u kombiniranu nomenklaturu iz Priloga I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87.

Kod uvoza, pri puštanju robe u slobodni promet kako je definirano u članku 201. Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije, oznaka KN može se dalje podijeliti na deseteroznamenastu oznaku TARIC koja je posebno osmišljena kako bi se ispunile potrebe zakonodavstva EU-a. Pri deklariranju robe za postupak izvoza kako je definiran u članku 269. Uredbe (EU) br. 952/2013 o Carinskom zakoniku Unije, roba se može podijeliti do osmeroznamenaste oznake KN.

Sudionici u lancu opskrbe moraju razvrstati svoje proizvode na temelju Priloga I. osnovnoj Uredbi o kombiniranoj nomenklaturi (Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi) kako bi utvrdili primjenjuje li se Uredba na njih. Oznake HS mogu se mijenjati svakih pet godina. Uredba EU-a o kombiniranoj nomenklaturi donosi se svake godine kako bi obuhvatila sva ažuriranja.

Za više informacija vidjeti [Uredbu Vijeća \(EEZ\) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi.](#)

Dokument s objašnjenjima u kojem su navedene dodatne informacije o uključivanju mjera iz Uredbe u integrirani tarifni sustav Europske unije (baza podataka TARIC), uključujući primjenjiva izuzeća od TARIC-a uvedena u TARIC, dostupan je na internetu².

2.10. Kada postoji „isporuka” relevantnog proizvoda, odnosno kada se on stavlja na tržište ili stavlja na raspolaganje na tržištu u okviru trgovačke djelatnosti? U kojoj su mjeri poduzeća obuhvaćena područjem primjene Uredbe kad koriste relevantne proizvode u vlastitom poslovanju ili ih prerađuju? (AŽURIRANO)

Potrebno je razlikovati osobu u lancu opskrbe koja uvozi ili na domaćem tržištu stavlja relevantni proizvod na tržište EU-a i osobe niže u lancu opskrbe.

Ako osoba na tržište EU-a stavlja **relevantni proizvod proizveden u EU-u**, to znači da prvi put isporučuje taj proizvod na tržište. Isporuka podrazumijeva sporazum (pisani ili usmeni) između dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva ili drugog prava vlasništva povezanog s predmetnim proizvodom; zahtijeva da je proizvod izrađen ili da je roba, ako se

² <https://circabc.europa.eu/ui/group/0e5f18c2-4b2f-42e9-aed4-dfe50ae1263b/library/eb7a8fc2-ef96-4ceb-a7e4-e7ae51c26867>.

stavlja na tržište bez izrade, proizvedena (vidjeti članak 2. točka 14. Uredbe). Ta se djelatnost smatra relevantnom na temelju Uredbe, bez obzira na to stavlja li se relevantni proizvod na tržište u svrhu a) prerade, b) distribucije komercijalnim ili nekomercijalnim potrošačima ili c) upotrebe u poslovanju samoga gospodarskog subjekta (vidjeti članak 2. točku 19. Uredbe). Poduzeće je gospodarski subjekt pa mora postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

Ako je **relevantni proizvod podvrgnut carinskom postupku „puštanja u slobodni promet”** u okviru trgovačke djelatnosti, a nije namijenjen privatnoj upotrebi ili privatnoj potrošnji, pretpostavlja se da je namijenjen stavljanju na tržište, bez obzira na „isporuku” ili sporazum (pisani ili usmeni) između dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva ili jednakovrijednog prava povezanog s predmetnim proizvodom.

Nakon što je proizvod stavljen na tržište, „isporučuje se” na tržište za distribuciju, potrošnju ili upotrebu ako postoji sporazum između dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva ili jednakovrijednog prava povezanog s predmetnim proizvodom (npr. ugovor o kupoprodaji ili darovanju) nakon faze proizvodnje. Uredbom općenito nisu propisane obveze za osobe koji nude logističke usluge duž lanca opskrbe (npr. brodski agenti / prijevozni posrednici ili carinski zastupnici nisu „gospodarski subjekti” ili „trgovci” u smislu Uredbe) ako ne stavljaju proizvode na tržište niti ih izvoze.

Takve je situacije najlakše objasniti u nekoliko primjera:

- 1) Automobilsko poduzeće B kupuje kožu goveda (relevantni proizvod) od štavionice T iz EU-a kako bi proizvelo automobil u kojem su automobilska sjedala izrađena od kože goveda. Automobilsko poduzeće B prodaje automobil (nerelevantni proizvod) krajnjim potrošačima i tako ga stavlja na tržište. Automobilsko poduzeće B nije gospodarski subjekt jer automobil koji isporučuje na tržište nije relevantni proizvod iz Priloga I., a nije ni trgovac jer ne isporučuje (zasebno) kožu goveda na tržište.
- 2) Automobilsko poduzeće B uvozi (tj. podvrgava carinskom postupku „puštanja u slobodni promet”) kožu goveda radi proizvodnje automobila. Automobilsko poduzeće B smatra se gospodarskim subjektom kad uvozi kožu za upotrebu u vlastitom poslovanju. B mora postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom prije puštanja u slobodni promet.
- 3) Poljoprivrednik D kupuje krupicu od soje (relevantni proizvod) od poduzeća za drobljenje soje na tržištu EU-a i koristi je kao hranu za piliće (nerelevantni proizvod) koje prodaje. Poljoprivrednik D nije gospodarski subjekt kad prodaje piliće jer pilići nisu relevantni proizvod iz Priloga I., a nije ni trgovac jer ne isporučuje krupicu od soje na tržište. Međutim, poljoprivrednik D bio bi gospodarski subjekt kad bi uvezio (tj. podvrgavao carinskom postupku „puštanja u slobodni promet”) krupicu od soje za hranjenje pilića (vidjeti prethodni scenarij 2).
*Ako poljoprivrednik hrani **goveda** (relevantni proizvod) relevantnim proizvodima od soje, pogledajte uvodnu izjavu 39.*
- 4) Tiskara P kupuje papir od proizvođača papira B i tiska razne proizvode koji se zatim isporučuju izdavaču C. Tiskara P smatra se gospodarskim subjektom kad prodaje proizvode od tiskanog papira (relevantni proizvod) izdavaču C. Međutim, ako tiskara P

samo nudi usluge tiskanja i nije vlasnik tiskanih proizvoda, sama ne isporučuje proizvode od tiskanog papira. U tom slučaju ona je samo pružatelj usluga koji nema nikakve obveze na temelju Uredbe.

U primjerima u nastavku osobe **prerađuju** ili **upotrebljavaju** relevantne proizvode **u vlastitom poslovanju**. Podliježu Uredbi samo kad isporučuju relevantne proizvode na tržište.

- 5) Poduzeće A kupuje drvene stolove i sjedala (relevantne proizvode) od trgovca na malo B u trećoj zemlji i uvozi ih (tj. podvrgava carinskom postupku „puštanja u slobodni promet“). Namještaj će koristiti zaposlenici poduzeća A tijekom radnog vremena. Poduzeće A je gospodarski subjekt te mora postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom prije puštanja drvenih stolova i sjedala u slobodni promet.
- 6) Poduzeće D kupuje drvene stolove i sjedala (relevantne proizvode) od gospodarskog subjekta B iz EU-a koji ih je uvezao iz treće zemlje i koji je već postupio s dužnom pažnjom te podnio izjavu o tome. Poduzeće D namještaj će koristiti za svoje zaposlenike tijekom radnog vremena. Budući da ne isporučuje namještaj, ne podliježe Uredbi.
- 7) Poljoprivrednik F s poslovnim nastanom u EU-u žanje vlastitu soju (relevantni proizvod) i prerađuje ju u sojino brašno (relevantni proizvod) kojim hrani piliće na vlastitom poljoprivrednom gospodarstvu. Budući da poljoprivrednik F ne isporučuje soju i sojino brašno na tržište (npr. drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi), ne stavlja ih na tržište i ne podliježe Uredbi.
- 8) Poljoprivrednik F s poslovnim nastanom u EU-u žanje vlastitu soju (relevantni proizvod) i prerađuje ju u sojino brašno (relevantni proizvod) koje prodaje poljoprivredniku G s poslovnim nastanom u EU-u. Poljoprivrednik F smatra se gospodarskim subjektom u odnosu na sojino brašno jer ga isporučuje poljoprivredniku G.
- 9) Poduzeće B s poslovnim nastanom u EU-u siječe vlastitu šumu i prerađuje oblice (relevantni proizvod) u iverje (relevantni proizvod). Iverje koristi kao gorivo za grijanje vlastitih postrojenja. Budući da poduzeće B ne isporučuje oblice ni iverje na tržište, to znači da ih ne stavlja na tržište niti ih stavlja na raspolaganje na tržištu, pa ne podliježe Uredbi.
- 10) Poduzeće C kupuje iverje (relevantni proizvod) od gospodarskog subjekta iz EU-a koji je već postupio s dužnom pažnjom i podnio izjavu o tome. Iverje koristi kao gorivo za grijanje vlastitih postrojenja. Budući da poduzeće C ne isporučuje oblice ni iverje na tržište, to znači da ih ne stavlja na tržište niti ih stavlja na raspolaganje na tržištu, pa ne podliježe Uredbi.
- 11) Poduzeće C kupuje iverje (relevantni proizvod) od gospodarskog subjekta iz EU-a koji je već postupio s dužnom pažnjom i podnio izjavu o tome. Iverje koristi za proizvodnju električne energije. Budući da relevantni proizvod ne stavlja na tržište niti ga stavlja na raspolaganje na tržištu, poduzeće C ne podliježe Uredbi.

2.11. Kad je potrebno postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom ako ista fizička ili pravna osoba prerađuje relevantni proizvod više puta u okviru svoje trgovačke djelatnosti?

U slučaju višestruke unutarnje prerade (isto poduzeće prerađuje relevantni proizvod X u relevantni proizvod Y, a zatim u relevantni proizvod Z), obveze nastaju samo u odnosu na stavljanje posljednjeg relevantnog proizvoda na tržište (proizvod Z). Takva je situacija ilustrirana sljedećim primjerom:

Poduzeće za proizvodnju čokolade C koje nije MSP kupuje kakao u zrnu (relevantni proizvod) od gospodarskog subjekta I iz EU-a i prerađuje ga u kakao prah (relevantni proizvod), a zatim u prehrambene proizvode s kakaom (relevantni proizvod). Nakon toga, poduzeće C stavlja prehrambene proizvode na tržište tako što ih prodaje poduzeću D. U tom slučaju obveze se primjenjuju samo na prehrambene proizvode, pa poduzeće C mora postupati s dužnom pažnjom, utvrditi usklađenost i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom prije nego što proizvode stavi na tržište.

Kad bi poduzeće C bilo MSP, ne bi bilo obvezno postupati s dužnom pažnjom ni podnositi izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za prehrambene proizvode, pod uvjetom da je gospodarski subjekt I već podvrgnuo kakao u zrnu sadržan u prerađenim proizvodima dužnoj pažnji (vidjeti članak 4. stavak 8. Uredbe). U tom slučaju poduzeće C bilo bi obvezno čuvati samo referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom pribavljen od gospodarskog subjekta I.

2.12. Je li bambus obuhvaćen područjem primjene Uredbe? Što je s drugim proizvodima koji ne sadržavaju relevantnu robu ili nisu proizvedeni uz upotrebu relevantne robe, ali su navedeni u Prilogu I.?

Proizvodi izrađeni isključivo od bambusa nisu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe. U članku 1. stavku 1. Uredbe definirano je da su „relevantni proizvodi” za potrebe Uredbe samo oni koji sadržavaju relevantnu robu ili su proizvedeni uz upotrebu relevantne robe, među kojima je i „drvo”. U definiciji iz članka 2. točke 2. Uredbe pojašnjava se i da su za potrebe Uredbe oznake HS navedene u Prilogu I. relevantne samo za utvrđivanje koji su proizvodi obuhvaćeni Uredbom.

U skladu s objašnjenjima FAO-a bambus je nedrvni proizvod šuma, pa nije obuhvaćen robom „drvo”.

2.13. Podliježu li razmjene pismena i drugih predmeta korespondencije zahtjevima Uredbe? (NOVO)

U skladu s člankom 1. stavkom 26. i člankom 141. stavkom 2. Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 uz Carinski zakonik Unije „predmeti korespondencije” ne podliježu zahtjevima carinske deklaracije, stoga za njih nije potrebno podnositi referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom. Slično tomu, unutar EU-a takvi predmeti korespondencije ne stavljaju se na tržište niti stavljaju na raspolaganje na tržištu, već služe u komunikacijske svrhe. Treba napomenuti da se relevantni proizvodi sadržani u predmetima korespondencije (npr. u poštanskoj omotnici) ne mogu smatrati „predmetima korespondencije” te stoga, prema

potrebi, podliježu zahtjevima carinske deklaracije i za njih se ne mora podnositi referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom.

2.14. Jesu li uzorci i proizvodi koji se upotrebljavaju za preglede, analizu ili testiranje obuhvaćeni područjem primjene Uredbe? (NOVO)

U nacrtu delegiranog akta koji je predložila Komisija predlaže se da uzorci proizvoda, koji su zanemarive vrijednosti i količine te se mogu potrošiti ili upotrijebiti samo za naručivanje vrste robe koju predstavljaju, pod uvjetom da način predstavljanja i količina proizvoda za proizvode iste vrste ili kvalitete onemogućuju njihovu potrošnju ili upotrebu u bilo koju drugu svrhu osim traženja narudžbi, ne budu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe. Isto vrijedi za proizvode koji se pregledavaju, analiziraju ili testiraju radi utvrđivanja njihova sastava, kvalitete ili drugih tehničkih svojstava u svrhu informiranja ili industrijskog i komercijalnog istraživanja pod uvjetom da se proizvodi koji će se pregledati, analizirati ili testirati potpuno potroše ili unište tijekom pregleda, analize ili testiranja.

Primjeri isporuka uzoraka i proizvoda koji se upotrebljavaju za preglede, analizu ili ispitivanje:

- Dobavljač koji šalje gume proizvođaču vozila na ispitivanje njihove kvalitete i trajnosti – gume će biti uništene tijekom ispitivanja.
- Dobavljač koji šalje male količine novog sastojka (npr. zrna kakaa ili kave) proizvođaču hrane radi organoleptičke evaluacije te testiranja njegove kvalitete i sigurnosti hrane unutar poduzeća. Sastojak se potpuno potroši tijekom analize i testiranja. U tom se slučaju Uredba ne primjenjuje na dobavljača i proizvođača hrane ako je iz ugovornih aranžmana i okolnosti jasno da je sastojak namijenjen za analizu i testiranje.
- Poduzeće za proizvodnju kave koje uvozi mali uzorak zrna kave iz novog područja proizvodnje kako bi zrna iskoristilo i konzumiralo u vlastitom poslovanju i odlučilo hoće li naručiti veliku količinu zrna iz tog područja.

2.15. Obuhvaća li Uredba iznajmljivanje relevantnih proizvoda? (NOVO)

Ako se relevantni proizvod iznajmljuje ili pruža na temelju sličnog ugovornog aranžmana, ne smatra se da je stavljen na tržište niti da je stavljen na raspolaganje na tržištu. Isporuka na temelju Uredbe podrazumijeva sporazum (pisani ili usmeni) između dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva ili drugog prava na predmetni proizvod (vidjeti pitanje 2.10.). Međutim, kako je navedeno u trećem odlomku pitanja 2.10., smatra se da je svaki proizvod koji je pušten u slobodni promet na tržištu EU-a ili podvrgnut carinskom postupku „izvoza”, među ostalim ako je iznajmljen, stavljen na tržište i stoga podliježe Uredbi.

Primjer: Poduzeće P iz EU-a koje nije MSP kupuje drvene proizvode za unutarnje opremanje (relevantni proizvod) od proizvođača S iz EU-a koji je postupio s dužnom pažnjom i podnio izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za taj proizvod. Proizvode za unutarnje opremanje iznajmljuje poduzeće P unutar EU-a na određeno razdoblje, nakon čega se vraćaju poduzeću P radi daljnjeg iznajmljivanja. Poduzeće P ne podliježe obvezama iz Uredbe jer samo iznajmljuje proizvode, a ne prenosi vlasništvo ili druga prava vlasništva.

3. Subjekti koji podliježu obvezama

3.1. Tko se smatra gospodarskim subjektom? (AŽURIRANO)

Kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe, gospodarski subjekt je fizička ili pravna osoba koja u okviru trgovačke djelatnosti stavlja relevantne proizvode na tržište EU-a (među ostalim tako što ih uvozi) ili ih izvozi s tržišta EU-a.

Ta definicija obuhvaća i poduzeća koja transformiraju jedan proizvod iz Priloga I. (koji je već bio predmet dužne pažnje) u drugi proizvod iz Priloga I., kad takva transformacija dovodi do promjene oznake HS (vidjeti pitanje 3.1.1.). Na primjer, ako poduzeće A, koje ima sjedište u EU-u, uveze kakao maslac (oznaka HS 1804, uključena u Prilog I.), a poduzeće B, koje također ima sjedište u EU-u, upotrijebi taj kakao maslac za proizvodnju čokolade (oznaka HS 1806, uključena u Prilog I.) i stavi je na tržište EU-a, na temelju Uredbe gospodarskim subjektima smatrali bi se i poduzeće A i poduzeće B. Poduzeće A smatralo bi se „gospodarskim subjektom na početku lanca opskrbe”, dok bi poduzeće B bilo „gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe”. Gospodarski subjekti koji na tržište EU-a stavljaju proizvode navedene u Prilogu I. i koji nisu podvrgnuti dužnoj pažnji u prethodnom koraku lanca opskrbe (npr. uvoznici koji nabavljaju kakao) neovisno o svojoj veličini podliježu obvezi podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom.

3.1.1. U kojoj mjeri promjena oznake HS utječe na to da poduzeće bude određeno kao gospodarski subjekt ili trgovac? (NOVO)

Promjena oznake robe (HS, KN ili TARIC) proizvoda koji je već stavljen na tržište dovodi do toga da se poduzeće koje stavlja dobiveni proizvod na tržište smatra gospodarskim subjektom samo ako ta promjena utječe na znamenke navedene u Prilogu I. Na primjer, poduzeće A, koje ima sjedište u EU-u, uvozi neprženu kavu (oznaka HS 0901 11), koja je obuhvaćena oznakom HS 0901, kako je navedena u Prilogu I. Poduzeće B, koje također ima sjedište u EU-u, zatim prži zrna kave (oznaka HS 0901 21), koja su i dalje obuhvaćena oznakom HS 0901 u Prilogu I. U navedenom primjeru poduzeće A smatralo bi se gospodarskim subjektom na temelju Uredbe, dok bi se poduzeće B smatralo trgovcem. To je zato što oznaka HS za prženu kavu počinje s iste četiri znamenke kao oznaka HS za nepržena zrna kave, a samo su te prve četiri znamenke navedene u Prilogu I. Uredbi. U slučaju oznaka HS 47, 48 i 49 isto se načelo primjenjuje na prve dvije znamenke tih oznaka.

3.2. Što znači „u okviru trgovačke djelatnosti“?

Trgovačka djelatnost podrazumijeva djelatnost koja se odvija u poslovnom kontekstu.

Kombinirane definicije pojmova „gospodarski subjekt” (članak 2. točka 15.) i „u okviru trgovačke djelatnosti” (članak 2. točka 19.) u Uredbi ukazuju na to da će svaka osoba koja relevantni proizvod stavlja na tržište EU-a radi prodaje (uz transformaciju ili bez nje) ili kao besplatni uzorak radi prerade ili distribucije komercijalnim ili nekomercijalnim potrošačima ili

radi upotrebe u kontekstu svoje trgovačke djelatnosti podlijevati zahtjevima u pogledu dužne pažnje i morati podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

3.3. Što znači „relevantno zakonodavstvo zemlje proizvodnje”? (AŽURIRANO)

Relevantna roba i proizvodi mogu se staviti na tržište EU-a samo ako ispunjavaju tri zahtjeva iz članka 3. Uredbe, odnosno 1. ako nisu povezani s deforestacijom (članak 3. točka (a)), 2. ako su u skladu s relevantnim zakonodavstvom zemlje proizvodnje (članak 3. točka (b)) i 3. ako su obuhvaćeni izjavom o postupanju s dužnom pažnjom (članak 3. točka (c)).

„Relevantno zakonodavstvo” može uključivati, među ostalim, nacionalne zakone (uključujući relevantno sekundarno pravo) i međunarodno pravo kako je primjenjivo u domaćem pravu. „Zemlja proizvodnje” znači zemlja u kojoj je relevantna roba proizvedena (vidjeti članak 2. točku 24. Uredbe). „Proizvedeno” znači uzgojeno, požnjeveno, dobiveno ili hranjeno na relevantnim zemljišnim česticama ili, u slučaju goveda, u objektima (vidjeti članak 2. točku 14. Uredbe). Slijedom toga, zakonodavstvo drugih zemalja u kojima su možda provedene daljnje faze postupka proizvodnje nije relevantno za zahtjev u pogledu zakonitosti (npr. soja požnjevena u zemlji A (zemlja proizvodnje) koja se prerađuje u krupicu od soje u zemlji B prije stavljanja na tržište EU-a u zemlji C). U Uredbi je utvrđen popis zakonodavnih područja, ali nisu navedeni konkretni pravni akti jer se razlikuju od zemlje do zemlje i mogu se mijenjati. U skladu s definicijom, zakonodavstvo navedeno u članku 2. točki 40. točkama od (a) do (h) mora se tumačiti na način da se odnosi na pravni status područja proizvodnje. Osim toga, za različita područja zakonodavstva trebali bi se uzeti u obzir značenje i svrha iz članka 1. stavka 1. točaka (a) i (b) Uredbe. Stoga je, među ostalim, relevantno zakonodavstvo povezano sa zaštitom šuma, smanjenjem emisija stakleničkih plinova ili zaštitom bioraznolikosti.

Za procjenu rizika u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (h) i člankom 10. Uredbe potrebna je relevantna dokumentacija. Takvu dokumentaciju mogu, na primjer, činiti službeni dokumenti javnih tijela, ugovori, sudske odluke ili procjene učinka i revizije koje su možda provedene. U svakom slučaju gospodarski subjekt mora provjeriti jesu li ti dokumenti provjerljivi i pouzdani, uzimajući u obzir rizik od korupcije u zemlji proizvodnje.

Dodatne informacije navedene su u Obavijesti Komisije – Smjernice za Uredbu (EU) 2023/1115 (C/2024/6789).

3.4. Koje obveze imaju gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi? (AŽURIRANO)

Gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe su oni subjekti koji stavljaju na tržište ili izvoze relevantne proizvode navedene u Prilogu I. čije su (sve) komponente ili sastojci prethodno bili podvrgnuti dužnoj pažnji u skladu s Uredbom i za njih je podnesena izjava o postupanju s dužnom pažnjom. Na primjer, proizvođač namještaja koji prodaje drveni namještaj izrađen od drva za koje su već primijenjene i ispunjene obveze iz Uredbe smatrao bi se gospodarskim subjektom niže u lancu opskrbe. Obveze takvih subjekata razlikuju se ovisno o tome spadaju li u kategoriju malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) ili ne (za obveze subjekata niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi vidjeti pitanje 3.5.).

Trgovci koji nisu MSP-ovi velika su poduzeća koja relevantne proizvode stavljaju na raspolaganje na tržištu EU-a. Na primjer, veliki lanac supermarketa koji potrošačima prodaje čokoladu koju je drugo poduzeće već stavilo na tržište EU-a bio bi trgovac koji nije MSP na temelju Uredbe. Na njih se primjenjuju ista pravila kao i na gospodarske subjekte niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi (vidjeti članak 5. stavak 1. Uredbe i pitanje 3.8.). U skladu s člankom 4. stavkom 9. Uredbe, pri podnošenju izjave o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustavi gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi mogu se pozvati na dužnu pažnju provedenu ranije u lancu opskrbe navođenjem relevantnog referentnog broja za dijelove svojih relevantnih proizvoda koji su već bili podvrgnuti dužnoj pažnji.

Ključne obveze

Gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi trebaju:

1. **utvrditi** da se na početku lanca opskrbe postupalo s dužnom pažnjom u skladu s člankom 4. stavkom 9. Uredbe, a u tu svrhu mogu pregledati informacije u informacijskom sustavu (vidjeti pojedinosti u nastavku)
2. **podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom** i uputiti na prethodne izjave navođenjem relevantnih referentnih brojeva i verifikacijskih brojeva³ primljenih od izravnih dobavljača.

U skladu s člankom 12. Uredbe gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi obvezni su uspostaviti i ažurirati sustav dužne pažnje kako bi utvrdili je li se postupalo s dužnom pažnjom na početku lanca opskrbe.

Utvrđivanje da se postupalo s dužnom pažnjom

Gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi **utvrđuju** da se postupalo s dužnom pažnjom na početku lanca opskrbe tako što **prikupljaju referentne brojeve i verifikacijske brojeve** izjava o postupanju s dužnom pažnjom podnesenih na početku lanca opskrbe i **provjeravaju valjanost referentnih brojeva**. Zatim **podnose vlastitu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom, u kojoj se pozivaju na sve prethodne izjave o postupanju s dužnom pažnjom koje su primili od izravnih dobavljača**. (NAPOMENA: Informacijski sustav iz članka 33. Uredbe automatski i odjednom provjerava valjanost do 2000 referentnih brojeva izjava o postupanju s dužnom pažnjom kad se podnese nova izjava o postupanju s dužnom pažnjom, pa ta obveza ne uzrokuje dodatno administrativno opterećenje.)

Mogući daljnji koraci

Budući da su u skladu s člankom 4. stavkom 10. Uredbe gospodarski subjekt koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi i dalje pravno odgovorni ako dođe do kršenja Uredbe, mogli bi,

³ „Verifikacijski broj”, definiran u članku 3. točki (f) Provedbene uredbe (EU) 2024/3084, znači sigurnosni broj koji informacijski sustav dodjeljuje izjavi o postupanju s dužnom pažnjom koju podnosi korisnik informacijskog sustava kako bi se zajamčila dodatna sigurnost podataka u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom.

ovisno o rizicima i posebnostima njihovih lanaca opskrbe, odlučiti poduzeti daljnje mjere pri utvrđivanju da se postupalo s dužnom pažnjom.

Na primjer, gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi mogli bi provjeriti slijed svih podnesenih izvjava o postupanju s dužnom pažnjom, kao i informacije navedene u prethodnoj izvavi o zemlji proizvodnje, količinama i oznakama HS deklariranih proizvoda te, ako su dostupne, informacije o geolokaciji i znanstvenim nazivima, kako bi provjerili potpunost i vjerodostojnost dostavljenih informacija za proizvode koje namjeravaju staviti na tržište EU-a, staviti na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvoziti. Utvrđivanje da je dužna pažnja pravilno provedena ne podrazumijeva obvezu sustavne provjere svake pojedine izvave o postupanju s dužnom pažnjom koju su podnijeli dobavljači na početku lanca opskrbe.

Osim toga, gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi možda će htjeti prikupljati i analizirati druge informacije osim onih navedenih u informacijskom sustavu. Na primjer, mogu se služiti popisom zemalja ili njihovih dijelova iz članka 29. stavka 2. Uredbe; pregledati javno dostupna izvješća koje su na temelju članka 12. stavka 3. Uredbe izradili dobavljači na početku lanca opskrbe koji nisu MSP-ovi; pregledati rezultate revizije provedene na temelju članka 11. stavka 2. točke (b) Uredbe; ili na dobrovoljnoj osnovi zatražiti dodatne informacije od svojih dobavljača. Na taj način mogli bi provjeriti jesu li njihovi izravni dobavljači, kad su to gospodarski subjekti s početka lanca opskrbe ili subjekti koji nisu MSP-ovi, uspostavili operativni i ažurirani sustav dužne pažnje, koji obuhvaća odgovarajuće i razmjerne politike, kontrole i postupke za smanjenje rizika od neusklađenosti relevantnih proizvoda i djelotvorno upravljanje tim rizicima, kako bi se pravilno i redovito postupalo s dužnom pažnjom.

Izravna ili neizravna isporuka MSP-ova

Trgovci koji su MSP-ovi i gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi nisu obvezni prikupljati informacije povezane s dužnom pažnjom te stoga nisu zakonski obvezni svojim klijentima priopćiti nikakve informacije osim referentnog broja i verifikacijskog broja u skladu s člankom 4. stavkom 7. Uredbe. Zbog toga su dostupne informacije koje izravno ili neizravno dostavljaju MSP-ovi, a koje moraju prikupiti, analizirati i priopćiti gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi, ograničene.

Nadležna tijela trebala bi u svojim analizama rizika uzeti u obzir mjere koje su gospodarski subjekti i trgovci poduzeli pri priopćavanju informacija i utvrđivanju da se postupalo s dužnom pažnjom.

Ako gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi zakluče da su proizvodi možda neusklađeni ili da postoji nezanemariv rizik od neusklađenosti, moraju se suzdržati od stavljanja na tržište, stavljanja na raspolaganje na tržištu ili izvoza relevantnih proizvoda. Ako gospodarski subjekti ili trgovci niže u lancu opskrbe dobiju ili saznaju za informacije koje ukazuju na neusklađenost, o tome moraju odmah obavijestiti nadležna tijela u skladu s člankom 4. stavkom 5. i člankom 5. stavkom 5. Uredbe.

Ne postoji obveza prikupljanja informacija

Gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi moraju samo utvrditi da se postupalo s dužnom pažnjom, stoga **ne moraju prikupljati informacije propisane člankom 9. Uredbe**. Izjava o postupanju s dužnom pažnjom potvrđuje da se postupalo s dužnom pažnjom, što podrazumijeva da je gospodarski subjekt na početku lanca opskrbe prikupio informacije propisane člankom 9. Uredbe (vidjeti točku 5. Priloga II.).

Dijelovi proizvoda koji još nisu podvrgnuti dužnoj pažnji

Kad je riječ o dijelovima relevantnih proizvoda koji nisu bili podvrgnuti dužnoj pažnji, gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi trebali bi u potpunosti postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

3.5. Koje su obveze gospodarskih subjekata niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi? (AŽURIRANO)

Gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe su oni koji transformiraju proizvod naveden u Prilogu I. (koji je već podvrgnut dužnoj pažnji) u drugi proizvod naveden u Prilogu I. ili izvoze proizvod naveden u Prilogu I. (koji je već podvrgnut dužnoj pažnji).

Gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi i dalje su pravno odgovorni ako dođe do kršenja Uredbe. Moraju pribaviti referentne i verifikacijske brojeve izjava o postupanju s dužnom pažnjom povezanih s proizvodima te ih na zahtjev staviti na raspolaganje nadležnim tijelima, kao i gospodarskim subjektima i trgovcima kojima isporučuju relevantne proizvode. Nadalje, moraju odmah obavijestiti nadležna tijela ako utvrde rizik od neusklađenosti i ponuditi svu potrebnu pomoć kako bi olakšali provjere (članak 4. stavak 4. točka (a) i članak 4. stavci od 5. do 8. Uredbe). Međutim, kad je riječ o dijelovima njihovih proizvoda koji su podvrgnuti dužnoj pažnji, ne moraju a) postupati s dužnom pažnjom za one dijelove svojih proizvoda koji su već podvrgnuti dužnoj pažnji niti b) podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustav (članak 4. stavak 8. Uredbe). Međutim, i dalje moraju navesti referentne brojeve izjave o postupanju s dužnom pažnjom dobivene iz prethodnih koraka u lancu opskrbe na zahtjev nadležnih tijela te ih, u slučaju ponovnog uvoza ili izvoza, moraju navesti u carinskoj deklaraciji za puštanje u slobodni promet ili izvoz (članak 26. stavak 4. Uredbe).

Kad je riječ o dijelovima relevantnih proizvoda koji nisu bili podvrgnuti dužnoj pažnji, gospodarski subjekti koji su MSP-ovi trebali bi u potpunosti postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

3.6. Hoće li gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi i koji su niže u lancu opskrbe moći u informacijskom sustavu pristupiti geolokacijskim informacijama u izjavama o postupanju s dužnom pažnjom koje su gospodarski subjekti na početku lanca opskrbe podnijeli u taj sustav? (AŽURIRANO)

Gospodarski subjekt na početku lanca opskrbe moći će odlučiti hoće li geolokacijske informacije sadržane u njihovim izjavama o postupanju s dužnom pažnjom podnesenima u informacijski sustav biti dostupne i vidljive gospodarskim subjektima i trgovcima koji nisu MSP-ovi i koji su niže u lancu opskrbe putem navedenih izjava u informacijskom sustavu. Čak i ako geolokacija nije vidljiva gospodarskim subjektima i trgovcima niže u lancu opskrbe,

navedena je u njihovim izjavama o postupanju s dužnom pažnjom (kako je propisano točkom 3. Priloga II.) upućivanjem na izjave na početku lanca opskrbe. Za dodatne informacije o vidljivosti geolokacijskih informacija vidjeti pitanje 7.7.

3.7. Što ako gospodarski subjekt sa sjedištem izvan EU-a stavlja relevantni proizvod ili robu na tržište EU-a? U kojim će okolnostima gospodarski subjekti sa sjedištem izvan EU-a imati pristup informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)

Ako fizička ili pravna osoba koja ima poslovni nastan izvan EU-a stavi relevantne proizvode na tržište, u skladu s člankom 7. Uredbe prva osoba koja ima poslovni nastan u Uniji, a koja stavi takve proizvode na raspolaganje na tržištu smatra se gospodarskim subjektom u smislu Uredbe.

To znači da će u ovom slučaju postojati dva gospodarska subjekta u smislu Uredbe – jedan s poslovnim nastanom izvan EU-a i jedan unutar EU-a.

Prva osoba koja ima poslovni nastan u Uniji koja se smatra gospodarskim subjektom u skladu s člankom 7. Uredbe podliježe obvezama „gospodarskih subjekata na početku lanca opskrbe” (za više informacija vidjeti pitanje 3.1. Članak 4. stavak 8. i članak 4. stavak 9. Uredbe ne primjenjuju se na prvu osobu koja ima poslovni nastan u Uniji; svrha članka 7. Uredbe, kako je utvrđena u uvodnoj izjavi 30., jest da u svakom lancu opskrbe u Uniji postoji gospodarski subjekt koji ima poslovni nastan u Uniji i koji se može smatrati odgovornim u slučaju neispunjavanja obveza iz Uredbe.

Primjer:

Poduzeće A sa sjedištem izvan EU-a uvozi i pušta u slobodni promet relevantan proizvod kakao u zrnju. Poduzeće A isporučuje kakao u zrnju poduzeću B sa sjedištem u EU-u.

Poduzeće A je gospodarski subjekt sa sjedištem izvan EU-a te mora postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustav. Na temelju članka 7. Uredbe poduzeće B sa sjedištem u EU-u smatra se gospodarskim subjektom, pa također mora postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

Gospodarski subjekti sa sjedištem izvan EU-a imat će pristup informacijskom sustavu samo ako imaju valjani EORI broj koji je izdala država članica EU-a ili Ujedinjena Kraljevina u odnosu na Sjevernu Irsku jer će samo u tom slučaju trebati podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom nakon što su postupili s dužnom pažnjom prije podnošenja carinske deklaracije. Imat će pristup sustavu u ulozi gospodarskog subjekta, a ne kao ovlaštenu zastupnik jer u skladu s člankom 2. točkom 22. Uredbe ovlaštenu zastupnik mora imati poslovni nastan u Uniji.

3.8. Koja su poduzeća trgovci koji nisu MSP-ovi i koje su njihove obveze?

Trgovac koji nije MSP je trgovac koji nije malo i srednje poduzeće u skladu s člankom 2. točkom 30. Uredbe. Ta odredba upućuje na definicije navedene u članku 3. Direktive 2013/34/EU.

To će u osnovi uključivati svako veliko poduzeće koje nije gospodarski subjekt i stavlja proizvode uključene u Prilog I. na tržište EU-a, na primjer veliki supermarket ili maloprodajne lance.

Na temelju članka 5. stavka 1. Uredbe obveze trgovaca koji nisu MSP-ovi jednake su kao i one velikih gospodarskih subjekata niže u lancu opskrbe: a) trebaju podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom; b) pritom se mogu osloniti na prethodno postupanje s dužnom pažnjom ranije u lancu opskrbe, ali u tom slučaju podliježu odredbama članka 4. stavka 9.; c) odgovorni su u slučaju kršenja Uredbe, među ostalim za dužnu pažnju ili izjavu o postupanju s dužnom pažnjom gospodarskog subjekta na početku lanca opskrbe.

3.9. Jesu li organizacije koje nisu MSP-ovi i prodaju proizvode potrošačima (trgovcima na malo) klasificirane kao trgovci?

Organizacija za prodaju na malo može se smatrati „gospodarskim subjektom” (ako se smatra „fizičkom ili pravnom osobom koja u okviru trgovačke djelatnosti stavlja relevantne proizvode na tržište EU-a ili ih izvozi”) ili „trgovcem” (ako se smatra „svakom osobom u lancu opskrbe, osim gospodarskog subjekta, koja u okviru trgovačke djelatnosti stavlja relevantne proizvode na raspolaganje na tržištu”) u skladu s Uredbom, ovisno o konkretnoj situaciji.

3.10. Tko je MSP na temelju Uredbe? (AŽURIRANO)

U skladu s člankom 2. točkom 30. Uredbe „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači mikropoduzeća te mala i srednja **poduzeća** kako su definirana u članku 3. Direktive 2013/34/EU. Pragovi navedeni u članku 3. stavcima 5. i 6. Direktive 2013/34/EU za male, srednje i velike **grupe** nisu relevantni za definiciju MSP-ova u okviru Uredbe.

U Računovodstvenoj direktivi 2013/34/EU, kako je izmijenjena Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2023/2775, navedeno je da su **srednja poduzeća** „poduzeća koja nisu mikro poduzeća ni mala poduzeća i koja na datum bilance ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedeća tri kriterija: (a) bilanca ukupno: 25 000 000 EUR; (b) neto prihod: 50 000 000 EUR; (c) prosječan broj zaposlenika tijekom financijske godine: 250.”

Veličine MSP-ova iz Direktive 2013/34/EU primjenjuju se u državama članicama EU-a tek nakon prenošenja u nacionalno pravo. Stoga će se za potrebe Uredbe kriteriji veličine, kako su izmijenjeni Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2023/2775, primjenjivati na poduzeća s poslovnim nastanom u Europskoj uniji tek nakon prenošenja u državi članici u kojoj poduzeće ima poslovni nastan.

Međutim, treba napomenuti da je za članak 38. stavak 3. Uredbe i početak primjene Uredbe do 30. lipnja 2026. odlučujuće je li gospodarski subjekt osnovan kao mikropoduzeće ili malo poduzeće do 31. prosinca 2020. To ovisi o nacionalnom pravu država članica EU-a kojim se provodi Direktiva 2013/34/EU i pragovima navedenima u njemu koji su bili na snazi do 31. prosinca 2020.

3.10.1. Ja sam MSP oslobođen obveze podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom. Mogu li poduzeća koja nisu MSP-ovi, a kojima isporučujem, ipak zahtijevati od mene da podnesem izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)

Trgovci koji su MSP-ovi i gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi nemaju pravnu obvezu podnositi izjave o postupanju s dužnom pažnjom niti utvrditi da se na početku lanca opskrbe postupalo s dužnom pažnjom. Gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji

su MSP-ovi mogu koristiti izuzeće iz članka 4. stavka 8. Uredbe, a trgovci koji su MSP-ovi ne podliježu obvezama gospodarskih subjekata (vidjeti članak 5. Uredbe).

Stoga se poduzeća niže u lancu opskrbe koja nisu MSP-ovi ne mogu pozivati na odredbe Uredbe kako bi od prethodno navedenih MSP-ova zahtijevala da podnesu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

Treba napomenuti da poduzeće koje odluči podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom time potvrđuje da se postupalo s dužnom pažnjom i da nije utvrđeno postojanje rizika ili da je utvrđen tek zanemariv rizik u skladu s člankom 4. stavkom 2. Uredbe (vidjeti i točku 5. Priloga II.).

3.11. Tko je odgovoran ako dođe do kršenja Uredbe? (AŽURIRANO)

Svi gospodarski subjekti i dalje su odgovorni za usklađenost relevantnog proizvoda koji namjeravaju staviti na tržište EU-a ili ga izvesti. Gospodarski subjekti (ili trgovci koji nisu MSP-ovi u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe) prema Uredbi su dužni i sve potrebne informacije proslijediti niz lanac opskrbe (članak 4. stavak 7. Uredbe). To znači da gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi moraju pribaviti referentne brojeve izjava o postupanju s dužnom pažnjom povezanih s proizvodima i na zahtjev ih staviti na raspolaganje nadležnim tijelima. U slučaju neusklađenosti gospodarski subjekti moraju se suzdržati od stavljanja proizvoda na tržište ili njegova izvoza te moraju odmah obavijestiti nadležna tijela ako utvrde rizik od neusklađenosti (članak 4. stavak 4. točka (a), članak 4. stavci 5. i 8. Uredbe).

I trgovci koji nisu MSP-ovi zadržavaju odgovornost za relevantne proizvode koje stavljaju na raspolaganje na tržištu EU-a.

3.12. Tko je gospodarski subjekt u slučaju uspravnih stabala ili prava na sječu? (AŽURIRANO)

Uspravna stabla nisu obuhvaćena područjem primjene Uredbe. Ovisno o detaljima ugovora „gospodarski subjekt” u trenutku sječe mogao bi biti vlasnik šume ili poduzeće koje ima pravo na sječu relevantnih proizvoda, ovisno o tome tko relevantni proizvod stavlja na tržište EU-a ili ga izvozi iz EU-a. Ako osoba sklopi ugovor kojim ovlašćuje drugu ugovornu stranku za sječu drva, ugovorna stranka koja provodi sječu smatra se gospodarskim subjektom ako samim činom sječe izravno i automatski postaje vlasnica posječenih trupaca. To nije slučaj ako je primjenjivim nacionalnim pravom ili ugovorom propisano da fizička ili pravna osoba nakon sječe prenosi pravo vlasništva na drugu ugovornu stranku (vidjeti po analogiji presudu C-370/23 od 21. studenog 2024.).

3.13. Kako se Uredba primjenjuje na grupe poduzeća? (AŽURIRANO)

Obveze dužne pažnje primjenjuju se na „osobe” u skladu s člankom 2. točkom 20. Uredbe, neovisno o tome jesu li članovi grupe poduzeća.

Društva kćeri iz grupe, kao i svaka druga pravna osoba, moraju na temelju Direktive 2013/34/EU utvrditi jesu li MSP (vidjeti pitanje 3.10.). Odlučujuća je bilanca, neto prihod i broj zaposlenika pojedinačnog pravnog subjekta, a ne cijele grupe poduzeća.

Zbog toga svaka pravna osoba mora u informacijskom sustavu otvoriti zaseban račun za svoj gospodarski subjekt. Sustav ne dopušta da jedan račun s ulogom gospodarskog subjekta ili trgovca predstavlja više poduzeća ili da se izradi račun s ulogom gospodarskog subjekta za grupu poduzeća koja se sastoji od više poduzeća korisnika.

Međutim, u skladu s člankom 6. Uredbe gospodarski subjekti i trgovci mogu ovlastiti ovlaštenog zastupnika za podnošenje izjava o postupanju s dužnom pažnjom i upravljanje njima. Stoga grupe poduzeća mogu ovlastiti jednog od članova grupe kao ovlaštenog zastupnika za podnošenje izjava o postupanju s dužnom pažnjom u ime svih članova grupe. Ovlašteni zastupnik može koristiti jedan račun za podnošenje i upravljanje izjavom o postupanju s dužnom pažnjom u ime svih subjekata koje zastupa. Ovlašteni zastupnik mora imati poslovni nastan u Uniji u skladu s člankom 2. točkom 22. Uredbe. Treba napomenuti da su pojedinačni gospodarski subjekti i trgovci i dalje pravno odgovorni za usklađenost s Uredbom.

Pojedinosti o registraciji u informacijskom sustavu potražite u Vodiču za korisnike Uredbe EU-a o deforestaciji⁴.

3.14. Tko je gospodarski subjekt ili trgovac kada jedno poduzeće sklopi ugovor s drugim poduzećem za isporuku relevantnih proizvoda povezanih s njegovim trgovačkim djelatnostima? Primjer toga je kantina, mala trgovina ili kiosk koji posluju uz glavnu djelatnost. (NOVO)

Ovisno o detaljima ugovorima, poduzeće koje isporučuje relevantne proizvode za upotrebu u kantini, maloj trgovini, na kiosku i sličnim mjestima (stavljanje relevantnog proizvoda na raspolaganje na tržištu EU-a) odgovorno je za usklađenost tih proizvoda. Obveze tog poduzeća ovise o tome je li ono trgovac koji nije MSP (pitanje 3.8. najčešćih pitanja) ili trgovac koji je MSP (pitanje 3.5.).

Na primjer:

- 1) Ugovaratelj C je MSP koji je na temelju ugovora sklopljenog sa supermarketom B odgovoran za kupnju (od proizvođača iz EU-a) i isporuku čokolade (HS 1806) kupcima u trgovinama supermarketa B. U toj je situaciji ugovaratelj C trgovac koji je MSP koji podliježe samo obvezama iz članka 5. stavaka od 2. do 6. Uredbe, ne mora ispunjavati zahtjeve u pogledu dužne pažnje i nije odgovoran za usklađenost čokolade s Uredbom.
- 2) Ugovaratelj A vodi restorane u ime i na lokaciji supermarketa B iz EU-a koji nije MSP. Ugovaratelj A nije MSP i na temelju ugovora sklopljenog sa supermarketom B odgovoran je za kupnju i isporuku čokolade (HS 1806) u restoranu koji je dio supermarketa B. Ugovaratelj A kupuje čokoladu od proizvođača iz EU-a, pa se u toj situaciji smatra trgovcem koji nije MSP i koji je odgovoran za usklađenost čokolade koju stavlja na raspolaganje u kantinama. Ugovaratelj A mora utvrditi da se na početku lanca opskrbe postupalo s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za čokoladu koju prodaje; na temelju članka 4. stavka 9. Uredbe može uputiti

⁴ Korisnički priručnik dostupan je ovdje: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_en#training-and-user-manuals.

na brojeve izjave o postupanju s dužnom pažnjom na početku lanca opskrbe. Supermarket B nije odgovoran za usklađenost čokolade s Uredbom.

- 3) Ugovaratelj D je poduzeće koje nije MSP i koje vodi slastičarski kiosk u trgovinama supermarketa B. Konditorski proizvodi koje prodaje uključuju čokoladu (HS 1806). Supermarket B na temelju sklopljenog ugovora s ugovarateljem D kupuje čokoladu u rebrima od proizvođača iz treće zemlje, pri čemu ugovaratelj D ne posjeduje čokoladu već je samo prodaje u ime supermarketa B. U toj je situaciji supermarket B gospodarski subjekt odgovoran za postupanje s dužnom pažnjom u odnosu na čokoladu u rebrima i podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom za svaku seriju čokolade u rebrima. Ugovaratelj D nije odgovoran za usklađenost čokolade u rebrima s Uredbom.

Obveze iz Uredbe moraju se ispuniti samo ako su isporučeni proizvodi obuhvaćeni područjem primjene Uredbe (pitanje 5.13.). Proizvodi koji nisu obuhvaćeni područjem primjene, čak i ako sadržavaju komponente ili elemente dobivene od robe obuhvaćene područjem primjene, ne podliježu zahtjevima Uredbe (pitanje 2.1.). Takvi proizvodi izvan područja primjene koje mogu isporučivati ugovaratelji mogu biti, na primjer, kobasice i slični mesni pripravci od goveda (HS 1601) ili pripravci na osnovi kave, odnosno napitci od kave (HS 2101).

3.15. Kako su definirane uloge „ovlaštenog zastupnika” iz članka 6. Uredbe i „carinskog zastupnika” iz članka 18. Uredbe (EU) br. 952/2013 (Carinski zakonik Unije)? (NOVO)

Te su dvije uloge odvojene:

- „Ovlašteni zastupnik” iz članka 6. Uredbe zadužen je za podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustav u ime gospodarskog subjekta. Ta se uloga stoga odnosi samo na obvezu iz članka 4. Uredbe.
- „Carinski zastupnik” iz članka 18. Carinskog zakonika Unije zadužen je za podnošenje carinske deklaracije u ime druge osobe. Ta se uloga stoga odnosi samo na carinske obveze iz Carinskog zakonika Unije.

Može se dogoditi da neko poduzeće nudi obje usluge kao „ovlašteni zastupnik” i „carinski zastupnik”, ali te dvije uloge imaju različita i izričito određena ovlaštenja te podrazumijevaju dva odvojena skupa odgovornosti na temelju svake od tih odredbi.

Carinski zastupnici, neovisno o tome jesu li i „ovlašteni zastupnici” u skladu s člankom 6. Uredbe, nikad nisu „gospodarski subjekti” u smislu Uredbe jer ne stavljaju relevantne proizvode na tržište niti ih izvoze.

♦♦♦♦

4. Definicije

Ove su definicije osnova za obveze poduzeća i dionika u trećim zemljama koji imaju trgovinske odnose s EU-om, kao i nadležnih tijela EU-a.

4.1. Što znači „globalna deforestacija“?

„Globalna deforestacija“ znači deforestacija u cijelom svijetu (u EU-u i izvan njega) u skladu s definicijom iz članka 2. Uredbe (tj. prenamjena šume za upotrebu u poljoprivredne svrhe, bez obzira na to je li uzrokovana ljudskim djelovanjem ili ne).

Deforestacija i degradacija šuma uvelike doprinose klimatskim promjenama i gubitku bioraznolikosti, a to su dvije glavne globalne krize u području okoliša s kojima se danas suočavamo.

Glavni je uzrok globalne deforestacije i degradacije šuma širenje površine poljoprivrednog zemljišta koje se koristi za uzgoj goveda i proizvodnju robe kao što su soja, palmino ulje, drvo, kakao, guma i kava. Kao veliko gospodarstvo i potrošač te robe, EU doprinosi deforestaciji i degradaciji šuma u cijelom svijetu, stoga je dužan doprinijeti okončanju tih praksi.

Očekuje se da će Uredba dovesti do smanjenja emisija stakleničkih plinova i gubitka bioraznolikosti koje uzrokuje EU jer promiče proizvodnju i potrošnju robe i proizvoda koji nisu povezani s deforestacijom i smanjuje utjecaj EU-a na globalnu deforestaciju i degradaciju šuma.

4.2. Što znači „zemljišna čestica“? (AŽURIRANO)

„Zemljišna čestica“, koja je predmet geolokacije na temelju Uredbe, definirana je u članku 2. točki 27. kao „zemljište unutar jedne nekretnine, kako je priznato pravom zemlje proizvodnje, i koje ima dovoljno homogene uvjete kako bi se na agregatnoj razini mogao procijeniti rizik od deforestacije i degradacije šuma povezan s relevantnom robom proizvedenom na tom zemljištu“. Za potrebe Uredbe ključno je utvrditi zemljišnu česticu koja se upotrebljava za proizvodnju robe namijenjene stavljanju na tržište EU-a. Nije potrebno navesti sve zemljišne čestice u vlasništvu jednog vlasnika ako se neke od tih čestica ne upotrebljavaju za proizvodnju robe obuhvaćene Uredbom ili ta roba nije namijenjena stavljanju na tržište EU-a.

Ako jedan vlasnik posjeduje više zemljišnih čestica i na tržište stavlja relevantne proizvode sa svih tih čestica, moguće je prijaviti sve čestice u jednoj izjavi o postupanju s dužnom pažnjom (vidjeti i pitanje 1.14.).

4.3. Koje kriterije treba ispunjavati drvo?

U tekstu definicije pojma „koji nije povezan s deforestacijom“ u članku 2. točki 13. podtočki (b) Uredbe („...u slučaju relevantnih proizvoda koji sadržavaju drvo ili su proizvedeni uz upotrebu drva...“) iz opsega proizvoda izdvaja se drvo, zbog čega se stvara dojam „posebnog slučaja“ i javlja pitanje o primjenjivosti kriterija „koji nije povezan s deforestacijom“ iz članka 3. točke (a) Uredbe na drvo. Treba li drvo ispunjavati oba kriterija, i kriterij povezan s deforestacijom i kriterij povezan s degradacijom šuma, ili samo onaj povezan s degradacijom šuma?

Kako bi se ispunili zahtjevi Uredbe, drvo treba ispunjavati oba kriterija: a) treba biti posječeeno sa zemljišta na kojem nije bilo deforestacije nakon 31. prosinca 2020. i b) treba biti posječeeno, a da nije došlo do degradacije šuma nakon 31. prosinca 2020.

4.4. Što su usklađene razine sječe?

Ako gospodarski subjekt 2022. posječe 20 % šume sa 100 % pokrova i pusti da se to zemljište prirodno obnovi, bi li posječeno drvo bilo usklađeno s Uredbom? Za 30 godina, kad se šuma obnovi, bi li se mogao ponoviti isti postupak s istim zaključkom o usklađenosti s Uredbom?

„Degradacija šuma” na temelju Uredbe znači strukturne promjene šumskog pokrova, u obliku prenamjene primarnih šuma ili šuma koje se prirodno obnavljaju u plantažne šume ili u drugo pošumljeno zemljište i prenamjene primarnih šuma u zasađene šume (članak 2. točka 7.).

Ta definicija pokriva sve kategorije šuma koje je definirala Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda. Stoga se degradacija šuma u skladu s Uredbom sastoji od transformiranja određenih vrsta šuma u druge vrste šuma ili u drugo pošumljeno zemljište.

Dopuštene su različite razine sječe drva, pod uvjetom da to ne dovede do transformacije koja spada pod definiciju degradacije.

4.5. Kako treba tumačiti izraz „da nije došlo do degradacije šuma” iz definicije pojma „koji nije povezan s deforestacijom” za relevantne proizvode koji sadržavaju drvo ili su proizvedeni uz upotrebu drva?

Dio definicije pojma „koji nije povezan s deforestacijom” koji se posebno odnosi na degradaciju šuma zahtijeva da je drvo „posječeno iz šume, a da nije došlo do degradacije šuma nakon 31. prosinca 2020.” (članak 2. točka 13. podtočka (b) Uredbe). Izraz „došlo do” stvara uzročno-posljedičnu vezu između sječe drva i procesa degradacije šuma.

Drugim riječima, uzima se u obzir činjenica da na šume mogu utjecati drugi procesi, među ostalim klimatske promjene, izbijanje bolesti, požari itd. Ti potencijalni oblici degradacije šuma nisu obuhvaćeni područjem primjene Uredbe jer se ona odnosi na degradaciju šuma uzrokovanu šumarskim aktivnostima povezanim sa sječom drva i obnovu šume nakon sječe.

Relevantni proizvodi ne bi bili usklađeni s Uredbom kad bi potjecali s područja na kojem je došlo do degradacije šume zbog aktivnosti sječe. Gospodarski subjekti mogli bi uzeti u obzir sve podatke i informacije dostupne na datum sječe, prvenstveno zakonodavstvo zemlje o gospodarenju šumama i planove gospodarenja šumama, ali i planove ponovnog pošumljavanja i planirane aktivnosti nakon sječe, planove obnove i očuvanja, druge vrste planova, postupke gospodarenja i drugo, kako bi procijenili postoji li rizik da zbog sječe dođe do degradacije šume.

Ako je degradirano stanje šume postojano, svaka buduća sječa na zemljišnoj čestici na kojoj su postupci sječe drva doveli do degradacije šume nakon 31. prosinca 2020. ne bi se mogla smatrati sječom koja nije povezana s deforestacijom i relevantni proizvodi ne bi se mogli staviti na tržište. S druge strane, ako se šuma u budućnosti obnovi i prijeđe u kategoriju šuma za koju se smatra da uopće nije obuhvaćena definicijom degradacije šuma, moglo bi se smatrati da drvo dobiveno novom sječom na toj zemljišnoj čestici nije povezano s deforestacijom.

4.6. Kako se ocjenjuje da drvni proizvod nije povezan s deforestacijom i koje se relevantno vremensko razdoblje razmatra? (AŽURIRANO)

„Degradacija šuma” na temelju Uredbe znači strukturne promjene šumskog pokrova, u obliku prenamjene primarnih šuma ili šuma koje se prirodno obnavljaju u plantažne šume ili u drugo pošumljeno zemljište i prenamjene primarnih šuma u zasađene šume (članak 2. točka 7.).

„Degradacija šuma” znači: strukturne promjene šumskog pokrova, u obliku prenamjene				
1. primarnih šuma u			2. šuma koje se prirodno obnavljaju u	
a) zasađene šume	b) plantažne šume	c) drugo pošumljeno zemljište	a) plantažne šume	b) drugo pošumljeno zemljište

Kako bi utvrdili je li ispunjen kriterij degradacije šuma iz definicije pojma „koji nije povezan s deforestacijom”, gospodarski subjekti trebat će utvrditi je li šuma prije i na dan 31. prosinca 2020. bila primarna šuma ili šuma koja se prirodno obnavlja (dvije vrste šuma na koje se primjenjuje definicija pojma „degradacija šuma”), a zatim procijeniti mogu li šumarske aktivnosti povezane sa sječom drva, kao i planirane aktivnosti nakon sječe, uzrokovati, potaknuti ili dovesti do prenamjene, odnosno jesu li uzrokovale prenamjenu u drugu vrstu šume koja predstavlja „degradaciju šuma”.

Važno je uzeti u obzir relevantno zakonodavstvo zemlje o gospodarenju šumama, uključujući planove održivog gospodarenja šumama ili pravni okvir za održivu sječú, kao i informacije i podatke o stanju šume prije sječe, režimu sječe i vjerojatnim posljedicama, postupcima obnove, drugim planiranim mjerama zaštite i obnove šuma te druge informacije koje se odnose na kriterije za procjenu rizika navedene u članku 10. Uredbe. To može uključivati službenu dokumentaciju koju izdaju tijela nadležna za šume u kojoj se navode obveze i uvjeti ponovnog pošumljavanja, ugovore između stranaka ili druge relevantne informacije dobivene od vlasnika zemljišta ili njegovih predstavnika.

Ako postoje dokazi koji upućuju na to da sječa može dovesti do degradacije šume*, drvni proizvod ne može se staviti na tržište EU-a, staviti na raspolaganje na tržištu EU-a niti izvoziti s njega, osim ako se taj rizik svede na nulu ili na razinu koja je zanemariva.

Ako u trenutku sječe nije poznata predviđena krajnja namjena zemljišne čestice (ponovno pošumljavanje ili prenamjena), postoji rizik da bi aktivnosti sječe mogle uzrokovati degradaciju šume. Stoga se ti drvni proizvodi ne mogu staviti na tržište EU-a, staviti na raspolaganje na tržištu EU-a niti izvoziti s njega, osim ako se taj rizik svede na nulu ili na razinu koja je zanemariva.

*Primjeri pokazatelja da aktivnosti sječe mogu uzrokovati degradaciju šume uključuju sljedeće:

- planovi gospodarenja (ili druge dostupne informacije) u kojima se navodi da predložene aktivnosti sječe i obnove možda nisu dovoljne da bi se spriječila degradacija šuma u skladu s definicijama iz Uredbe

- provedene aktivnosti sječe odstupaju od onih predloženih u planu održivog gospodarenja šumama ili onih odobrenih pravnim okvirom zemlje
- čini se da plan sadnje nakon sječe i gospodarenja šumama ispunjava kriterije za „zasađenu” ili „plantažnu šumu” u skladu s definicijama iz Uredbe ili
- planirane mjere obnove (tj. sadnja ili sjetva) ili nepostojanje planova za takve mjere.

4.7. Može li drvni proizvod biti nepovezan s degradacijom šuma ako je posječen u šumi u kojoj je nakon 31. prosinca 2020. došlo do strukturnih promjena koje nisu izazvane sječom?

Da, ako je degradacija šuma nakon 2020. uzrokovana drugim procesima kao što su klimatske promjene, izbijanje bolesti ili požari, koji nisu povezani s aktivnostima sječe ili deforestacije, moglo bi se smatrati da proizvodi sječe na tim zemljišnim česticama nisu povezani s deforestacijom ako sama sječa ne uzrokuje degradaciju šume.

U tim slučajevima važno je imati dovoljno podataka i dokaza da promjena stanja šuma između dva vremenska razdoblja nije povezana sa sječom drva.

Nadalje, ako je svrha sječe stabala zaštita šuma, na primjer kad je riječ o sječi oštećenog stabla nakon oluje ili požara ili sječi zaraženih stabala kako bi se spriječilo širenje štetnih organizama i bolesti, ne bi se trebalo smatrati da je zbog sječe „došlo do” degradacije šume. U tim slučajevima važno je imati dovoljno podataka i dokaza o stvarnoj svrsi sječe stabala.

4.8. U nekim slučajevima neko vrijeme nakon što je drvni proizvod stavljen na tržište Europske unije (ili je stavljen na raspolaganje na tom tržištu ili izvezen s njega) možda neće biti dokaza da je sječa drva uzrokovala „degradaciju šuma”. Mogu li gospodarski subjekti biti odgovorni za događaje koji se dogode nakon podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom?

Bi li se relevantni drvni proizvodi smatrali proizvodima koji nisu povezani s deforestacijom?

Relevantni proizvodi ne bi bili usklađeni s Uredbom kad bi potjecali s područja na kojem je došlo do degradacije šume zbog aktivnosti sječe u razdoblju prije podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom.

Pri podnošenju izjave o postupanju s dužnom pažnjom gospodarski subjekt preuzima odgovornost za postupak dužne pažnje i usklađenost relevantnih proizvoda s člankom 3. točkama (a) i (b). U tom bi postupku gospodarski subjekt trebao uzeti u obzir sve relevantne informacije i podatke, među ostalim za čimbenike rizika utvrđene u članku 10.

Kršenje obveza dužne pažnje moglo bi se utvrditi, na primjer, ako procjena rizika u okviru postupka dužne pažnje nije pravilno provedena jer su zanemarene relevantne informacije ili zadani kriteriji, uključujući planove za zemljišnu česticu nakon sječe.

Ako se utvrdi da postupanje s dužnom pažnjom nije pravilno provedeno, svi gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe ili trgovci ne bi se mogli osloniti na postojeću izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za relevantne proizvode.

S druge strane, ako se u relevantno vrijeme postupalo s dužnom pažnjom i ako su relevantni proizvodi bili usklađeni kada su stavljeni na tržište, usklađenost relevantnih proizvoda i proizvoda dobivenih od njih neće se promijeniti na temelju događaja koji su se dogodili nakon što je proizvod stavljen na tržište (ili izvezen) i koji se nisu mogli utvrditi kao potencijalni rizik u vrijeme podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom. To neće utjecati ni na usklađenost gospodarskog subjekta.

4.9. Ima li definicija „degradacije šuma” odvrćajući učinak na plansku sadnju i sjetvu stabala, što bi moglo biti važno za zaštitu i obnovu šuma?

U određenim vrstama šuma planska sadnja ili sjetva može biti učinkovita i poželjna metoda obnove šuma, među ostalim nakon prirodnih pojava (npr. oluja ili požara) ili nakon mjera upravljanja za invazivne strane vrste, štetne organizme ili bolesti, ili radi promicanja obnove u nepogodnom okruženju, među ostalim u slučaju tla siromašnog hranjivim tvarima, suše, mraza i primjetnih učinaka klimatskih promjena. Stoga, iako bi prenamjena primarne šume ili šume koja se prirodno obnavlja u plantažnu šumu predstavljala „degradaciju šume”, definicija „plantažne šume” iz Uredbe isključuju „šume zasađene radi zaštite ili obnove ekosustava te šume nastale sadnjom ili sijanjem kod kojih su zrele sastojine slične ili će biti slične šumama koje se prirodno obnavljaju”.

Ta bi se iznimka logično trebala primjenjivati i na „zasađene šume”.

4.10. Kako primijeniti klauzulu „stabl[a] koja mogu dosegnuti te vrijednosti *in situ*”?

Kako bismo trebali primjenjivati klauzulu „stabl[a] koja mogu dosegnuti te vrijednosti *in situ*” u vezi s visinom stabala i krošnjama u definiciji pojma „šuma” u članku 2. točki 4. Uredbe?

Ako drvenasta vegetacija ima ili se očekuje da će imati krošnje vrsta stabala visine ili očekivane visine od 5 m ili više koje pokrivaju više od 10 % površine, ona bi na temelju definicije Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) trebala biti razvrstana kao „šuma”. Na primjer, mlade sastojine koje još nisu, ali se očekuje da će postići gustoću krošnji od 10 % i visinu od 5 m uključene su u definiciju pojma „šuma”, kao i područja privremeno neobrasla šumom ako se područje uglavnom nastavlja upotrebljavati kao šuma.

4.11. Koja je prenamjena šumskog zemljišta usklađena s Uredbom?

Deforestacija je u članku 2. točki 3. Uredbe definirana kao „prenamjena šume za upotrebu u poljoprivredne svrhe”. Je li ijedna druga prenamjena šumskog zemljišta usklađena s Uredbom?

Deforestacija je na temelju Uredbe definirana kao prenamjena šume za upotrebu u poljoprivredne svrhe. Prenamjena za druge upotrebe, kao što su urbani razvoj ili infrastruktura, ne spada pod tu definiciju. Na primjer, drvo iz šumskog područja koje je zakonito posječeno kako bi se izgradila cesta bilo bi usklađeno s Uredbom.

4.12. Bi li se prirodna katastrofa smatrala deforestacijom?

Definicija „deforestacije” u Uredbi obuhvaća prenamjenu šume za upotrebu u poljoprivredne svrhe, bez obzira na to je li uzrokovana ljudskim djelovanjem, što uključuje situacije uzrokovane prirodnim katastrofama. Ako u šumi izbije požar i zatim se ona prenamijeni u poljoprivredno zemljište (nakon krajnjeg roka), to bi se u skladu s Uredbom smatralo „deforestacijom”. U tom specifičnom slučaju gospodarskom subjektu bilo bi zabranjeno nabavljati robu obuhvaćenu područjem primjene Uredbe s tog područja (ali ne zbog šumskog požara). S druge strane, ako se omogući da se pogođena šuma obnovi, to se ne bi smatralo „deforestacijom” i gospodarski subjekt mogao bi nabavljati drvo iz te šume nakon što ponovno naraste.

4.13. Hoće li biti obuhvaćeno „drugo pošumljeno zemljište” ili drugi ekosustavi? (AŽURIRANO)

Uredba se oslanja na definiciju „šume” Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) Ujedinjenih naroda. To uključuje četiri milijarde hektara šuma – većinu naseljive površine zemljišta koja se već ne upotrebljava za poljoprivredu – koje obuhvaćaju područja definirana u nacionalnim zakonima kao savane, močvarno zemljište i drugi vrijedni ekosustavi.

U okviru postupka preispitivanja iz članka 34. Uredbe Komisija će procijeniti učinak proširenja područja primjene Uredbe na „drugo pošumljeno zemljište” i ekosustave koji nisu „šume”.

Prenamjena primjerne šume ili šume koja se prirodno obnavlja u plantažne šume ili u drugo pošumljeno zemljište već je dio definicije „degradacije šuma”, a drvni proizvodi koji dolaze s takvog prenamijenjenog zemljišta ne mogu se staviti na tržište EU-a ni izvesti s njega.

4.14. Smatra li se uzgoj kaučuka „poljoprivrednom svrhom” u skladu s Uredbom?

Da, uzgoj kaučuka obuhvaćen je definicijom pojma „poljoprivredni nasad” iz Uredbe, koji znači „zemljište sa sastojinama stabala u sustavima poljoprivredne proizvodnje, kao što su nasadi voćaka, plantaže palmi uljarica, maslinici i poljoprivredno-šumarski sustavi, na kojem se usjevi uzgajaju pod pokrovom stabala”. Ta definicija uključuje sve nasade relevantne robe osim drva. Poljoprivredni nasadi isključeni su iz definicije „šume”. To znači da bi se zamjena šume nasadom kaučuka smatrala deforestacijom na temelju Uredbe.

••••

5. Dužna pažnja

5.1. Koje su moje obveze u svojstvu gospodarskog subjekta? (AŽURIRANO)

Općenito je pravilo da će gospodarski subjekti (i trgovci koji nisu MSP-ovi) trebati uspostaviti i održavati sustav dužne pažnje u skladu s člankom 12. Uredbe.

Postupanje s dužnom pažnjom sastoji se od tri koraka.

Kao prvi korak trebali bi prikupiti informacije iz članka 9. Uredbe, kao što su roba ili proizvod koji namjeravaju staviti na tržište EU-a (ili staviti na raspolaganje na tržištu ako se radi o trgovcima koji nisu MSP-ovi) ili izvesti s njega, među ostalim u okviru carinskih postupaka „puštanje u slobodni promet” i „izvoz”, odgovarajuća količina, dobavljač, zemlja proizvodnje, dokaz zakonite sječe ili žetve i drugo. Ključan je zahtjev u tom koraku pribaviti zemljopisne koordinate zemljišnih čestica na kojima je relevantna roba proizvedena i dostaviti relevantne informacije – proizvod, oznaka KN, količina, zemlja proizvodnje, geolokacijske koordinate – u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom koju je potrebno podnijeti u informacijski sustav. Ako gospodarski subjekt ne može prikupiti potrebne informacije, ne smije staviti relevantni proizvod na tržište EU-a niti ga izvesti. To bi rezultiralo kršenjem Uredbe, što bi moglo dovesti do sankcija.

Ako gospodarski subjekt ne može prikupiti potrebne informacije, ne smije staviti zahvaćene proizvode na tržište Europske unije niti ih izvesti s njega. To bi rezultiralo kršenjem Uredbe, što bi moglo dovesti do potencijalnih sankcija.

U drugom koraku poduzeća će trebati unijeti informacije prikupljene u prvom koraku u stup procjene rizika svojih sustava dužne pažnje radi provjere i procjene rizika od ulaska proizvoda koji nisu usklađeni u lanac opskrbe, uzimajući u obzir kriterije opisane u članku 10. Uredbe. Gospodarski subjekti trebaju dokazati kako su prikupljene informacije provjerene u odnosu na kriterije za procjenu rizika i kako su utvrdili rizik.

U trećem koraku trebat će poduzeti odgovarajuće i razmjerne mjere za smanjenje rizika ako u drugom koraku utvrde rizik od neusklađenosti koji je veći od zanemarivoga kako bi se pobrinuli da rizik postane zanemariv, uzimajući u obzir kriterije opisane u članku 11. Uredbe. Te je mjere potrebno dokumentirati.

Gospodarski subjekti koji nabavljaju robu u cijelosti s područja koja su razvrstana kao područja niskog rizika podlijezat će pojednostavnjenim obvezama dužne pažnje. Prema članku 13. Uredbe i dalje će trebati prikupiti informacije u skladu s člankom 9. te procijeniti složenost lanca opskrbe, rizik od izbjegavanja i rizik od miješanja proizvoda s proizvodima nepoznatog podrijetla ili podrijetla iz zemalja visokog ili standardnog rizika, ali neće trebati procijeniti i smanjiti rizike (članci 10. i 11. Uredbe), osim ako gospodarski subjekt dobije bilo kakvu relevantnu informaciju ili sazna za nju, uključujući potkrijepljene sumnje prijavljene na temelju članka 31., koja bi ukazivala na to da postoji rizik da relevantni proizvodi nisu usklađeni s Uredbom (članak 13. stavak 2. Uredbe). Za više informacija vidjeti poglavlje 4. točku (b) Obavijesti Komisije – Smjernice za Uredbu (EU) 2023/1115 (C/2024/6789).

5.2. Tko može ovlastiti „ovlaštenog zastupnika”? (AŽURIRANO)

U skladu s člankom 6. Uredbe gospodarski subjekti i trgovci mogu ovlastiti ovlaštene zastupnike da u njihovo ime podnesu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. U tom slučaju gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi ostat će odgovorni za usklađenost relevantnih proizvoda.

Ako je gospodarski subjekt fizička osoba ili mikropoduzeće, može ovlastiti sljedećega gospodarskog subjekta ili trgovca u lancu opskrbe, pod uvjetom da nije fizička osoba ili

mikropoduzeće, da djeluje kao njegov ovlaštenu zastupnik. U tom slučaju gospodarski subjekt koji je dao ovlaštenje ostaje odgovoran za usklađenost proizvoda.

U skladu s člankom 2. točkom 22. Uredbe ovlaštenu zastupnik mora imati poslovni nastan u EU-u i mora dobiti pisano ovlaštenje od gospodarskog subjekta ili trgovca.

5.2.1. Tko je ovlaštenu zastupnik? Može li jedan ovlaštenu zastupnik zastupati više gospodarskih subjekata i trgovaca? Koje obveze iz Uredbe može ispuniti ovlaštenu zastupnik? (NOVO)

Ovlaštenu zastupnik je fizička ili pravna osoba koja djeluje u ime gospodarskog subjekta ili trgovca tako što za njega podnosi izjavu o postupanju s dužnom pažnjom (članak 6. Uredbe). U skladu s člankom 2. točkom 22. Uredbe ovlaštenu zastupnik mora imati poslovni nastan u Uniji i dobiti pisano ovlaštenje od gospodarskog subjekta ili trgovca kako bi djelovao u njegovo ime. U načelu, svaka fizička ili pravna osoba (privatna ili javna) s poslovnim nastanom u EU-u može djelovati kao ovlaštenu zastupnik, neovisno o tome sudjeluje li aktivno u lancu opskrbe.

Prilikom podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom ovlaštenu zastupnici moraju se registrirati u informacijskom sustavu i odabrati ulogu „zastupnik gospodarskog subjekta” ili „zastupnik trgovca”. Te uloge omogućuju ovlaštenim zastupnicima da se autentificiraju vlastitim vjerodajnicama i podnose izjave o postupanju s dužnom pažnjom u ime svojih klijenata. Ovlaštenog zastupnika može ovlastiti više gospodarskih subjekata i trgovaca ako su ispunjeni prethodno navedeni zahtjevi. Pri podnošenju izjave o postupanju s dužnom pažnjom podaci o gospodarskom subjektu i trgovcu unose se u polja koja omogućuju jedinstvenu identifikaciju zastupanog gospodarskog subjekta ili trgovca:

3. Ime i adresa gospodarskog subjekta/trgovca *

Naziv: *	<input type="text"/>
Zemlja: *	<input type="text" value="No country selection"/>
Ulica: *	<input type="text"/>
Grad: *	<input type="text" value="Navedite ime grada, poštanski broj..."/>
E-adresa:	<input type="text"/>
Telefon:	<input type="text"/>
Identifikacijska oznaka: *	<input type="button" value="+ Add Identifier"/>

Ovlašteni zastupnik

Naziv ?	EUDR Test Operator HU	Vrijedi
Zemlja	 Mađarska	Oznaka ISO <input type="text" value="HU"/>
...		

Čak i ako izjavu o postupanju s dužnom pažnjom podnosi ovlašteni zastupnik, gospodarski subjekt ili trgovac je taj koji ima obvezu postupanja s dužnom pažnjom / utvrđivanja da se postupalo s dužnom pažnjom. U skladu s tim gospodarski subjekt ili trgovac ostaje odgovoran za usklađenost relevantnih proizvoda s člankom 3. Uredbe.

Ako je gospodarski subjekt fizička osoba ili mikropoduzeće, može ovlastiti sljedećeg gospodarskog subjekta ili trgovca niže u lancu opskrbe koji nije fizička osoba ni mikropoduzeće da djeluje kao ovlašteni zastupnik (vidjeti članak 6. stavak 3. Uredbe).

5.3. Mogu li poduzeća postupati s dužnom pažnjom u ime društava kćeri?

Unutarnja organizacija i politika dužne pažnje grupe poduzeća (matičnog društva i društava kćeri) nisu uređene Uredbom. Gospodarski subjekt ili trgovac koji stavlja relevantni proizvod na tržište EU-a, stavlja ga na raspolaganje na tržištu EU-a ili ga izvozi odgovoran je za usklađenost proizvoda i za cjelokupnu usklađenost s Uredbom. Stoga bi njegovo ime trebalo biti navedeno u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom te bi trebao ostati u potpunosti odgovoran u skladu s Uredbom.

5.4. Što je s ponovnim uvozom proizvoda? Koje su moje obveze dužne pažnje ako ponovno uvozim proizvod koji je prethodno izvezen iz EU-a? (NOVO)

Ako gospodarski subjekt ponovno uvozi (tj. pušta u slobodni promet) proizvod koji je prethodno izvezen s tržišta EU-a i stavlja ga u carinski postupak „puštanja u slobodni promet“, smatra se „gospodarskim subjektom niže u lancu opskrbe“.

Ponovni uvoznik, koji relevantni proizvod pušta u slobodni promet i stoga ga stavlja na tržište, podliježe obvezama subjekata niže u lancu opskrbe, koje ovise o veličini ponovnog uvoznika.

Ako je ponovni uvoznik gospodarski subjekt koji je MSP, primjenjuje se članak 4. stavak 8. Uredbe (vidjeti pitanje 5.6.1.), što znači da ponovni uvoznik ne mora postupati s dužnom pažnjom. Na carini ponovni uvoznik koji je MSP u carinskoj deklaraciji navodi referentni broj ili brojeve koje je primio od svojih dobavljača.

Ako ponovni uvoznik nije MSP, već postojeće izjave o postupanju s dužnom pažnjom mogu pomoći u utvrđivanju da se postupalo s dužnom pažnjom na početku lanca opskrbe u skladu s člankom 4. stavkom 9. Uredbe. Ponovni uvoznik koji nije MSP mora dostaviti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom prije ponovnog uvoza i mora pri puštanju proizvoda u slobodni promet navesti referentni broj koji je primio za svoju izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

Prethodno navedeno primjenjuje se i ako proizvod koji se uvozi sadržava relevantne proizvode koji su prethodno stavljeni na tržište EU-a i koji su podvrgnuti dužnoj pažnji (primjer: kakao u zrnju izvozi se iz EU-a u treću zemlju radi proizvodnje čokolade, a čokolada se zatim pušta u slobodan promet u EU-u).

Kad je riječ o dijelovima relevantnih proizvoda koji nisu bili podvrgnuti dužnoj pažnji, gospodarski subjekti moraju postupati s dužnom pažnjom i podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

U slučaju ponovnog uvoza proizvoda koji je prvotno stavljen na tržište u prijelaznom razdoblju (sam ili kao relevantni proizvod na početku lanca opskrbe), kako je objašnjeno u pitanju 9.2., Komisija će dostaviti konvencionalni referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom koji se može upotrijebiti u carinskoj deklaraciji za ponovni uvoz. Za dodatne informacije o prijelaznom razdoblju vidjeti pitanja od 9.1. do 9.6.

5.5. Na koje carinske postupke utječe Uredba?

Relevantni proizvodi stavljeni u druge carinske postupke osim „puštanja u slobodni promet“ ili „izvoza“ (npr. carinsko skladištenje, unutarnja proizvodnja, privremeni uvoz itd.) ne podliježu Uredbi.

5.6. Je li za stavljanje na tržište proizvoda koji nisu proizvedeni u EU-u potrebno carinjenje?

Je li carinska deklaracija dostatna u tom kontekstu?

Da, za stavljanje na tržište relevantne robe ili relevantnih proizvoda proizvedenih izvan EU-a potrebno je carinjenje prije stavljanja na tržište. U tom bi se kontekstu samo carinska

deklaracija (ni teretnica ni druga trgovačka ili logistička isprava) smatrala odgovarajućim dokazom ako se može izravno povezati s predmetnim proizvodom.

5.6.1. Kako se Uredba primjenjuje na izvoz? (NOVO)

Uredba se primjenjuje i na izvoz i na uvoz. Gospodarski subjekti koji izvoze relevantne proizvode s tržišta EU-a morat će navesti referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom u svojoj izveznoj deklaraciji. Gospodarski subjekti koji izvoze proizvode proizvedene uz upotrebu robe ili drugih proizvoda koji su već obuhvaćeni izjavom o postupanju s dužnom pažnjom mogu iskoristiti relevantna pojednostavnjenja iz članka 4. stavaka 8. i 9. Uredbe (vidjeti informacije za proizvode proizvedene u EU-u). Naime, gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe koji je MSP i koji izvozi s tržišta Unije može iskoristiti mogućnost iz članka 4. stavka 8. Uredbe. U tom slučaju mora carini u izveznoj deklaraciji dostaviti referentni broj ili brojeve izjava o postupanju s dužnom pažnjom dobivene od prethodnih gospodarskih subjekata ili trgovaca u lancu opskrbe.

5.7. Koja je uloga programa certificiranja ili provjere? (AŽURIRANO)

Sudionici u lancu opskrbe mogu upotrebljavati programe certificiranja kao pomoć u svojoj procjeni rizika u mjeri u kojoj certificiranje obuhvaća informacije potrebne da bi ispunili svoje obveze iz Uredbe. Gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi i dalje će trebati postupati s dužnom pažnjom te će ostati odgovorni za svako kršenje.

U smjernicama Europske komisije (C/2024/6789) dodatno je objašnjena uloga programa certificiranja i provjere koju obavlja treća strana u procjeni rizika i smanjenju rizika.

5.8. Koliko dugo treba čuvati dokumentaciju?

Koliko dugo bi gospodarski subjekt trebao čuvati dokumentaciju koja se upotrebljavala u postupku dužne pažnje? Trebaju li trgovci koji su MSP-ovi čuvati relevantne informacije o relevantnom proizvodu koji stavljaju na tržište EU-a, stavljaju na raspolaganje na tržištu ili ga izvoze? Što se smatra početkom tog razdoblja? (AŽURIRANO)

Gospodarski subjekti trebali bi prikupljati, organizirati i čuvati informacije prikupljene na temelju članka 9. Uredbe, popraćene dokazima, pet godina od datuma stavljanja relevantne robe i relevantnih proizvoda na tržište EU-a ili njihova izvoza. Na temelju odredaba članka 10. stavka 4. i članka 11. stavka 3. Uredbe gospodarski subjekti trebali bi moći dokazati kako se postupalo s dužnom pažnjom i koje su mjere za smanjenje rizike uvedene ako je utvrđen rizik. Relevantna dokumentacija o tim mjerama mora se čuvati najmanje pet godina nakon postupanja s dužnom pažnjom. Osim toga, gospodarski subjekti moraju voditi evidenciju o izjavama o postupanju s dužnom pažnjom pet godina od datuma kad je izjava podnesena u informacijski sustav, koji prethodi datumu stavljanja proizvoda na tržište EU-a ili njegova izvoza. U tom pogledu trgovci koji nisu MSP-ovi imaju iste obveze kao i gospodarski subjekti.

Trgovci koji su MSP-ovi moraju čuvati informacije navedene u članku 5. stavku 3. Uredbe, uključujući referentne brojeve izjava o postupanju s dužnom pažnjom, najmanje pet godina od datuma stavljanja relevantnih proizvoda na raspolaganje na tržištu EU-a.

5.9. Koji su kriteriji za „proizvode zanemarivog rizika“?

„Zanemariv rizik“ odnosi se na razinu rizika koja se primjenjuje na relevantne proizvode koji se stavljaju na tržište EU-a ili izvoze iz EU-a ako za tu robu ili proizvode na temelju sveobuhvatne procjene informacija specifičnih za pojedinačne proizvode i općih informacija te, prema potrebi, primjene odgovarajućih mjera za smanjenje rizika ne postoji sumnja da nisu usklađeni s člankom 3. točkom (a) ili točkom (b) Uredbe.

5.10. Jesu li „proizvodi zanemarivog rizika“ izuzeti?

Može li se „zanemariv rizik“ iz članka 2. točke 26. Uredbe u vezi s člankom 10. stavkom 1. tumačiti kao da omogućuje izuzeće od Uredbe?

Ne može. Gospodarski subjekti i trgovci [koji nisu MSP-ovi] mogu donijeti zaključak o „zanemarivom riziku“ (koji je preduvjet za stavljanje relevantnih proizvoda na tržište EU-a, stavljanje na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvoz tih proizvoda) samo **kao rezultat postupanja s dužnom pažnjom** (u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe). Postupanje s dužnom pažnjom temeljna je obveza gospodarskih subjekata i trgovaca iz Uredbe, koja ne podliježe nikakvom izuzeću.

Napominjemo da se kriterij „zanemarivog rizika“ ne primjenjuje na robu (u Uredbi ne postoji „status rizika“ za svaku vrstu robe).

5.11. Može li se određena roba iz određene zemlje smatrati „robom zanemarivog rizika“?

Može li se palmino ulje, guma, kava, kakao ili drvo iz određene zemlje smatrati „robom zanemarivog rizika“?

Ne, vidjeti prethodno pitanje.

5.12. Za koje razdoblje bi se trebale provoditi provjere usklađenosti sa zahtjevom nepovezanosti s deforestacijom?

Procjena je li roba doprinijela deforestaciji provodi se retrospektivno kako bi se utvrdilo je li poljoprivredno zemljište bilo šuma (u skladu s definicijom iz članka 2.) nakon krajnjeg roka iz Uredbe (odnosno 31. prosinca 2020.).

5.13. Za koje proizvode gospodarski subjekti i trgovci moraju imati dokumentaciju u kontekstu njihovih obveza dužne pažnje?

Dokumentacija je potrebna samo za proizvode obuhvaćene područjem primjene Uredbe (oznake HS navedene u Prilogu I.). Dokumentacija nije potrebna za proizvode proizvedene uz upotrebu robe koja nije obuhvaćena područjem primjene (odnosno, ako nije navedena u Prilogu I.).

5.14. Kada će gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi morati izraditi svoja prva godišnja izvješća u skladu s člankom 12. stavkom 3. Uredbe? (AŽURIRANO)

Uredba će biti izvršiva od 30. prosinca 2025. (osim za mikropoduzeća i mala poduzeća, za koja će biti izvršiva od 30. lipnja 2026.). Člankom 12. stavkom 3. od relevantnih se poduzeća zahtijeva da objavljuju godišnje izvješće o svojim aktivnostima kako bi ispunila zahtjeve Uredbe. Budući da će 2026. biti prva godina primjene Uredbe, prvo izvješće (koje obuhvaća 2026.) morat će se objaviti nakon 30. prosinca 2026.

Poduzeća koja su već izvijestila o relevantnim elementima iz članka 12. stavka 3. Uredbe u kontekstu svojih obveza izvješćivanja na temelju drugog relevantnog zakonodavstva EU-a (kao što je Direktiva EU-a o dužnoj pažnji za održivo poslovanje) ne moraju ponovno izvijestiti o njima.

5.15. Hoće li postojati predložak za izjavu o postupanju s dužnom pažnjom koju dionici u sedam sektora robe obuhvaćenih Uredbom trebaju ispuniti?

Predložak izjave o postupanju s dužnom pažnjom gospodarskih subjekata i trgovaca isti je za sve sektore robe (vidjeti Prilog II. Uredbi) na kojima se temelji obrazac u informacijskom sustavu.

5.16. Hoće li postojati skup pitanja u unaprijed utvrđenom formatu ili popisu u svrhu postupanja s dužnom pažnjom?

Ne, gospodarski subjekti i trgovci moraju ispuniti svoje obveze dužne pažnje u skladu s člancima 8., 9., 10. i 11. Uredbe. Utvrđivanje da ne postoji rizik ili da postoji zanemariv rizik preduvjet je za stavljanje relevantnih proizvoda na tržište EU-a / stavljanje tih proizvoda na raspolaganje na tržištu EU-a / njihov izvoz s tržišta EU-a.

Imajte na umu da postupanje s dužnom pažnjom ne može svesti na puko zadovoljavanje forme. Stoga može ovisiti o specifičnom kontekstu i lancu opskrbe, pod uvjetom da su obuhvaćeni koraci dužne pažnje kako su opisani u Uredbi (tj. zahtjev u pogledu informacija, procjena rizika i smanjenje rizika, u skladu s člancima 9., 10. i 11. Uredbe).

5.17. Moraju li se gospodarski subjekti i trgovci (i/ili njihovi ovlašteni zastupnici) koji žele staviti relevantne proizvode na tržište EU-a, staviti ih na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvoziti ih s tržišta EU-a registrirati u informacijskom sustavu?

Gospodarski subjekti i trgovci moraju se registrirati ako moraju podnositi izjave o postupanju s dužnom pažnjom na temelju Uredbe. Ako izjave ne žele podnositi sami, mogu zatražiti usluge ovlaštenog zastupnika (koji se mora registrirati u sustavu u toj ulozi).

5.18. Hoće li Komisija objaviti dodatne pojedinosti o alatima za izradu satelitskih snimki koji će se upotrebljavati za provjeru usklađenosti relevantnih proizvoda (npr. pojedinosti o minimalnoj rezoluciji)?

Iako alati za izradu prostornih snimki mogu uvelike pomoći gospodarskim subjektima i trgovcima u ispunjavanju njihovih obveza dužne pažnje (kako bi utvrdili da proizvod nije

povezan s deforestacijom) i nadležnim tijelima država članica u provedbi provjera, Uredbom se ne propisuje upotreba konkretnih alata za izradu satelitskih snimki ili prag za rezoluciju satelitskih snimki u svrhu dokumentiranja da nije došlo do deforestacije.

5.19. Koliko često bi se izjave o postupanju s dužnom pažnjom trebale podnositi u informacijski sustav i mogu li obuhvaćati više pošiljaka/serija? Kako treba postupati kad se relevantni proizvodi uzastopno stavljaju na tržište u određenom razdoblju? (AŽURIRANO)

Izjava o postupanju s dužnom pažnjom može obuhvaćati više fizičkih serija/pošiljki više različitih relevantnih proizvoda. U tim situacijama gospodarski subjekt (ili trgovac koji nije MSP, vidjeti članak 5. stavak 1. Uredbe) mora potvrditi da je se postupalo s dužnom pažnjom u odnosu na sve relevantne proizvode koji su namijenjeni stavljanju na tržište Unije, stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije ili izvozu te da nije utvrđen nikakav ili je utvrđen samo zanemariv rizik da relevantni proizvodi nisu usklađeni s člankom 3. točkom (a) ili (b) Uredbe (Prilog II.) i da gospodarski subjekt preuzima odgovornost za usklađenost relevantnih proizvoda s člankom 3. Uredbe (članak 4. stavak 3. Uredbe).

Osim toga, postoje pravni zahtjevi i praktični aspekti koji se moraju uzeti u obzir:

1. Ukupna količina svih relevantnih proizvoda stavljenih na tržište Unije, stavljenih na raspolaganje na tržištu Unije ili izvezenih s tržišta Unije mora biti obuhvaćena izjavom o postupanju s dužnom pažnjom (članak 3. točka (c) Uredbe), a ta se izjava mora podnijeti prije stavljanja na tržište, stavljanja na raspolaganje na tržištu ili izvoza serija/pošiljki relevantnih proizvoda (članak 4. stavak 2. Uredbe).
2. Nakon što je cjelokupna količina proizvoda obuhvaćena izjavom o postupanju s dužnom pažnjom stavljena na tržište ili izvezena, isti gospodarski subjekt mora podnijeti novu izjavu za dodatne količine.
3. U skladu s člankom 12. stavkom 2. Uredbe gospodarski subjekti jednom godišnje preispituju svoj sustav dužne pažnje. Stoga izjava o postupanju s dužnom pažnjom ne bi trebala obuhvaćati pošiljke/serije u razdoblju duljem od jedne godine od trenutka podnošenja izjave. Osim toga, dulje vremensko razdoblje moglo bi otežati dokazivanje da su deklarirani proizvodi i proizvodi koji su stvarno stavljeni na tržište ili izvezeni (ili su namijenjeni stavljanju na tržište ili izvozu) isti.
4. U izjavi o postupanju s dužnom pažnjom gospodarski subjekt potvrđuje da je dužna pažnja provedena zajedno ili pojedinačno za sve relevantne proizvode koji su namijenjeni stavljanju na tržište Unije, stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije ili izvozu te da ne postoje rizici od neusklađenosti relevantnih proizvoda ili su ti rizici zanemarivi. Stoga bi izjava o postupanju s dužnom pažnjom u načelu trebala obuhvaćati robu koja je već proizvedena, tj. uzgojena, požnjevena, dobivena ili hranjena na relevantnim zemljišnim česticama ili, u slučaju goveda, u objektima. Drugim riječima, gospodarski subjekti u načelu bi trebali moći povezati izjavu o postupanju s dužnom pažnjom s postojećom robom. S druge strane, nije nužno da je pojedinačni proizvod koji će se staviti na tržište već proizveden. Na primjer, u slučaju deklariranja drvenog namještaja u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom, stabla su već trebala biti posječena u trenutku podnošenja izjave za namještaj, ali nije nužno da je namještaj već proizveden.
5. Količine proizvoda deklariranih u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom moraju odgovarati količinama koje su podvrgnute postupanju gospodarskog subjekta s

dužnom pažnjom i koje su namijenjene stavljanju na tržište EU-a, stavljanju na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvozu. To znači da proizvod ne smije biti naveden u više izjava o postupanju s dužnom pažnjom koje podnosi ista osoba. Ako osoba u trenutku podnošenja izjave o postupanju s dužnom pažnjom ne zna koji će se proizvodi prodavati na tržištu EU-a, a koji će se izvoziti, moguće je deklarirati sve proizvode u okviru izjave za „izvoz” i čuvati dokumentaciju kojom se dokazuju odgovarajuće količine koje su prodane na tržištu EU-a i koje su izvezene. Na zahtjev nadležnog tijela gospodarski subjekti trebali bi moći dostaviti dokaze o odgovarajućim količinama u svojem sustavu dužne pažnje uspostavljenom u skladu s člankom 12. Uredbe. Osim ako se primjenjuje pojednostavnjeno postupanje s dužnom pažnjom (članak 13. Uredbe), gospodarski subjekt mora dostaviti dokaze da je rizik od neusklađenosti (neovisno o zahtjevima u pogledu nepovezanosti s deforestacijom i zakonitosti) procijenjen u skladu s člankom 10. stavkom 2. Uredbe za sve proizvode te da je rizik zanemariv za sve deklarirane proizvode. Odgovarajuća evidencija kojom se dokazuje prethodno navedene odgovarajuće količine mora se čuvati pet godina od datuma (posljednjeg) stavljanja na tržište ili stavljanja na raspolaganje na tržištu kako bi se na zahtjev stavila na raspolaganje nadležnom tijelu (članak 9. Uredbe). Ako količina deklarirana u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom nije u potpunosti stavljena na tržište ili stavljena na raspolaganje na tržištu ili izvezena, gospodarski subjekt trebao bi voditi odgovarajuću evidenciju u kojoj se objašnjava razlika između deklarirane i stvarne količine stavljene na tržište, stavljene na raspolaganje na tržištu ili izvezene, koja se mora čuvati pet godina kako bi se na zahtjev stavila na raspolaganje nadležnom tijelu (članak 9. Uredbe).

6. Pojedinačna izjava o postupanju s dužnom pažnjom zajedno s geolokacijskim podacima ne može biti veća od onoga što je iz praktičnih razloga utvrđeno kao najveća veličina datoteke koja se može učitati u informacijski sustav (25 MB).
7. Ako izjava o postupanju s dužnom pažnjom obuhvaća više serija/pošiljki, takva složena situacija može povećati rizik od neusklađenosti za gospodarski subjekt. Gospodarski subjekt preuzima punu odgovornost za usklađenost svih serija/pošiljki i informacija iz izjave o postupanju s dužnom pažnjom, zemlje proizvodnje i geolokacije svih obuhvaćenih zemljišnih čestica. Budući da nadležna tijela primjenjuju pristup utemeljen na riziku kako bi utvrdila provjere koje treba provesti, mogla bi uzeti u obzir tu dodatnu složenost takve prijave (članak 16. Uredbe). Privremene mjere ili mjere zbog neusklađenosti mogu se, prema potrebi, primijeniti na sve relevantne proizvode obuhvaćene izjavom o postupanju s dužnom pažnjom, uključujući one sadržane u zasebnim serijama/pošiljkama.

5.20. Koji je najnoviji rok za podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom? (AŽURIRANO)

Prema članku 4. stavkom 1. Uredbe gospodarski subjekti moraju postupati s dužnom pažnjom u skladu s člankom 8. Uredbe prije stavljanja relevantnih proizvoda na tržište ili njihova izvoza kako bi dokazali da su relevantni proizvodi usklađeni s člankom 3. Uredbe. Isto vrijedi i za trgovce koji nisu MSP-ovi u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe.

Za **relevantne proizvode koji ulaze na tržište Unije (uvoz) ili napuštaju tržište Unije (izvoz)** referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom stavlja se na raspolaganje carinskim tijelima. U tu svrhu osoba koja podnosi carinsku deklaraciju (poznata pod nazivom „carinski deklarant“) navodi referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom u carinskoj deklaraciji podnesenoj za taj relevantni proizvod, u skladu s člankom 26. Uredbe. Stoga se izjava o postupanju s dužnom pažnjom podnosi, a referentni broj te izjave dobiva se prije podnošenja carinske deklaracije⁵.

Ako izjava o postupanju s dužnom pažnjom obuhvaća više pošiljki/serija, isti referentni broj izjave može se navesti u više carinskih deklaracija pod uvjetom da se poštuju pravni zahtjevi iz Uredbe, posebno kako je navedeno u prvom pitanju. Moguće je navesti i više referentnih brojeva izjava o postupanju s dužnom pažnjom u jednoj carinskoj deklaraciji.

Za robu **proizvedenu u EU-u** točan datum stavljanja na tržište trebao bi se tumačiti kao datum kad je proizvod fizički dostupan na tržištu Unije (tj. roba je proizvedena, a u slučaju dobivenog proizvoda proizvod je izrađen) i isporučuje se na tržištu (za distribuciju, potrošnju ili upotrebu) te su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba sklopile ugovor u kojem se gospodarski subjekt obvezuje isporučiti relevantni proizvod. Ugovorom može biti propisano da se proizvod isporučuje uz naknadu ili besplatno. U primjeru povezanom sa šumom **izjava o postupanju s dužnom pažnjom podnosi se najkasnije** u trenutku kad su ispunjena oba uvjeta: (i) dostupni su posječeni trupci i (ii) sklopljen je ugovor o kupnji/isporuci posječenih trupaca u kojem je dogovorena isporuka trećem subjektu, na primjer pilani.

Taj datum ne ovisi o plaćanju trupaca, datumu prve pošiljke ili datumu prijenosa vlasništva.

5.21. Koji je najraniji rok za podnošenje izjave o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)

Prema članku 4. stavkom 1. Uredbe gospodarski subjekti moraju postupati s dužnom pažnjom u skladu s člankom 8. Uredbe prije stavljanja relevantnih proizvoda na tržište ili njihova izvoza kako bi dokazali da su relevantni proizvodi usklađeni s člankom 3. Uredbe. Isto vrijedi i za trgovca koji nije MSP i gospodarske subjekte niže u lancu opskrbe koji nisu MSP-ovi kad u skladu s člankom 4. stavkom 9. i člankom 5. stavkom 1. Uredbe utvrđuju da se postupalo s dužnom pažnjom.

Izjava o postupanju s dužnom pažnjom može se podnijeti najranije nakon što se postupi s dužnom pažnjom ili utvrdi da se postupalo s dužnom pažnjom i kad su dostupne sve informacije potrebne za podnošenje izjave (uključujući količinu koja se planira staviti na tržište ili staviti na raspolaganje na tržištu ili izvesti). Treba napomenuti i da, kako je utvrđeno u pitanju 5.19., izjava o postupanju s dužnom pažnjom ne bi trebala obuhvaćati pošiljke/serije u razdoblju duljem od jedne godine od trenutka podnošenja izjave.

⁵ U srednjoročnom i dugoročnom razdoblju gospodarski subjekti i trgovci koji nisu MSP-ovi moći će zajedno podnijeti carinske deklaracije i izjave o postupanju s dužnom pažnjom u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe. To još nije primjenjivo i stoga još nije navedeno u ovom dokumentu. O tome će se pravodobno izraditi zasebne smjernice i dokument s najčešćim pitanjima.

5.22. Moje poduzeće uvozi relevantne proizvode u EU koji se zatim prodaju na tržištu EU-a većem broju klijenata bez daljnje proizvodnje ili koji se izvoze bez daljnje proizvodnje. Trebam li dvaput podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom (prije uvoza i prije prodaje/izvoza)? (NOVO)

Budući da izjava o postupanju s dužnom pažnjom pri uvozu obuhvaća proizvode koji se isporučuju na tržištu EU-a, u slučaju kad uvoznik prodaje proizvode na tržištu EU-a ili ih izvozi bez daljnje proizvodnje, ne treba podnositi još jednu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom prije prodaje/izvoza.

Treba napomenuti da se za svaki uvoz i izvoz mora navesti referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom u skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe. U prethodno navedenom slučaju referentni broj izrađen za uvoz može se unijeti za izvoz proizvoda koji nisu bili podvrgnuti daljnjoj proizvodnji.

6. Ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima i partnerstva

6.1. Što je ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima za pojedinu zemlju? (AŽURIRANO)

U okviru sustava ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima kojim upravlja Komisija zemlje ili njihovi dijelovi razvrstati će se u tri kategorije (visoki, standardni i niski rizik) u skladu s razinom rizika proizvodnje u tim zemljama robe koja nije povezana s deforestacijom.

Kriteriji za utvrđivanje statusa rizika zemalja ili njihovih dijelova definirani su u članku 29. Uredbe. Člankom 29. točkom 2. Uredbe Komisiju se ovlašćuje da razvije sustav i objavi popis zemalja ili njihovih dijelova koji predstavljaju niski ili visoki rizik. Temeljiti će se na analizi objektivne i transparentne procjene kvantitativnih i kvalitativnih kriterija, uzimajući u obzir najnovije znanstvene dokaze, međunarodno priznate izvore i informacije provjerene na terenu.

6.2. Koja se metodologija upotrebljava? (AŽURIRANO)

Glavna načela metodologije ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima navedena su u Prilogu strateškom okviru za angažman u međunarodnoj suradnji, koji je Komisija objavila 2. listopada 2024.⁶

Metodologija Komisije temelji se na težnji pravednosti, objektivnosti i transparentnosti. Primjenjuje kvantitativne kriterije koji se temelje na znanstvenim dokazima i međunarodno priznatim najnovijim dostupnim podacima, prvenstveno iz Globalne procjene šumskih resursa

⁶ C/2024/6604, [EUR-Lex – 52024XC06604 – HR – EUR-Lex](#).

Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO). Primjenom tih mjerljivih čimbenika Komisija osigurava da se razvrstavanje u kategorije temelji na pouzdanim podacima, prema potrebi u kombinaciji s metodologijom za kvalitativnu procjenu.

6.3. Razvoj sustava ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima na temelju Uredba EU-a o deforestaciji redovito se predstavlja na sastancima Platforme s više dionika o deforestaciji i drugim relevantnim sastancima. Kako dionici mogu doprinijeti tome?

Kako zemlje proizvođači i drugi dionici mogu sudjelovati u postupku ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima i kako će se informacije koje dostave zemlje proizvođači i drugi dionici ocjenjivati, provjeravati i upotrebljavati?

Komisija na temelju članka 29. stavka 5. Uredbe mora pokrenuti poseban dijalog sa svim zemljama koje jesu ili bi mogle biti razvrstane u kategoriju visokog rizika kako bi im pomogla smanjiti razinu rizika. Taj dijalog bit će prilika za partnerske zemlje da dostave dodatne relevantne informacije i blisko surađuju s EU-om prije završetka razvrstavanja.

6.4. Mogu li zemlje podijeliti relevantne podatke s Komisijom? (AŽURIRANO)

Smiju li zemlje s Komisijom dijeliti podatke koje smatraju relevantnima za provedbu Uredbe (kao što su podaci o stopama deforestacije i degradacije šuma)? Ako smiju, mogu li to učiniti izvan okvira posebnog dijaloga predviđenog člankom 29. stavkom 5. Uredbe?

Iako se Uredbom ne nameće nikakva obveza trećim zemljama da dijele relevantne podatke s EU-om, zemlje koje to žele mogu to učiniti u bilo kojoj fazi nakon stupanja Uredbe na snagu. To mogu bez obzira na to sudjeluju li u posebnom dijalogu s EU-om, na primjer na temelju članka 29. stavka 5. Uredbe, koji se odnosi na ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima, ili u nekom drugom kontekstu.

Osim toga, Komisija je u dijalogu s više zemalja, posebno onima koje s EU-om u znatnoj mjeri trguju robom iz Uredbe. Ti dijalozi ujedno su prilika za razmjenu relevantnih podataka i informacija.

6.5. Hoće li se uzeti u obzir rizici od nezakonitosti?

Hoće li se u okviru ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima osim deforestacije i degradacije šuma uzeti u obzir i rizici od nezakonitosti? Kako će se zakonodavstvo i šumarske politike zemalja proizvođača, posebno kad je riječ o „zakonitoj deforestaciji”, procjenjivati / uzimati u obzir za vrijeme postupka ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima?

Popis kriterija za ocjenjivanje prema referentnim vrijednostima utvrđen je u članku 29. Uredbe. Ocjena Komisije temeljit će se na analizi objektivne i transparentne procjene na temelju kriterija utvrđenih u članku 29. stavcima 3. i 4. Uredbe. Relevantni kvantitativni kriteriji su: (a) stopa deforestacije i degradacije šuma, (b) stopa širenja poljoprivrednih zemljišta za relevantnu robu i (c) trendovi proizvodnje relevantne robe i relevantnih proizvoda.

Kako je predviđeno Uredbom, u procjeni se mogu uzeti u obzir i drugi kriteriji, među ostalim (a) informacije dobivene od vlada i trećih strana (nevladine organizacije, industrija), (b) sporazumi i drugi instrumenti između dotične zemlje i Unije i/ili njezinih država članica koji se odnose na deforestaciju i degradaciju šuma; (c) postojanje nacionalnih zakona za borbu protiv deforestacije i degradacije šuma te njihova provedba; (d) dostupnost transparentnih podataka u zemlji; (e) ako je primjenjivo, postojanje, poštovanje ili učinkovita provedba zakona kojima se štite prava autohtonih naroda; i (f) međunarodne sankcije na uvoz ili izvoz relevantne robe i relevantnih proizvoda koje je uvelo Vijeće sigurnosti UN-a ili Vijeće Europske unije, kao i drugi kriteriji.

6.6. Kako se podržava zemlje proizvođače i maloposjednike? (AŽURIRANO)

Kako se zemlje proizvođače i maloposjednike podržava u proizvodnji proizvoda u skladu s Uredbom? Kako možemo osigurati da maloposjednici ne budu isključeni iz lanaca opskrbe?

EU i njegove države članice jačaju suradnju s partnerskim zemljama, i u zemljama proizvođačima i u zemljama potrošačima, radi zajedničkog rješavanja problema deforestacije i degradacije šuma, među ostalim u okviru globalne inicijative Tima Europa za lance vrijednosti koji nisu povezani s deforestacijom. U okviru partnerstava i mehanizama suradnje na temelju inicijative pružit će se podrška zemljama u rješavanju problema deforestacije i degradacije šuma ako se utvrdi specifična potreba i ako postoji potražnja za suradnjom – na primjer, kako bi se pomoglo maloposjednicima i poduzećima da surađuju samo s lancima opskrbe koji nisu povezani s deforestacijom. Komisija je već financirala projekte za širenje informacija, podizanje razine svijesti i rješavanje tehničkih pitanja u okviru radionica za maloposjednike u najviše pogodnim trećim zemljama.

Više informacija o prilikama za maloposjednike na temelju Uredbe.

6.7. Od kojih se elemenata sastoji inicijativa Tima Europa? (AŽURIRANO)

U kakvoj su međusobnoj interakciji različiti elementi inicijative Tima Europa: centar inicijative, projekt održive poljoprivrede za šumske ekosustave (SAFE), projekti i mehanizmi instrumenata vanjske politike planirani u tom kontekstu, ali i oni relevantni u širem kontekstu, na primjer na regionalnoj razini? Kako će se izbjeći udvostručavanje?

Inicijativa Tima Europa za lance vrijednosti koji nisu povezani s deforestacijom zajednički je projekt EU-a i njegovih država članica osmišljen radi poticanja globalnih ciljeva odvajanja poljoprivredne proizvodnje od deforestacije u partnerstvu s raznim dionicima u Africi, Aziji i Latinskoj Americi (trenutačni proračun iznosi 86 milijuna EUR). EU i njegove države članice u svojim aktivnostima i vodećim projektima promiču uključivu i pravednu tranziciju održivih lanaca vrijednosti, posebno za maloposjednike i zemlje s niskim dohotkom. To čine pružanjem potpore partnerskim vladama u stvaranju poticajnih okvirnih uvjeta za korporativno djelovanje kako bi se deforestacija svela na najmanju moguću mjeru, smanjili rizici u složenim lancima vrijednosti i privukla ulaganja privatnog sektora u održiva poljoprivredna poduzeća. Osim toga, u okviru inicijative pruža se podrška maloposjednicima u očuvanju šuma te pomaže autohtonim narodima i lokalnim zajednicama u zaštiti njihovih prava.

Taj centar inicijative Tima Europa („Centar za nultu stopu deforestacije”) pruža informacije partnerskim zemljama o lancima vrijednosti koji nisu povezani s deforestacijom i sistematizira znanje kako bi se relevantni projekti iz EU-a i država članica koji se već provode koordinirali s budućim aktivnostima za ostvarenje ciljeva inicijative Tima Europa. To omogućuje da se bolje usklade aktivnosti u okviru inicijative Tima Europa u vezi s lancima opskrbe u zemljama proizvođačima koji nisu povezani s deforestacijom, da se utvrde nedostaci i izbjegne udvostručavanje.

Projekt **održive poljoprivrede za šumske ekosustave (SAFE)**⁷ najvažniji je stup suradnje u okviru inicijative Tima Europa (trenutačni proračun iznosi 65 milijuna EUR). SAFE se trenutačno provodi u Brazilu, Ekvadoru, Indoneziji, Zambiji, DR Kongu, Vijetnamu, Peruu, Ugandi, Kamerunu i Burundiju. Program SAFE dodatno će se proširiti kako bi se obuhvatilo više zemalja u skladu s budućim financijskim doprinosima država članica. Svrha je projekta poduprijeti maloposjednike u prelasku na održive lance vrijednosti koji nisu povezani s deforestacijom i pomoći zemljama proizvođačima u stvaranju poticajnog okruženja kako bi zadržale i povećale pristup tržištu EU-a. Program SAFE zasad traje od 2024. do 2028. i može se proširiti doprinosima država članica inicijativi Tima Europa protiv deforestacije.

Tehnički instrument za lance vrijednosti koji nisu povezani s deforestacijom fleksibilan je instrument u okviru kojeg zemlje proizvođači na zahtjev mogu dobiti pomoć u obliku stručnog znanja o tehničkim zahtjevima, kao što su geolokacija, kartiranje korištenja zemljišta i sljedivost, s posebnim fokusom na maloposjednike. Te se aktivnosti blisko koordiniraju s delegacijama EU-a i usklađene su s postojećim projektima i programom SAFE, kako bi se stvorile sinergije i izbjeglo udvostručavanje.

6.8. Kako je inicijativa Tima Europa povezana s Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje? (AŽURIRANO)

Centar inicijative Tima Europa blisko će surađivati s budućom službom EU-a za podršku u vezi s Direktivom o dužnoj pažnji za održivo poslovanje, posebno kad je riječ o poljoprivrednim lancima vrijednosti i maloposjednicima na koje će utjecati i Uredba i Direktiva o dužnoj pažnji za održivo poslovanje.

6.9. Kako možemo smanjiti rizik od toga da gospodarski subjekti izbjegavaju određene lance opskrbe ili određene zemlje/regije proizvođače koji su ocijenjeni kao visokorizični?

Gospodarski subjekti koji nabavljaju robu iz zemalja standardnog i visokog rizika ili njihovih dijelova podliježu istim standardnim obvezama dužne pažnje. Jedina je razlika to što će pošiljke iz zemalja visokog rizika podliježati pojačanom nadzoru nadležnih tijela (9 % gospodarskih subjekata koji nabavljaju robu iz područja visokog rizika). U tom smislu nisu opravdane i ne očekuju se drastične promjene lanaca opskrbe. Nadalje, razvrstavanje u kategoriju visokog rizika uključivat će poseban dijalog s Komisijom radi zajedničkog rješavanja temeljnih uzroka deforestacije i degradacije šuma te smanjenja njihove razine rizika.

⁷ [factsheet-tei-deforestation-free-value-chains-05122023_en.pdf](#).

6.10. Kako će se EU pobrinuti za transparentnost?

Postupak koji vodi do sustava ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima bit će transparentan. Na sastancima Platforme s više dionika o deforestaciji redovito će se predstavljati promjene i provoditi savjetovanja o metodologiji ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima, a uz 27 država članica EU-a u radu platforme sudjeluju i brojne treće zemlje. Komisija će redovito informirati o promjenama u pristupu i metodologiji.

Nadalje, Komisija će u skladu sa svojim obvezama iz Uredbe pokrenuti poseban dijalog sa svim zemljama koje jesu ili bi mogle biti razvrstane u kategoriju visokog rizika (prije razvrstavanja) kako bi im pomogla smanjiti razinu rizika. To će spriječiti iznenadne objave statusa rizika i omogućiti temeljitije rasprave. Taj će dijalog zemljama proizvođačima pružiti priliku da dostave dodatne relevantne informacije.

ooo

7. Digitalna provedba (informacijski sustav Uredbe EU-a o deforestaciji)

7.1. Što je informacijski sustav i jedinstveno sučelje EU-a? (AŽURIRANO)

Informacijski sustav jest sustav koji sadržava izjave o postupanju s dužnom pažnjom koje podnose gospodarski subjekti i trgovci radi ispunjavanja zahtjeva Uredbe. Informacijski sustav je operativan i korisnicima pruža funkcionalnosti navedene u članku 33. stavku 2. Uredbe. Njegove su funkcionalnosti dodatno utvrđene u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2024/3084.

Okruženje jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (EU SWE-C) uspostavljeno Uredbom (EU) 2022/2399 okvir je koji omogućuje interoperabilnost između carinskih sustava i necarinskih sustava, kao što je informacijski sustav uspostavljen člankom 33. Uredbe. Središnja komponenta okruženja EU SWE-C, poznata kao sustav razmjene potvrda u okviru jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (EU CSW-CERTEX), povezat će informacijski sustav s nacionalnim carinskim sustavima te će omogućiti razmjenu i obradu podataka koje gospodarski subjekti podnose carinskim i necarinskim tijelima. Na taj način jedinstveno sučelje EU-a za carinu omogućiti razmjenu informacija u stvarnom vremenu i digitalnu suradnju carinskih tijela i nadležnih tijela odgovornih za provedbu necarinskih formalnosti, među ostalim u području zaštite okoliša.

7.2. Koje će mjere zaštite sigurnosti podataka imati? (AŽURIRANO)

Informacijski sustav i njegova međupovezanost s okruženjem jedinstvenog sučelja EU-a za carinu bit će usklađeni s relevantnim i primjenjivim odredbama u smislu zaštite podataka i zaštitnih mjera za kibernetičku sigurnost. U skladu s Unijinom politikom otvorenih podataka Komisija široj javnosti mora omogućiti pristup potpuno anonimiziranim skupovima podataka informacijskog sustava u otvorenom formatu koji može biti strojno čitljiv i kojim se

osiguravaju interoperabilnost, ponovna upotreba i dostupnost. Ti će se skupovi podataka primjereno agregirati i anonimizirati.

7.3. Kako se gospodarski subjekti i trgovci mogu registrirati? (AŽURIRANO)

Što gospodarski subjekti i trgovci mogu upotrebljavati kao identifikacijski broj / registracijski broj poduzeća za informacijski sustav? Kako bi se domaći gospodarski subjekti / trgovci koji nemaju EORI broj i možda nemaju PDV identifikacijski broj trebali registrirati za informacijski sustav?

Pri registraciji u sustavu TRACES-NT gospodarski subjekti koji uvoze ili izvoze relevantnu robu i relevantne proizvode moraju dostaviti svoj valjani **registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta** (EORI broj) koji je izdala država članica EU-a ili Ujedinjena Kraljevina u odnosu na Sjevernu Irsku. Domaći gospodarski subjekti / trgovci koji nemaju EORI broj mogu se registrirati koristeći neku od drugih identifikacijskih oznaka prihvaćenih u tom sustavu, kao što su PDV identifikacijski broj, nacionalni identifikacijski broj poduzeća ili porezni identifikacijski broj, što će omogućiti jedinstvenu i pojedinačnu identifikaciju gospodarskog subjekta ili trgovca.

7.4. Može li sustav pohraniti često korištene podatke? (AŽURIRANO)

Hoće li biti moguće „pohraniti” često korištene podatke (npr. često korištene oznake HS i znanstvene nazive) u informacijskom sustavu kako bi se jednostavno automatski ispunili i kako se ne bi morali ponovno unositi za svaku novu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom?

Informacijski sustav trenutačno nema tu funkcionalnost. Međutim, moći će se kopirati izjave o postupanju s dužnom pažnjom koje su već izrađene ili podnesene, što će skratiti vrijeme potrebno za popunjavanje nove izjave. Kako bi se zajamčila usklađenost, gospodarski subjekti i trgovci bit će odgovorni za unos izmjena u kopiranoj izjavi. Osim toga, sustav sadržava gumb „uvoz”, koji će gospodarskim subjektima omogućiti uvoz informacija o mjestu proizvodnje iz unaprijed definirane datoteke GeoJSON.

7.5. Može li sustav pomoći poljoprivrednicima da utvrde geolokaciju? Hoće li u alatu za mapiranje u informacijskom sustavu biti dostupne ortofotografije ili satelitske snimke? (AŽURIRANO)

Informacijski sustav služi kao repozitorij izjava o postupanju s dužnom pažnjom koje podnose gospodarski subjekti i trgovci u skladu s člankom 4. stavkom 2. i člankom 5. stavkom 1. Uredbe. Stoga nema softver ni alate za utvrđivanje geolokacijskih koordinata jer nije primarni alat za mapiranje koordinata.

Informacijski sustav koristi Open Street Map (OSM) kao izvor za pohranu zemljopisnih informacija povezanih s različitim zemljama u sustavu. Međutim, to nije sveobuhvatan alat geografskog informacijskog sustava (GIS) s naprednim značajkama kao što su pozadinske satelitske snimke. Sustav ima funkcije za odabir, unos, prilagodbu i vizualizaciju geolokacijskih koordinata. Informacijski sustav korisnicima pruža platformu za upravljanje njihovim geolokacijskim podacima, a oni mogu provjeriti točnost tih podataka uz pomoć drugih alata, uključujući besplatne usluge internetskih karata.

7.6. Može li se izjava o postupanju s dužnom pažnjom izmijeniti? (AŽURIRANO)

U skladu s člankom 5. Provedbene uredbe Komisije 2024/3084 podnesena izjava o postupanju s dužnom pažnjom može se povući ili izmijeniti u roku od 72 sata nakon što informacijski sustav korisniku stavi na raspolaganje referentni broj izjave. Povlačenje ili izmjena neće biti mogući ako je referentni broj izjave već upotrijebljen u carinskoj deklaraciji, ako se na njega upućuje u drugoj izjavi o postupanju s dužnom pažnjom, ako je odgovarajući proizvod već stavljen na tržište EU-a, stavljen na raspolaganje na tržištu EU-a ili izvezen ili ako je gospodarski subjekt ili trgovac obaviješten o namjeri provjere izjave, pri čemu neće biti dostupan tijekom razdoblja provjere.

7.7. Tko može pregledavati geolokacijske podatke pohranjene u informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)

Nadležna tijela koja izvršavaju Uredbu provjeravanjem informacija koje su gospodarski subjekti i trgovci dostavili na temelju Uredbe imat će pristup dostavljenim geolokacijskim podacima. Osim toga, sudionici u lancu opskrbe koji imaju pristup izjavi o postupanju s dužnom pažnjom putem referentnog broja i verifikacijskog broja imat će pristup geolokaciji ako je korisnik koji je podnio izjavu dopustio njezino otkrivanje.

7.8. U kojem se formatu geolokacija učitava u informacijski sustav?

Gospodarski subjekti mogu navesti geolokacije u informacijskom sustavu ručnim unosom ili učitavanjem datoteke. Format podržanih datoteka u informacijskom sustavu je GeoJSON. Informacijski sustav trenutačno podržava format koordinata WGS-84, s projekcijom EPSG-4326.

7.9. Je li informacijski sustav spreman? (AŽURIRANO)

Informacijski sustav kako je utvrđen u članku 33. Uredbe pokrenut je 4. prosinca 2024. Registracija (za korisnike sustava) započela je u studenom 2024.

Informacijski sustav kontinuirano će se usavršiti kako bude napredovala provedba.

7.10. Trebam li izraditi novi broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom kao gospodarski subjekt ili trgovac niže u lancu opskrbe ako rukujem samo robom koja je već uvezena u EU i ima referentni broj izjave? (NOVO)

U skladu s člankom 4. stavkom 8. Uredbe gospodarski subjekti niže u lancu opskrbe koji su MSP-ovi ne moraju postupati s dužnom pažnjom niti podnositi izjave o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustav za proizvode koji su već bili podvrgnuti dužnoj pažnji i za koje je izjava već podnesena. Trgovci koji su MSP-ovi također nisu obvezni podnositi izjave o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustav. Međutim, u skladu s člankom 4. stavkom 9. Uredbe gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi i trgovci koji nisu MSP-ovi niže u lancu opskrbe podnose izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za relevantne proizvode koje isporučuju na tržištu Unije ili izvoze, ali se u toj izjavi mogu pozvati na izjave koje su već podnesene nakon što su utvrdili da se postupalo s dužnom pažnjom (vidjeti pitanje 3.4.najčešćih pitanja).

7.11. Hoće li informacijski sustav uvijek biti dostupan ili se mogu očekivati opetovana razdoblja prekida rada sustava? (NOVO)

Informacijski sustav posebna je domena u infrastrukturi sustava TRACES, kreirana tako da bude pouzdano i kontinuirano dostupna. Kako bi sustav uvijek bio optimalno učinkovit, predviđena su kratka razdoblja održavanja u svrhu nužnih ažuriranja. Ta se ažuriranja pravodobno objavljuju u odjeljku Novosti i planiraju se na način da ne utječu na iskustvo korisnika.

7.12. Koja su ograničenja pri unosu podataka u izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? Drugim riječima, koja je najveća količina sadržaja koji korisnik može unijeti u jednu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)

Izjava o postupanju s dužnom pažnjom ima niz podatkovnih polja. Podatkovni elementi povezani s proizvodom organizirani su i grupirani po relevantnim proizvodima, za koje se navode oznake HS. Jedna izjava o postupanju s dužnom pažnjom može sadržavati najviše 200 redaka relevantnih proizvoda (narančasti okvir). U svakom retku relevantnog proizvoda utvrđena su sljedeća najveća dopuštena ograničenja: 500 redaka za bilježenje parova znanstvenih naziva/uobičajenih naziva (plavi okvir) i 1000 redaka za unos „mjesto proizvodnje” (zeleni okvir), što uključuje i sve geolokacijske koordinate povezane sa zemljišnim česticama na kojima je relevantni proizvod proizveden u relevantnoj zemlji proizvodnje. „Ime proizvođača” i „Opis mjesta proizvodnje” neobvezna su polja u koja korisnik može unijeti informacije kao internu referencu. U jednoj izjavi o postupanju s dužnom pažnjom može se navesti do 10 000 mjesta proizvodnje.

6. Roba ili proizvod(i)

	Neto masa (kg)	Obujam (m3)	Dodatne jedinice	Površina (ha)
Ukupno:	123.34	419.32	0	4.00

1 44 DRVO I PROIZVODI OD DRVA; DRVENI UGLJEN
4401 Ogrjevno drvo u obliku oblica, cjepanica, pruča, snopova ili sličnih oblika; drvo u obliku iverja ili sličnih čestica; drvena piljevina te otpaci i ostaci od drva, neovisno jesu li aglomerirani u oblice, brikete, peleti ili slične oblike ili ne

Opis robe ili proizvoda *	Neto masa (kg) *	Obujam (m3)	Dodatne jedinice	Ukupna površina (ha)
Head puud	123.34	419.32	Sei v	4.00

#	Znanstveni naziv	Uobičajeni naziv
1	Abies sibirica	Sapin

[Izvoz](#)

1	Ime proizvođača	Zemlja proizvodnje *	Ukupna površina (ha):	#	Opis mjesta proizvodnje	Površina (ha) *	Vrsta *	Radnje
	EPMK	Estonija (EE)	4.00	1		4	Točka	

Kad je riječ o referentnim i verifikacijskim brojevima, svaka izjava o postupanju s dužnom pažnjom može upućivati na do 2000 drugih izjava.

Fizička ili pravna osoba koja je registrirana u informacijskom sustavu u svakom trenutku može imati najviše 50 aktivnih nacрта izjava o postupanju s dužnom pažnjom.

7.13. Je li moguće prijaviti mjesto proizvodnje koristeći datoteku GeoJSON koja se sastoji od više koordinata u više zemalja? (NOVO)

Ako se relevantni proizvod proizvodi u više zemalja, korisnik mora unijeti geolokacijske koordinate zasebno za svaku zemlju, kako je propisano točkom 3. Priloga II. Uredbi.

Za ilustraciju zamislite proizvod proizveden na dvije zemljišne čestice, jednoj u Belgiji i jednoj u Mađarskoj. U tom slučaju korisnik mora dodati mjesta proizvodnje zasebno za svaku zemlju i unijeti „Mjesto proizvodnje” s povezanim geolokacijskim koordinatama zasebno za zemljišne čestice u Belgiji i Mađarskoj.

#	Ime proizvođača	Zemlja proizvodnje *	Ukupna površina (ha):
1	Farma 1	Mađarska (HU)	5.69
1	Nemetker 1		5.69
		Vrsta *	Radnje
		Poligon	x +

#	Ime proizvođača	Zemlja proizvodnje *	Ukupna površina (ha):
2	Farma 2	Belgija (BE)	13.16
1	Labliau 1		13.16
		Vrsta *	Radnje
		Poligon	x +

7.14. Koliko će dugo podaci iz izjave o postupanju s dužnom pažnjom biti pohranjeni u informacijskom sustavu? Je li potrebno izvoziti i pohranjivati podatke u svrhu arhiviranja? (NOVO)

Pohrana osobnih podataka ograničena je na 10 godina člankom 12. stavkom 5. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2024/3084. To se razdoblje pohrane može dodatno produljiti na pojedinačni zahtjev korisnika informacijskog sustava ili relevantnih tijela ako je to potrebno za ispunjavanje njihovih odgovornosti i obveza na temelju Uredbe. U skladu s tim, podaci koji nisu osobni podaci, kako su definirani, također se pohranjuju i dostupni su u informacijskom sustavu u razdoblju od 10 godina.

Korisnici informacijskog sustava imaju mogućnost izvoza sadržaja izjave o postupanju s dužnom pažnjom u obliku PDF datoteke, kao i izdvajanja geolokacijskih koordinata u zasebnu datoteku radi internog vođenja evidencije.

7.15. Kako se geolokacijske koordinate mogu dijeliti duž lanca opskrbe ako prethodni dobavljači nisu odobrili dijeljenje geolokacijskih informacija putem referentnog broja u informacijskom sustavu? (NOVO)

Članak 4. stavak 7. Uredbe ne sadržava pravnu obvezu dijeljenja geolokacijskih informacija duž lanca opskrbe jer utvrđivanje da se na početku lanca opskrbe postupalo s dužnom

pažnjom ne podrazumijeva nužno provjeru svake izjave na početku lanca opskrbe (vidjeti pitanje 3.4.).

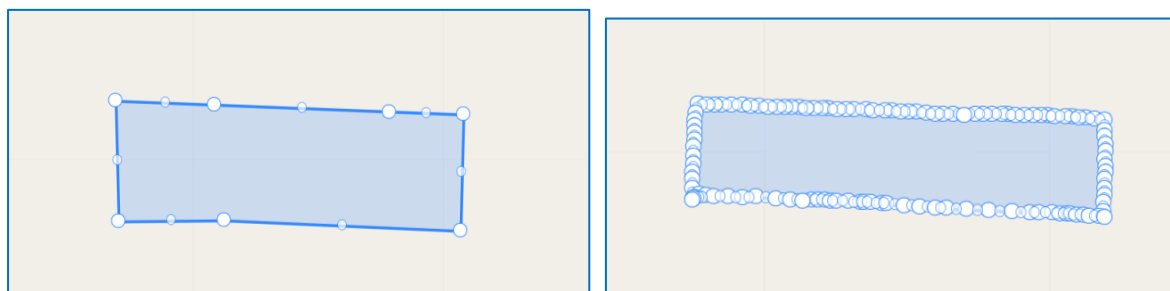
Razmjena podataka među zainteresiranim stranama nije ograničena na informacijski sustav. Informacije sadržane u izjavama o postupanju s dužnom pažnjom mogu se dijeliti na druge načine izvan sustava. Stranke mogu organizirati razmjenu podataka u skladu sa svojim potrebama te primjenjivim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom.

7.16. Što ako je izjava o postupanju s dužnom pažnjom veća od najveće dopuštene veličine datoteke od 25 MB? (NOVO)

Ograničenje veličine datoteke od 25 MB omogućuje više od milijun točaka geolokacijskih koordinata ili vrhova poligona.

Ako ukupna veličina datoteke prelazi ograničenje od 25 MB, datoteka se može smanjiti na više načina. Preporučuje se navođenje točaka umjesto poligona za područja manja od četiri hektara i za proizvode u lancu opskrbe govedima. Nadalje, korisnici mogu odabrati rezoluciju pri kojoj će se prikazivati manje pojedinosti približne vrijednosti, a prikaz će ostati legitiman i potpun, primjerice isticanjem točke samo na početku i na kraju ravne linije koja predstavlja stranu nekog područja ili isticanjem bitnih kutnih točaka umjesto točke svakih 0,5 metara kako bi se približno odredila linija.

U praksi se pri opisivanju oblika pravokutnika geolokacija može opisati s pomoću sedam kutnih točaka umjesto 168 kutnih točaka:

Postoje besplatna ili komercijalna rješenja za pojednostavnjenje komprimiranja datoteka poligona. Nadalje, korisnici bi trebali nastojati točno odrediti mjesto podrijetla svojih proizvoda i ograničiti prijavljivanje viška lokacija na najmanju moguću mjeru. Dodatne informacije i zaobilazna rješenja za glavna tehnička pitanja dostupni su u opisu datoteke GeoJSON⁸.

7.17. Što ako datoteka s geolokacijom ima drukčiji broj znamenki od broj propisanog Uredbom? (NOVO)

U skladu s člankom 2. točkom 28. geolokacijske koordinate navode se uz upotrebu najmanje šest decimalnih znamenaka za koordinate zemljopisne širine i zemljopisne dužine. Kada korisnik unese datoteke s geolokacijom u informacijski sustav, sustav automatski potvrđuje

⁸ https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_en#the-eudr-information-system.

broj znamenaka. Kako bi učitavanje podataka bilo nesmetano, sustav je fleksibilan i automatski prilagođava broj na šest znamenaka te (i) ako je navedeno manje od šest znamenaka, preostale ispunjava nulama ili (ii) ako je navedeno više od šest znamenaka, uklanja nevažne kako bi se smanjila veličina učitane datoteke.

7.18. Mora li se pri uvozu ili izvozu proizvoda deklarirati neto masa iako se proizvodom obično trguje u drugim jedinicama? (NOVO)

U skladu s točkom 2. Priloga II. Uredbi, za proizvode koji ulaze na tržište Unije u okviru carinskog postupka „puštanje u slobodni promet” ili izlaze s tržišta Unije u okviru carinskog postupka „izvoz” količina mora biti izražena u kilogramima neto mase i, prema potrebi, u dodatnoj jedinici utvrđenoj u Prilogu I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87. Dodatne jedinice također su obvezne ako su dosljedno definirane za sve moguće podbrojeve pod oznakom Harmoniziranog sustava navedene u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom. Te su vrijednosti ujedno dio carinske deklaracije.

7.19. Može li izjava o postupanju s dužnom pažnjom sadržavati tekst koji nije na engleskom jeziku (npr. na jeziku države članice)? (NOVO)

Uz engleski, informacijski sustav dostupan je na svim službenim jezicima EU-a kako bi se prevladale jezične prepreke.

Mnoga polja i opcije navedene su u prevedenim padajućim popisima, što korisnicima omogućuje da odaberu informacije na željenom jeziku. Većina potrebnih informacija može se unijeti u obliku numeričkih ili kodiranih vrijednosti, čime je potreba za prijevodom svedena na najmanju moguću mjeru.

Kako bi postupci prošli nesmetano, a komunikacija s relevantnim tijelima bila učinkovita, preporučuje se da se korisnici služe službenim jezikom države članice koja će obrađivati izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. To će olakšati razumijevanje i obradu dostavljenih informacija.

7.20. Je li potrebno izraditi zasebnu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom za svako tržište na koje se proizvod izvozi? (NOVO)

Pri podnošenju izjave o postupanju s dužnom pažnjom za „izvoz” nije potrebno unositi zemlju odredišta. Stoga nije potrebno podnositi zasebnu izjavu u slučaju više odredišnih zemalja.

7.21. Je li referentni broj na temelju Uredbe potrebno navesti u otpremnim dokumentima kao što su dostavnica ili račun i slati dokumente zajedno s pošiljkama? Je li to obvezno za carinjenje uvoza/izvoza? (NOVO)

U skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe, referentni broj izjave o postupanju s dužnom pažnjom povezan s proizvodom koji ulazi na tržište Unije ili izlazi s njega stavlja se na raspolaganje carinskim tijelima. Kako bi ispunili taj zahtjev, uvoznici ili izvoznici proizvoda moraju na carinskoj deklaraciji navesti povezane referentne brojeve izjava.

Kad je riječ o drugim otpremnim dokumentima, među ostalim za prijevoz unutar EU-a, Uredba ne sadržava posebnu odredbu kojom se zahtijeva navođenje referentnih brojeva izjava ili drugih informacija.

7.22. Odnosi li se „neto masa” u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom na masu cijelog proizvoda, samo na dio relevantne robe unutar proizvoda ili na cijelu pošiljku (tj. proizvod i paletu/ambalažu)? (NOVO)

U izjavi o postupanju s dužnom pažnjom navodi se neto masa koja se odnosi na masu cijelog proizvoda bez ambalažnog materijala (vidjeti pitanje 2.5. o ambalaži). Drugim riječima, riječ je o težini proizvoda bez težine spremnika, ambalaže ili drugih ambalažnih materijala korištenih tijekom prijevoza ili skladištenja.

7.23. Mogu li se u informacijskom sustavu dijeliti dodatne informacije, kao što su pravni dokumenti? (NOVO)

Informacijski sustav Uredbe nema funkcije za razmjenu dokumentacije u lancu opskrbe osim podatkovnih elemenata utvrđenih u Prilogu II. Uredbi.

Iako korisnici mogu dostaviti dodatne informacije na znanje nadležnim tijelima, te informacije nisu vidljive drugim sudionicima u lancu opskrbe koji bi mogli uputiti na tu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. To znači da će sve dodatne informacije koje korisnici dostave biti dostupne samo nadležnim tijelima i neće se dijeliti s drugim dionicima u lancu opskrbe.

7.24. Koju razinu oznaka HS treba navesti u informacijskom sustavu? (NOVO)

Prilikom izrade izjave o postupanju s dužnom pažnjom korisnik mora unijeti oznake HS za proizvode za koje se mora podnijeti izjava. Obvezno je navesti oznake HS barem s brojem znamenaka navedenim u Prilogu I. Uredbi. Povrh obvezne razine znamenaka, korisnici mogu navesti i detaljniju oznaku HS do 6 znamenaka. Na primjer, može se odabrati HS 1201 za „Soja, neovisno je li lomljena ili ne”. Međutim, moguće je navesti i podbrojeve do šest znamenaka:

–	12	ULJANO SJEMENJE I PLODOVI; RAZNO ZRNJE, SJEMENJE I PLODOVI; INDUSTRIJSKO I LJEKOVITO BILJE; SLAMA I STOČNA HRANA	
–	1201	Soja, neovisno je li lomljena ili ne	☐
+	1201 90	ostalo	☐
+	1201 10	za sjetvu	☐

Slično tomu, ako Prilog I. Uredbi sadržava oznaku HS od šest znamenaka, korisnik ne može odabrati tarifni broj HS-a od četiri ili manje znamenaka.

7.25. Je li u informacijskom sustavu moguće provjeriti valjanost referentnih i verifikacijskih brojeva izjava o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)

Da, moguće je provjeriti valjanost referentnog broja i verifikacijskih brojeva izjave u informacijskom sustavu. Zainteresirani gospodarski subjekt ili trgovac mora se prijaviti u informacijski sustav i izraditi nacrt izjave o postupanju s dužnom pažnjom. Drugim riječima, za upotrebu te funkcije nije potrebno podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. Kada korisnik izradi nacrt izjave o postupanju s dužnom pažnjom i spremi ga, za tu izjavu pojavit će

se kartica „Referentne izjave”. U njoj može unijeti referentne brojeve i verifikacijske brojeve, a to može učiniti i učitavanjem CSV datoteka. Nakon unosa vrijednosti sustav provjerava valjanost referentnih i verifikacijskih brojeva izjave te daje povratne informacije jesu li valjani. U tom trenutku i sadržaj izjave o postupanju s dužnom pažnjom na koju se upućuje postaje dostupan korisnicima koji posjeduju i referentni broj i verifikacijski broj.

7.26. Zašto je za učitavanje geolokacijskih podataka u obliku datoteke dopušten samo format GeoJSON? (NOVO)

GeoJSON je opći standard i jedini nevlasnički sustav koji omogućuje podnošenje potrebnih dodatnih svojstava, u kojem se koristi vrlo specifičan koordinatni sustav. Upotreba više formata u informacijskom sustavu povećala bi rizik od pogrešnih ili netočnih informacija. Isključiva upotreba formata GeoJSON najavljena je u travnju 2024., što je svim dionicima omogućilo da u skladu s time pripreme svoje sustave.

7.27. Koji se popis znanstvenih naziva koristi u informacijskom sustavu? Je li dovoljno navesti samo rod ili se mora navesti određena vrsta? Je li znanstveni naziv obavezan za sve proizvode obuhvaćene robom „drvo”, kao što su proizvodi od papirne mase ili papira? (NOVO)

U Prilogu II. Uredbi zahtijeva se navođenje znanstvenih naziva samo za proizvode iz lanca opskrbe drvom. Dobrovoljno se mogu unijeti i znanstveni nazivi za drugu robu i proizvode. Sustav podržava unos znanstvenih naziva iz baze podataka EPPO-a (globalna baza podataka EPPO-a).

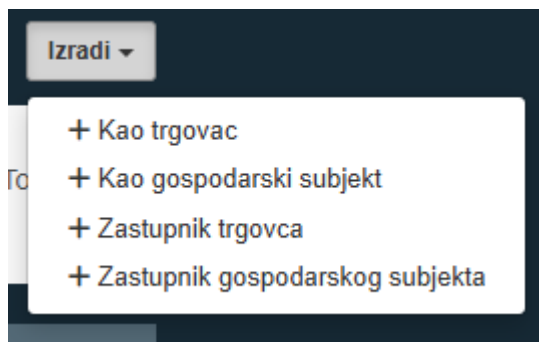
U članku 9. stavku 1. točki (a) Uredbe naveden je „uobičajeni naziv vrste i njezin puni znanstveni naziv”, a u točki 2. Priloga II. „puni znanstveni naziv”. Taj je zahtjev dodatno potvrđen u članku 4. stavku 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2024/3084, u kojem se navodi da, „[a]ko relevantni proizvod sadržava drvo ili je proizveden uz upotrebu drva, korisnici informacijskog sustava u izjavi o postupanju s dužnom pažnjom unose uobičajene nazive i pune znanstvene nazive vrsta drva koje relevantni proizvodi sadržavaju ili koji su upotrijebljeni u njihovoj proizvodnji”. Znanstveni naziv obavezan je za sve relevantne proizvode navedene u Prilogu I. Uredbi za robu „drvo”. Ako je dobavljač na početku lanca opskrbe unio znanstvene nazive vrsta drva od kojih je proizvod izrađen i ako se ta izjava o postupanju s dužnom pažnjom upotrebljava kao referentna izjava, nije potrebno ponovno unositi znanstvene nazive relevantnih proizvoda.

7.28. Je li potrebno ponovno unositi znanstvene nazive kada se upućuje na drugu izjavu o postupanju s dužnom pažnjom? (NOVO)

Budući da je dobavljač na početku lanca opskrbe unio znanstvene nazive vrsta drva od kojih su proizvedeni deklarirani drvni proizvodi, ako se ta izjava o postupanju s dužnom pažnjom upotrebljava kao referentna izjava, nije potrebno ponovno unositi znanstvene nazive relevantnih proizvoda.

7.29. Koji su zahtjevi u pogledu računa subjekta za osobu koja obavlja više funkcija, kao što su gospodarski subjekt, trgovac i ovlašteni zastupnik? Može li se račun jednog subjekta upotrebljavati za sve uloge ili svaka uloga mora imati namjenski račun subjekta u informacijskom sustavu? (NOVO)

U okviru informacijskog sustava u sustavu TRACES fizička ili pravna osoba (npr. poduzeće) može upotrebljavati jedan račun subjekta i dodati više uloga tom računu subjekta. Time se vlasniku računa subjekta omogućuje obavljanje više funkcija, uključujući podnošenje podataka u svojstvu gospodarskog subjekta, trgovca ili ovlaštenog zastupnika, prema potrebi.

7.30. Što bi trebalo učiniti u slučaju tehničkog problema s informacijskim sustavom? (AŽURIRANO)

Posjetite internetske stranice informacijskog sustava Uredbe: https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation/deforestation-due-diligence-registry_en, u kojem se nalazi relevantna dokumentacija za učinkovito snalaženje u sustavu, uključujući Vodič za korisnike, edukativne videozapise i kontaktne podatke za tehničku podršku.

8. Vremenski okvir

8.1. Kad Uredba stupa na snagu i kad se počinje primjenjivati? (AŽURIRANO)

Uredba je objavljena u Službenom listu Europske unije 9. lipnja 2023. Stupila je na snagu 29. lipnja 2023. u skladu sa svojim člankom 38. stavkom 2., kako je izmijenjen Uredbom (EU) 2024/3234, a njezine materijalne odredbe primjenjuju se od 30. prosinca 2025. (prijelazno razdoblje od 30 mjeseci). Međutim, u skladu s člankom 38. stavkom 3. Uredbe, za mikropoduzeća i mala poduzeća te se odredbe primjenjuju od 30. lipnja 2026. (prijelazno razdoblje od 36 mjeseci). Posebna pravila primjenjuju se i na proizvode koji su navedeni u Prilogu Uredbi EU-a o drvu (vidjeti članak 37. i članak 38. stavak 3. Uredbe).

8.2. Što je s razdobljem između tih datuma? (AŽURIRANO)

Hoće li proizvodi koji se stavljaju na tržište Unije između stupanja na snagu Uredbe i njezina datuma primjenjivosti trebati biti usklađeni sa zahtjevima Uredbe?

Početak primjene za gospodarske subjekte i trgovce koji su velika i srednja poduzeća predviđen je 30 mjeseci nakon stupanja na snagu Uredbe (30. prosinca 2025.). To znači da se gospodarski subjekti i trgovci ne trebaju uskladiti sa zahtjevima za proizvode koji se stavljaju na tržište Unije prije tog datuma. Za mala i mikropoduzeća to je razdoblje produljeno (36 mjeseca od stupanja na snagu Uredbe, odnosno 30. lipnja 2026.).

8.3. Kako dokazati da je proizvod proizveden prije stupanja Uredbe na snagu? Koja su pravila za proizvodnju proizvoda dobivenih od goveda?

Tko snosi teret dokazivanja da je relevantna roba ili relevantni proizvod koji gospodarski subjekt želi staviti na tržište EU-a ili izvoziti proizveden prije stupanja na snagu i da Uredba nije primjenjiva?

Uredba se primjenjuje kako je utvrđeno u članku 1. stavku 1., osim ako su ispunjeni uvjeti iz članka 1. stavka 2., tj. osim ako je roba koja je sadržana u proizvodu ili koja je upotrijebljena za proizvodnju proizvoda proizvedena prije 29. lipnja 2023., kako je utvrđeno u članku 2. točki 14. Za goveda je relevantan datum proizvodnje datum rođenja goveda, što znači da se Uredba ne primjenjuje na goveda i proizvode dobivene od goveda ako su goveda rođena prije stupanja na snagu.

Gospodarski subjekt snosi teret dokazivanja za tu iznimku i mora moći dostaviti relevantne informacije kao razuman dokaz da su ispunjeni uvjeti iz članka 1. stavka 2. Uredbe. Iako u tom slučaju gospodarski subjekt nije obavezan podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom, trebao bi čuvati potrebne dokumente kojima se dokazuje neprimjenjivost Uredbe i u njoj propisanih obveza.

ooo

9. Druga pitanja

9.1. Koje su obveze gospodarskih subjekata i trgovaca koji nisu MSP-ovi kada stavljaju na tržište EU-a ili izvoze relevantni proizvod izrađen od relevantnog proizvoda ili relevantne robe koja je stavljena na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju (tj. razdoblju od stupanja na snagu Uredbe (29. lipnja 2023.) do početka primjene (30. prosinca 2025.))? (AŽURIRANO)

Takvu je situaciju najbolje objasniti u nekoliko konkretnih primjera:

1. Relevantna roba (npr. prirodni kaučuk – oznaka KN 4001) stavlja se na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju i stoga nije nužno geolokalizirana, a zatim se upotrebljava za

proizvodnju relevantnog dobivenog proizvoda (npr. nove gume – oznaka KN 4011), koji se nakon toga stavlja na tržište EU-a (ili izvozi) nakon 30. prosinca 2025.

Ako se roba stavlja na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju, tj. prije početka primjene Uredbe, pri stavljanju dobivenog proizvoda na tržište EU-a nakon 30. prosinca 2025. obveze gospodarskog subjekta (i trgovaca koji nisu MSP-ovi) bit će ograničene na prikupljanje dostatno uvjerljivih i provjerljivih dokaza da je relevantna roba (kaučuk) koja je upotrijebljena za proizvodnju takvog relevantnog proizvoda (gume) stavljena na tržište EU-a prije početka primjene Uredbe. Time se ne dovodi u pitanje članak 37. stavak 2. Uredbe u pogledu drva i proizvoda od drva. Ako se roba stavlja na tržište EU-a ili izvozi nakon prijelaznog razdoblja, tj. nakon 30. prosinca 2025., gospodarski subjekt (i trgovci koji nisu MSP-ovi) podlijegeat će standardnim obvezama iz Uredbe. Isto tako, za dijelove relevantnih proizvoda koji su proizvedeni uz upotrebu robe stavljene na tržište EU-a nakon 30. prosinca 2025. gospodarski subjekt (i trgovci koji nisu MSP-ovi) podlijegeat će standardnim obvezama iz Uredbe.

2. Relevantni proizvod (npr. kakao maslac – oznaka KN 1804) stavlja se na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju i stoga nije nužno geolokaliziran, ali se zatim upotrebljava za proizvodnju drugog relevantnog dobivenog proizvoda (npr. čokolada – oznaka KN 1806), koju gospodarski subjekt niže u lancu opskrbe stavlja na tržište EU-a (ili izvozi) nakon 30. prosinca 2025.

U tom će slučaju obveze gospodarskog subjekta (i trgovaca koji nisu MSP-ovi) koji stavljaju na tržište EU-a ili izvoze dobiveni proizvod (čokoladu) biti ograničene na prikupljanje dostatno uvjerljivih i provjerljivih dokaza da je relevantni dobiveni proizvod (kakao maslac) stavljen na tržište EU-a prije početka primjene Uredbe. Za dijelove krajnjeg relevantnog proizvoda koji su proizvedeni uz upotrebu drugih relevantnih proizvoda stavljenih na tržište EU-a nakon 30. prosinca 2025. gospodarski subjekt (i trgovci koji nisu MSP-ovi) podlijegeat će standardnim obvezama iz Uredbe. Time se ne dovodi u pitanje članak 37. stavak 2. u pogledu drva i proizvoda od drva.

3. Gospodarski subjekt stavlja relevantnu robu ili proizvod na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju, koji zatim jedan ili više trgovaca koji nisu MSP-ovi „stavlja na raspolaganje” na tržištu nakon 30. prosinca 2025.

U tom će scenariju obveze trgovca koji nije MSP biti ograničene na prikupljanje dostatno uvjerljivih i provjerljivih dokaza da je takva relevantna roba ili relevantni proizvod stavljen na tržište EU-a prije početka primjene Uredbe. Time se ne dovodi u pitanje članak 37. stavak 2. Uredbe u pogledu drva i proizvoda od drva.

Konkretno, za mikropoduzeća i mala poduzeća za koje je početak primjene odgođen kako je opisano u članku 38. stavku 3. Uredbe primjenjivali bi se sljedeći scenariji:

1. Ako gospodarski subjekt koji se smatra mikropoduzećem ili malim poduzećem nakon 30. lipnja 2026. stavlja na tržište EU-a relevantni proizvod proizveden uz upotrebu relevantne robe ili relevantnog proizvoda stavljenog na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju (od 29. lipnja 2023. do 30. prosinca 2025.), obveze toga gospodarskog subjekta

bile bi ograničene na prikupljanje dostatno uvjerljivih i provjerljivih dokaza da je relevantna roba ili relevantni proizvod koji je upotrijebljen za proizvodnju tog relevantnog proizvoda stavljen na tržište EU-a prije 30. prosinca 2025. Nije potrebno postupati s dužnom pažnjom ni podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom.

2. Međutim, ako je relevantni proizvod proizveden uz upotrebu relevantne robe ili relevantnog proizvoda koji je stavljen na tržište EU-a nakon prijelaznog razdoblja (tj. od 30. prosinca 2025.) i popraćen izjavom o postupanju s dužnom pažnjom, obveze gospodarskog subjekta koji se smatra malim poduzećem ili mikropoduzećem i koji relevantni proizvod stavlja na tržište EU-a nakon 30. lipnja 2026. bile bi iste kao obveze bilo kojeg drugoga gospodarskog subjekta.
3. Ako veliko (ili srednje) poduzeće (poduzeće B) stavlja na tržište EU-a proizvod izrađen od relevantne robe koju je na tržište EU-a stavilo malo poduzeće ili mikropoduzeće (poduzeće A) prije 30. lipnja 2026., obveze društva B bile bi ograničene na prikupljanje dostatno uvjerljivih i provjerljivih dokaza da je relevantna roba ili relevantni proizvod koji je upotrijebljen za proizvodnju relevantnog proizvoda stavljen na tržište EU-a prije odgođenog početka primjene za poduzeće A (tj. 30. lipnja 2026.). U tom slučaju ni poduzeće A ni poduzeće B ne bi trebalo postupati s dužnom pažnjom ni podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. Isto vrijedi i ako je veliko ili srednje poduzeće (poduzeće C) koje je više u lancu opskrbe od poduzeća A stavilo proizvod na tržište i prethodno podnijelo izjavu o postupanju s dužnom pažnjom. Odgođenim početkom primjene za malo poduzeće ili mikropoduzeće A ograničavaju se obveze poduzeća niže u lancu opskrbe (kao što je veliko ili srednje poduzeće B).

9.2. Koji su dokazi potrebni kako bi se dokazalo da je proizvod stavljen na tržište EU-a prije datuma početka primjene (tj. koji su dokumenti prihvatljivi kao dokaz „stavljanja na tržište“)? Trebaju li takvi proizvodi biti deklarirani u informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)

U slučaju uvezenih proizvoda carinska deklaracija za relevantnu robu ili relevantne proizvode o kojima je riječ prihvaća se kao dokaz da su stavljeni na tržište EU-a prije datuma početka primjene. Za robu proizvedenu u EU-u druga dokumentacija trebala bi biti prihvatljiva kao dokaz, poput dokumentacije koja se odnosi na datum proizvodnje, npr. potvrda o sječi, ušna markica i putni listovi za goveda, računi ili druga dokumentacija koja se odnosi na datum proizvodnje robe. Datum stavljanja na tržište EU-a može se potkrijepiti, primjerice, ugovorima između stranaka, dokumentima o narudžbi proizvoda, popratnim dokumentima uz pošiljku o dostavi kupcu, među ostalim međunarodnim teretnim listovima u cestovnom prometu (Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom), teretnicom, dostavnicama, zrakoplovnim tovarnim listovima i svim drugim dokumentima koji dokazuju da se roba prenosi između dvije strane i koji se mogu izravno povezati s predmetnim relevantnim proizvodom. Za pojedinosti o vremenu stavljanja na tržište EU-a vidjeti pitanje 5.20.

Za proizvode koji su stavljeni na tržište u prijelaznom razdoblju nije potrebno podnijeti izjavu o postupanju s dužnom pažnjom u informacijski sustav. U slučaju izvoza ili ponovnog uvoza proizvoda koji je prvotno stavljen na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju (sam ili kao relevantni proizvod na početku lanca opskrbe), Komisija će dostaviti „konvencionalni referentni broj

izjave o postupanju s dužnom pažnjom”, odnosno univerzalni referentni broj koji se može navesti u carinskoj deklaraciji za proizvode obuhvaćene prijelaznim razdobljem, koji se može upotrijebiti u carinskoj deklaraciji za izvoz ili ponovni uvoz.

9.3. Mogu li se proizvodi stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju miješati s proizvodima koji su u skladu s Uredbom i koji se stavljaju na tržište EU-a nakon prijelaznog razdoblja ako se može dokazati da je svaka serija stavljena na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju ili je usklađena s Uredbom?

Pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti navedeni u članku 3. točkama od (a) do (c) Uredbe, proizvodi koji se stavljaju na tržište EU-a nakon početka primjene i proizvodi stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju (zbog čega su izuzeti), popraćeni dokazima da su stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju, mogu se pomiješati prije stavljanja na tržište EU-a.

9.4. Kako će miješanje robe uskladištene u prijelaznom razdoblju s robom koja će se staviti na tržište EU-a nakon 30. prosinca 2025. funkcionirati u praksi, posebno u informacijskom sustavu? (AŽURIRANO)

Izjava o postupanju s dužnom pažnjom mora se učitati u informacijski sustav samo za relevantne proizvode koji podliježu obvezama dužne pažnje na temelju Uredbe. Ako gospodarski subjekti i trgovci miješaju robu stavlenu na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju s novijim zalihama (nakon prijelaznog razdoblja), samo bi informacije relevantne za robu koja je nedavno stavljena na tržište EU-a trebale biti uključene u izjavu o postupanju s dužnom pažnjom jer ta zaliha podliježe postupanju s dužnom pažnjom.

Za „prijelazne zalihe” vidjeti prethodno pitanje.

9.5. Kad prijelazno razdoblje počinje i završava u praksi?

Prijelazno razdoblje započelo je na dan stupanja Uredbe na snagu (29. lipnja 2023.) i završava na dan prije početka njezine primjene.

9.6. Kako bi nadležna tijela trebala provoditi provjere proizvoda koji su stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju kako bi se zajamčila usklađenost s Uredbom?

Nadležna tijela mogu provoditi provjere relevantnih proizvoda kako bi utvrdila jesu li proizvodi stavljeni na tržište EU-a u prijelaznom razdoblju. U tom slučaju gospodarski subjekt snosi teret dokazivanja da je proizvod izuzet iz Uredbe, u skladu s pitanjem 8.3.

9.7. Hoće li Komisija izdati smjernice? (AŽURIRANO)

Komisija je objavila [Smjernice](#) kao Obavijest Komisije [C/2024/6789](#) kako bi pojasnila određene aspekte Uredbe, npr. definiciju pojma „upotreba u poljoprivredne svrhe”, koja će riješiti probleme povezane s poljoprivredno-šumarskim sustavom i poljoprivrednim zemljištima, certificiranjem, zakonitošću i drugim aspektima bitnima brojnim dionicima na terenu.

Osim toga, Komisija prikuplja povratne informacije i promiče dijalog među dionicima u okviru [Platforme s više dionika o zaštiti i obnovi svjetskih šuma](#) kako bi izradila neformalne smjernice o nizu pitanja. Ovaj dokument o najčešćim pitanjima već sadržava odgovore na najčešća

pitanja koja je Komisija primila od relevantnih dionika te će s vremenom biti ažuriran. Po potrebi će se upotrijebiti dodatni instrumenti za olakšavanje.

Nisu potrebne nikakve druge smjernice za pridržavanje pravila. Komisija nastoji razraditi određene aspekte kako bi objasnila kako će Uredba funkcionirati u praksi, podijelila dobre primjere iz prakse itd.

9.8. Hoće li Komisija izdati smjernice za pojedinu robu? (AŽURIRANO)

Komisija iznosi dobre primjere iz prakse i praktične scenarije, među ostalim u smjernicama, koji u određenoj mjeri obuhvaćaju aspekte specifične za pojedinu robu.

Nadalje, Komisija je objavila novi dokument u kojem daje pregled načina na koji se obveze primjenjuju na lance opskrbe sedam vrsta roba obuhvaćenih Uredbom, ovisno o vrsti poduzeća (gospodarski subjekt / trgovac), veličini i položaju u lancu opskrbe unutar EU-a, ilustriran s 10 različitih scenarija za lance opskrbe na našoj internetskoj stranici: [Usklađenost s Uredbom EU-a o deforestaciji – Ured za publikacije Europske unije](#).

9.9. Koje obveze izvješćivanja imaju gospodarski subjekti?

Gospodarski subjekti koji nisu MSP-ovi trebat će jednom godišnje javno izvješćivati o svojem sustavu dužne pažnje. Je li za gospodarske subjekte koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti i koji pravodobno ispune standarde EU-a za izvješćivanje o održivosti dovoljno da objave svoje izvješće u skladu sa zahtjevima Direktive o korporativnom izvješćivanju o održivosti ili će postojati dodatni zahtjevi za izvješćivanje?

Kad je riječ o obvezama izvješćivanja, Uredbom se propisuje da gospodarski subjekti koji su obuhvaćeni i područjem primjene drugih zakonodavnih instrumenata EU-a u kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu dužne pažnje u lancu vrijednosti mogu ispuniti svoje obveze izvješćivanja na temelju Uredbe uključivanjem potrebnih informacija pri izvješćivanju u kontekstu drugih zakonodavnih instrumenata EU-a (članak 12. stavak 3. Uredbe).

9.10. Što je Opservatorij EU-a za deforestaciju i degradaciju šuma? (AŽURIRANO)

Opservatorij EU-a temelji se na postojećim alatima za praćenje, uključujući proizvode programa Copernicus i druge javno ili privatno dostupne izvore, radi podrške provedbi Uredbe pružanjem znanstvenih dokaza, među ostalim karata pokrova zemljišta na krajnji datum, u pogledu globalne deforestacije i degradacije šuma te povezane trgovine. Upotreba tih karti sama po sebi ne znači usklađenost s uvjetima Uredbe, ali će poduzećima pomoći da se usklade s njom, na primjer da procijene rizik od toga da je na određenoj zemljišnoj čestici došlo do deforestacije nakon 2020. Poduzeća i dalje moraju postupati s dužnom pažnjom.

Opservatorij EU-a za deforestaciju i degradaciju šuma obuhvaća sve šume širom svijeta, uključujući europske šume, te je razvijen u skladu s drugim aktualnim razvojem politika u EU-a, kao što su Zakon o nadzoru šuma te nadogradnja i poboljšanje Europskog sustava informiranja o šumama (FISE).

Karte koje izrađuje Opservatorij EU-a služe prvenstveno tome da pruže informacije potrebne za procjene rizika koje provode gospodarski subjekti / trgovci i nadležna tijela država članica EU-a. Stoga te karte, uključujući kartu globalnog šumskog pokrova 2020. (vidjeti pitanje 9.10.1.), imaju sljedeće značajke:

- **Neobvezne su.** Gospodarski subjekti / trgovci (ili nadležna tijela) nisu dužni upotrebljavati karte Opservatorija EU-a kao temelj za svoju procjenu rizika.
- **Nisu isključive.** Gospodarski subjekti i trgovci (kao i nadležna tijela) mogu upotrebljavati druge karte koje su detaljnije ili detaljnije od karata koje je Opservatorij stavio na raspolaganje. Uredba nije preskriptivna kad je riječ o načinu pribavljanja informacija za procjenu rizika. Opservatorij je jedan od brojnih dostupnih izvora koje Komisija nudi besplatno.
- **Nisu pravno obvezujuće.** Karte Opservatorija EU-a mogu se upotrijebiti za procjenu rizika. Međutim, činjenica da određena geolokacija pripada području koje se smatra šumom ne može automatski dovesti do zaključka o neusklađenosti. S druge strane, ne može se pretpostaviti da je proizvod usklađen ili da neće biti provjeren ako se nalazi izvan područja koje je na karti označeno kao šuma. To je stoga što mogu postojati drugi čimbenici rizika koji nisu obuhvaćeni kartom, što karta nije dovoljno točna ili detaljna ili jer postoji mogućnost da proizvod nije usklađen s relevantnim zakonodavstvom zemlje proizvodnje. Nasumične provjere obuhvatit će i zemljišne čestice izvan područja koje je na karti označeno kao šuma.

9.10.1. Može li se karta globalnog šumskog pokrova za 2020. upotrijebiti kao konačni izvor informacija za usklađenost s Uredbom EU-a o deforestaciji ili su za dokazivanje usklađenosti potrebni dodatni koraci i izvori podataka? (NOVO)

Komisija je izradila kartu globalnog šumskog pokrova za 2020. kao jedno od sredstava potpore Europske komisije za provedbu Uredbe. Karta se nalazi na internetskim stranicama Opservatorija EU-a za deforestaciju i degradaciju šuma i prikazuje (ne)postojanje globalnog šumskog pokrova do 31. prosinca 2020. s prostornom rezolucijom od 10 m. Definicija šume na karti globalnog šumskog pokrova za 2020. u skladu je s definicijom šume iz članka 2. točke 4. Uredbe. Treba napomenuti da su svi nasadi relevantne robe osim drva, kakaa, kave, palme uljarice, kaučuka i soje, isključeni iz definicije šume. To je prva ikad dostupna karta globalnog šumskog pokrova s tako visokom rezolucijom (10 m).

Podaci o šumskom pokrovu na krajnji datum 2020. važan su izvor informacija za gospodarske subjekte. Karta globalnog šumskog pokrova za 2020. jedan je od brojnih mogućih izvora informacija (vidjeti pitanje 9.10.). Iako nije pravno obvezujuća, karta bi mogla pomoći gospodarskim subjektima da ispune svoje obveze procjene rizika od deforestacije u skladu s Uredbom.

Osim toga, karta globalnog šumskog pokrova za 2020. može pomoći nadležnim tijelima država članica EU-a u početnim fazama obavljanja dužnosti provedbe Uredbe. U članku 18. Uredbe o provjerama gospodarskih subjekata (koje provode nadležna tijela država članica EU-a) spominju se „poda[ci] o promatranju Zemlje kao što su podaci iz programa Copernicus” kao potencijalni izvor za provjere (među ostalim izvorima za provjeru usklađenosti). Ne navodi se

konkretna karta koju treba upotrebljavati, a nadležna tijela možda će htjeti upotrebljavati globalne, regionalne ili nacionalne karte ili bilo koji drugi izvor koji smatraju prikladnim. Karta globalnog šumskog pokrova za 2020. nije zamišljena kao konačni izvor informacija za utvrđivanje usklađenosti.

9.10.2. Koja se razina točnosti može očekivati od globalnih i nacionalnih prostornih karata i jesu li pouzdan izvor za postupke dužne pažnje i provjere usklađenosti? (NOVO)

Svaka prostorna karta ima pogreške. Ukupna točnost globalnih prostornih proizvoda općenito se okreće oko 85 % (ovisno o broju razreda i njihovoj prostornoj složenosti). Za nacionalne karte to može doseći 90 %. Nijedna od tih globalnih ili nacionalnih karata ne može se smatrati „referentnom kartom” ni za postupak dužne pažnje ni za postupak provjere je njihova točnosti na lokalnoj razini nepoznata. U odgovoru na pitanje 9.10.4. dodatno se objašnjava kombiniranje komplementarnih izvora podataka.

Vanjski dionici koji su zainteresirani za kartu globalnog šumskog pokrova za 2020. Opservatorija EU-a trebali bi razmotriti revidiranu verziju karte (verzija 2 iz prosinca 2024.) čija je ukupna točnost nešto iznad 90 %.

9.10.3. Je li roba automatski neusklađena ako je proizvedena na području označenom kao šuma na karti globalnog šumskog pokrova za 2020.? (NOVO)

Nabava robe koja potječe sa zemljišta označenoga kao šuma na karti globalnog šumskog pokrova za 2020. ne upućuje automatski na neusklađenost. Međutim, može ukazivati na rizik od deforestacije. U takvim slučajevima bilo bi dobro dodatno istražiti zemljište s pomoću drugih izvora informacija.

9.10.4. Mogu li dionici upotrebljavati nacionalne karte šuma zajedno s kartom globalnog šumskog pokrova za 2020.? (NOVO)

U okviru Uredbe karte šuma za 2020. mogu biti važan izvor informacija za procjenu rizika jesu li relevantna roba ili dobiveni proizvod proizvedeni na područjima na kojima je došlo do deforestacije nakon 2020., posebno ako ne postoje zamjenski točniji izvori informacija (vidjeti pitanje 9.10.2.).

Iako dionici nisu obvezni upotrebljavati tematske karte, analiza pokazuje da kombiniranje različitih komplementarnih izvora podataka, npr. različitih karata šuma, može pružiti korisne informacije za procjenu rizika od deforestacije nakon 2020.

9.11. Što se smatra visokim rizikom i koliko dugo suspenzija može trajati?

Člankom 17. Uredbe nadležnim tijelima dopušta se hitno djelovanje, uključujući suspenziju, u situacijama koje predstavljaju visok rizik od neusklađenosti. Što se smatra visokim rizikom i koliko dugo suspenzija može trajati?

Nadležna tijela mogu utvrditi situacije u kojima relevantni proizvodi predstavljaju visok rizik od neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe na temelju različitih okolnosti, među ostalim na temelju nenajavljenih provjera, ishoda njihove analize rizika u njihovim planovima koji se temelje na riziku ili rizika utvrđenih putem informacijskog sustava ili na temelju informacija

dobivenih od nekog drugog nadležnog tijela, potkrijepljenih sumnji itd. Nadležna tijela u tim slučajevima mogu uvesti privremene mjere kako su definirane u članku 23. Uredbe, uključujući suspenziju stavljanja proizvoda na tržište ili njegova stavljanja na raspolaganje na tržištu. Ta bi suspenzija trebala završiti u roku od tri radna dana ili 72 sata kad je riječ o proizvodima koji su kvarljivi. Međutim, nadležno tijelo na temelju provjera izvršenih u tom razdoblju može zaključiti da je suspenziju potrebno produljiti za dodatna razdoblja od tri dana kako bi se utvrdilo je li proizvod usklađen s Uredbom.

9.12. Kako je Uredba povezana s Direktivom EU-a o energiji iz obnovljivih izvora? (AŽURIRANO)

Ciljevi Uredbe i Direktive (EU) 2018/2001 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2023/2413 (Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora) međusobno se nadopunjuju jer su usmjereni krajnjem cilju borbe protiv klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti. Roba i proizvodi koji spadaju u područje primjene obaju akata podlijegeat će zahtjevima za opći pristup tržištu na temelju Uredbe i mogu se obračunavati kao energija iz obnovljivih izvora na temelju Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, pod uvjetom da ispunjavanju zahtjeve iz te direktive. Zahtjevi iz ta dva akta kompatibilni su i uzajamno se osnažuju. U konkretnom slučaju sustava certificiranja za nisku neizravnu promjenu upotrebe zemljišta u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/807 o dopuni Direktive (EU) 2018/2001 gospodarski subjekti i trgovci mogu upotrebljavati te sustave certificiranja u okviru svojih sustava dužne pažnje kako bi pribavili informacije propisane Uredbom radi ispunjenja nekih zahtjeva u pogledu sljedivosti i informacija utvrđenih u članku 9. Uredbe. Kao i u slučaju svakog drugog sustava certificiranja njihovom se upotrebom ne dovode u pitanje pravna odgovornost i obveze gospodarskih subjekata i trgovaca na temelju Uredbe da postupaju s dužnom pažnjom.

9.13. Kako se u Uredbi uzimaju u obzir države EFTA-e/EGP-a? (NOVO)

Norveška, Lihtenštajn, Island i Švicarska ugovorne su stranke Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA). Ne podliježu pravilima Carinskog zakonika Unije (Uredba (EU) br. 952/2013). Stoga se ne nalaze na „carinskom području” kako je definirano u članku 2. točki 34. Uredbe te ih se smatra „trećim zemljama” u skladu s Uredbom (članak 2. točka 35. Uredbe).

Europski gospodarski prostor (EGP) povezuje države članice EU-a i tri od četiri država EFTA-e (Island, Lihtenštajn i Norvešku) u europsko jedinstveno tržište uređeno istim osnovnim pravilima. Uredba je označen kao akt značajan za EGP. Trenutačno se razmatra mogućnost njezina uključivanja u Sporazum o EGP-u odukom Zajedničkog odbora EGP-a, što znači da države EGP-a, koje su ujedno i članice EFTA-e, razmatraju treba li ili na koji način pravne akte EU-a uključiti u Sporazum o EGP-u. Ako države EGP-a procijene da Uredbu treba uključiti u Sporazum o EGP-u te ako će naknadno biti donesen nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a i ta odluka stupi na snagu nakon što se ispune ustavni zahtjevi, Uredba bi tek tada bila primjenjiva u Norveškoj, Lihtenštajnu i Islandu. Takve se odluke obično donose čak nekoliko godina kasnije jer postupak uključivanja započinje tek nakon objave akta i jer su postupci uključivanja akta u Sporazum o EGP-u i pravne sustave država EGP-a složeni.

Stoga se Norveška, Lihtenštajn i Island trenutačno smatraju trećim zemljama na temelju Uredbe.

Švicarska se nije pridružila EGP-u, pa se prethodno navedeno ne primjenjuje na nju. To znači da se Uredba primjenjuje na Švicarsku i gospodarske subjekte s poslovnim nastanom u njoj na isti način kao i na ostale treće zemlje i gospodarske subjekte iz trećih zemalja.

ooo

10. Sankcije

10.1. Što znači da se sankcijama koje su utvrdile države članice EU-a ne dovode u pitanje obveze država članica na temelju Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća? (AŽURIRANO)

Države članice EU-a moraju utvrditi nacionalni okvir sankcija, koji bi trebao uključivati barem sankcije navedene u članku 25. stavku 2. Uredbe, te poduzeti sve potrebne mjere kako bi zajamčile provedbu pravila. Razina i vrsta sankcija ne smiju biti u suprotnosti s Direktivom o zaštiti okoliša putem kaznenog prava. Odredbe Direktive podliježu načelima pravnog poretka.

10.2. Koji je najveći iznos novčane kazne?

Države članice imaju diskrecijsko pravo odrediti sankcije, uključujući visinu novčane kazne. Za pravne osobe najveći iznos novčane kazne ne smije biti manji od 4 % ukupnoga godišnjeg prometa gospodarskog subjekta ili trgovca na razini Unije u financijskoj godini koja prethodi odluci o izricanju novčane kazne, izračunanog u skladu s izračunom ukupnog prometa poduzeća iz članka 5. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004.

Iznos novčane kazne trebao bi se prema potrebi povećati, posebno u slučaju ponovljenih kršenja. Sankcije bi trebale biti takve da se odgovornim osobama djelotvorno oduzme ekonomska korist stečena kršenjima, u skladu s načelom da moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

10.3. Uzimajući u obzir Direktivu o javnoj nabavi, je li na državama članicama EU-a da pri provedbi Uredbe odluče treba li omogućiti samopročišćenje?

Osim zahtjeva iz članka 25. stavaka 1. i 2. Uredbe, države članice imat će diskrecijsku ovlast odlučiti žele li omogućiti samopročišćenje. Međutim, trebale bi utvrditi i primjenjivati jasna pravila o samopročišćenju kako takva odredba ne bi umanjila djelotvornost sankcija.

10.4. U skladu s člankom 25. stavkom 3. Uredbe „[d]ržave članice obavješćuju Komisiju o pravomoćnim presudama” i sankcijama izrečenima pravnim osobama. Komisija će objaviti popis tih presuda na svojim internetskim stranicama. Odnosi li se to na sve upravne odluke ili sudske odluke?

Ta odredba znači da bi države članice trebale obavijestiti Komisiju o pravomoćnim presudama protiv pravnih osoba, tj. o sudskim presudama.

10.5. Posjekao sam nekoliko malih stabala na svojoj nekretnini gdje sad uzgajam krave. Namjeravam prodati drvo i meso krava na lokalnom tržištu u EU-u. Hoće li mi biti izrečene sankcije za prodaju jer sam posjekao drveće? (AŽURIRANO)

Za provedbu odredaba općenito su odgovorne su države članice. Nadležna tijela država članica imaju diskrecijsko pravo zahtijevati od gospodarskih subjekata i trgovaca da poduzmu korektivne mjere, kako je utvrđeno u članku 24. Uredbe. Načelo proporcionalnosti jedno je od općih načela prava Unije koje se primjenjuje na tumačenje i provedbu zakonodavstva Unije.

Sječa stabala može predstavljati kršenje zahtjeva nepovezanosti s deforestacijom iz Uredbe samo ako su stabla dio šume kako je definirana u Uredbi. To je slučaj ako su stabla na zemljištu koje se uglavnom ne upotrebljava u poljoprivredne svrhe ili kao urbano zemljište, a veće je od 0,5 hektara sa stablima višima od 5 metara i krošnjama koje pokrivaju više od 10 % površine, ili stablima koja mogu dosegnuti te vrijednosti *in situ*. Ako jedan od tih kriterija nije ispunjen, to područje nije šuma, pa se sječom stabala ne krši odredba zahtjeva o nepovezanosti s deforestacijom iz Uredbe.

10.6. (OBRISANO, a informacije su premještene u odgovor na pitanje 7.30.)